

ΜΠΟΝΚΕΤΟ

Ευχαριστώ &
Ρούλα
Καρνάλι

τοτε μαζί και να τώρα που η μά πείθαινε με φρικτούς πόνους, χωρίς ή άλλη να μπορεί να τη σώσει, χωρίς τουλάχιστο να μπορεί να γλυκάνει τις τελευταίες της στιγμές.

— Δυστυχισμένο κορίτσι! συνέχισε ο γιατρός. Είδα να πεθαίνει μπρος στα μάτια της εκείνη που ήταν γι' αυτή το σύμπαν. Σε λίγο καιρό πάλι έμαθε το θάνατο του αξιωματικού, ο οποίος έπρόκειτο να την παντρευτεί. Και όμως όλοι έδω μέσα θανάτων την ανεργητικότητα της. Δεν έξερα ποιά ώρα τρώει, ούτε πότε κοιμάται. Την βλέπει κανείς πανταχού παρούσα και, μ' όλα τα αυτά, οι τραυματίες παραπονιούνται στενάζοντας αν λείπει από κοντά τους έστω και μια στιγμή: «Νάρθει ή δεσποινίς 'Ιουλιέττα!» φωνάζουν. Αυτή είναι ο ψυχικός γιατρός έδω μέσα. Σε πολλές περιπτώσεις επέτρεψε θαύματα. Σ' αυτή και την αδελφή της πολλοί τραυματίες όφειλον τη σωτηρία τους και όχι σε μας τους γιατρούς.

Ένώ άκουγα το γιατρό, έβλεπα με τη φαντασία μου τις δυο αδελφές να τρέχουν από τη μια αίθουσα του νοσοκομείου στην άλλη, σε δυο σύμβολα υγείας, σκορπίζοντας γύρω τους τη γλυκύτητα και τη χαρά της ζωής. Στους αξιωματικούς φερώνοντο με κάποια δυσπιστία, γιατί αυτοί ήταν άνθρωποι της τάξεώς τους και το θεωρούσαν λίγο επικίνδυνο να ξανοιχθούν μαζί τους. Μά μάλιστα έμπαιναν στις αίθουσες όπου κοίτονταν οι φτωχοί στρατιώτες βασιανισμένοι από τους πόνους, μεταμορφωνόντουσαν και σκροπούσαν την άχρηστοβλία της ευθυμίας τους μέσα σ' αυτό το περιβάλλον της οδύνης, μέσα σ' αυτό το πυκνό άερα που τον άγέμιζε ή μυρωδιά των φαρμάκων και ή δυσωδία των κομματοειμένων ανθρώπων σαρκών.

Η ανάνησις της μητέρας τους ή της άρραβωνιαστικής τους ζωντανεύει μέσα στη μνήμη των τραυματιών, διαν οι δυο αδελφές τους μιλούσαν γι' αυτές. Είχεσαν άκόμα να περιγράφουν τα όμορφα τοπία της μακρινής πατρίδας τους σε κείνους που θα πέθαιναν σε λίγο. Τους τραγουδούσαν τα τραγούδια του χωριού τους. Εύρισκαν πάντοτε, με το ένστικτο της γυναίκας του κόσμου, τις κομβήτες που μπορούσαν να ενδιαφέρουν τ' άποϊκά αυτά παιδιά. Η μεγαλύτερη είχε περάσει κάποτε, πριν πεθάνει, μια βδομάδα δολόκληρη μιλώντας γι' την 'Ιλιάδα και την 'Οδύσσεια μ' ένα σπουδαστή της φιλολογίας που πέθανε άργά άργα, αναλογιζόμενος τη διδακτορική του διατριβή την οποία δεν θα υπέβαλε ποτέ στο Πανεπιστήμιο.

Ένω μεταξόν ή 'Ιουλιέττα έγραφε άπιστολές των τραυματιών, 'Ο τραχός ναυτικός από το Φινιστέρ, ο άποϊκός χωρικός, ο έργάτης της πόλεως, ο σκυθρωπός Μαροκινός, ο άφελής μαύρος, βλέποντας κοντά τους τις δυο αδελφές έβλεπαν ν' ανοίγονται μπροστά τους άγνωστες όμορφες των όποιων δεν ύποψαζόντουσαν ποτέ την ύπαρξη. Οι δυο αδελφές ήταν ή ποιήσις και ή χαρά της ζωής που άρχόντουσαν να χαϊδέψουν τους πόνους τους.

— Φίλα αυτό το τριαντάφυλλο! έλεγε ή 'Ιουλιέττα κάθε φορά που τελείωνε μια έπιστολή στο στρατιώτη, γι' τον όποιον την είχε γράψει. Ένας καλός έρωτευμένος πρέπει να στέλνει και άνθη στην άρραβωνιαστική του.

Και έκλεινε το λουλούδι μέσα στο φάκελλο.

Κάθε μέρα μια ώρα πριν να ξημερώσει—τη μοιραία ώρα που στο νοσοκομείο, ένώ χαράζει ή ήμερα, πεθαίνουν οι έτοιμοθάνατοι—έκείνοι που θα πέθαιναν σε λίγο έλεγαν μέσ' όπ' τους οργήους της επιθανάτιου άγωνίας των: «'Ω, πού εινε ή δεσποινίς...» 'Ω, σάς παρακαλώ, φέρετε μου έποιαδήποτε από τις δυο αδελφές...

Και έκεινες πήγαιναν τρέχοντας να παρασταθούν στην άγώνία τους, να έμψυχώσουν με την έπαφή του χεριού τους, το παγωμένο χέρι των έτοιμοθανάτων, να σβύσουν τον ήχο των βημάτων του θανάτου που έφτανε, με τα λόγια τους που άντηχούσαν χαρούμενα σά χουσα νημάσματα και με τα γέλια τους τα κουτάλλια.

Και αυτή ή δυστυχισμένη κόρη—συνέχισε ο γιατρός—έξεκολλούει και μετά το θάνατο της αδελφής της το άγιο έργο της ευθυμίας που παρηγορεί. Όταν βρίσκεται μόνη της, σκέφτεται τους πεθαμένους της, την αδελφή της, τον άρραβωνιαστικό της, μα γρήγορα γυρίζει στους άγωνιώδεις τραυματίες σά να γυρνάει ένα καταφύγιο της οδύνης της μέσα στον πόνο των άλλων. Η αίθουσα των ανιάντων, έκεινων που εινε καταδικασμένοι να πεθάνουν, εινε γι' αυτήν το προτιμώμενο μέρος. Και έκει τραγουδάει, αυτή του τα μάτια της φουσκωμένα από τα δάκρυα.

Έμεινε προσποιημένα ότι δεν βλέπουμε τί κάνει εκείνη. Έκεινη που μας ενδιαφέρει εινε το ότι δίνει λίγη χαρά σ' έκείνους που φεύγουν. Καθένας κάνει το καλό

όπως μπορεί. Χτες το βράδι την είδα έξω από την ώρα που έμεινε τας θεραπευτικές μεθόδους της στην αίθουσα των ανιάντων. Είχαμε έκει ένα Παρισινό κυροβολή με τα πόδια σπαρμένα και την κοιλιά του ανοιγμένη από μια όβριδα. Είχαμε έπίσης στην ίδια αίθουσα και στο διπλανό κρεβάτι ένα γερανό αλμυλωτο τραυματία. Τους βόλωνε έτσι στην τύχη χωρίς να δύναντο σημασία.

Οι Έξωπαίοι ξεχάνε τα μίση τους μπροστά στο θάνατο. Με αυτόν τον Άφρικανό τον είχε πιάσει μια άγρια μονία ιατρού του Γερμανού. Όταν νόμιζε πως δεν τον βλέπει κανείς έσηγνι τη γροθιά του και την πρότεινε, σάν να βρισκόταν άκόμη στο πεδίο της μάχης, έναντιόν του Γερμανού γειτονά του, ο όποιος τον κύνταζε ξεφνιασμένος. Η δεσποινίς Μαζεβίλ έτρεχε άμέσως στον δόν Άφρικανό, προσποιουμένη τη θυμωμένη.

— Τι κάνεις έκει, Άλλ; του φώναζε. Κάθισε φρόνιμα γι' αυτό που θα θυμώσω μαζί σου.

— Μη θυμώνεις, δεσποινίς, ψιθύριζε ο Μαύρος, θά τίν πει στο αυτόν τον κακούργο, αφού μου τό ζητεις έόν. Μα το βράδι, όταν θά φύγεις, θά πάω ως το κρεβάτι του και θά του κόψω τα κεφάλια.

Και τάλεγε αυτά, άσχετα αν δεν μπορούσε να κινηθή ούτε από νο στο κρεβάτι του. Χθές το βράδι μούγριζε από τους πόνους, ταραζόντας με τις κραυγές του τη σιωπή της αίθουσας, έμπαδίζοντας τους άλλους πληγωμένους να κοιμηθούν και προσπαθώντας να δε τόσο να σηκωθή από το κρεβάτι του και να πηδ ως το Γερμανό και να ξεθυμάνη σ' αυτόν τη λύσσα του. Η δεσποινίς Μαζεβίλ εινε ή μόνη που έξερε να καθιστά ή αιτία τους δυστυχισμένους. Την είδα τότε μέσ' στο άμυδρο φως που φάνιζε την αίθουσα, ν' άρχιζν να χορεύει κρατώντας στα χέρια της ένα πάτο σάν ντέφι. Κουνούσε τους γοφούς της συνέστρεφε τη μέση της κι είχε κινε τόσο το πρωτόγονο στο χορό της, που έμοιαζε με Ιθαγενή χορεύτρια που χορεύει στο χωριό της—το χορό της καλιάς.

Οι νυσταγμένοι τραυματίες πρόβλιν μέσ' όπ' τα σκεπάσματά τους τα κεφάλια τους, ζητώντας να κινηθούν. Τα μαυρισμένα χείλη τους είχαν πατισθεί μ' ένα χλωμό χαμόγελο και με φλογερές ματιές κοιτούσαν άχρηστα το σώμα της χορευτριάς.

Ο Μαροκινός είχε άναρθωθεί όο μπορούσε από το κρεβάτι του σάν να τσακάλι που θέλει να πηδήσει, μα έμεινε τα πόδια του σπασμένα. Ο θαυμασμός του έξεδηλώνετο με άγρια ψιθυρίσματα.

— 'Ω χαμόγελο του δειλινού! έλεγε, 'Ω χαρά του σκοταδιού! 'Ω άφραία λευκή κόρη!...

Και μέσα σε μια έκσταση χαράς και ευθυμίας που του προκαλούσε ο χορός της νέας, σε λίγο ξεψύχησε...

Blasco Ibanez

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΤΑ ΠΟΛΥΣΥΧΝΑΣΤΑ ΚΕΝΤΡΑ

Η βαρώνη Χ—μια από τις γνωστότερες κυρίες της Παρισινής πλουτοκρατίας, υπερβολικά φιλόδοξη και ύπερβολικά προσηλωμένη στα ζητήματα του έρωτος, είχε ένα μοναχογιό άνετατικό έπίσης ζωηρό και άτίθαστο.

Ένα βράδι, κατά την διάρκεια μιας μεγαλοπρεπούς γιορτής που έδινε το ζεύγος των νεοπλουτών στο μέγαρό τους, άναρπώθηκε διαταγές του πατέρα του, και γι' να μην ύποσση την σχετική αστάδια, έτρεξε και κρύφτηκε στα γόνατα της μητέρας του.

Τι κακοανατεθραμμένο παιδί... μουμούρισε ο βαρώνος θυμωμένος. Δεν μπορεί να συνειθίσση τον κόσμο... Πού τον χάνει που τον βρίσκεις, όλο στα γόνατα της βαρώνης...

Αυτό Γοια-Γοια σημαίνει, ψιθύρισε κάποιος σιγά σιγά διπλανό του, ότι ο μικρός αυτός θά γίνη κοσμικότατος με μέρμερ-μέρμερ... 'Από τώρα κι' όλος του άρέσουν τα πλέον... πολυσύχναστα κέντρα!...

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

Ένας υπάλληλος πηγαίνει σ' ένα γραφείο γι' να ζητήσει θέση.

— Θέσις δεν υπάρχει καμιά, του άπαντούν.

— Μα τέλος πάντων δεν έχετε τίποτε να κάνω κι' εγώ έδω μέσα;

— Εί τότε κλείσει την πόρτα που την άφησες άνοιχτή!

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΤΡΟΜΟΥ

(Συνέχεια άκ του προηγούμενου)

Κρατούσα άκόμη την έφη-

μερίδα στο χέρι και μιλούσα με τον καθηγητή γι' το περιστατικό του νεκροταφείου, όταν ήρθε ο θυρωρός της κ. Στήβενς φέρνοντάς μας ένα σημείωμα άπ' την κυρία του.

Το άνοιξα και το διάβασα λίγο άνήσυχος. Μα δεν έπρόκειτο γι' τίποτε το έξαιρετικό. Η κ. Αίλιαν μας καλούσε να γευματίσουμε το βράδυ αυτό σπίτι της.

— Ναί, θά ρθώμε και τώρα άμέσως μάλιστα, είπεν ο καθηγητής στον θυρωρό.

Κατόπιν δέ, όταν ο θυρωρός έφυγε, γύρισε και μου είπε:

— 'Η πρόσκλησις της κ. Στήβενς έρχεται σε πολύ κατάλληλη ώρα...

— Έπιθυμούσατε να την ήστε;

— Έπιθυμούσα να μιλήσω μαζί της. Κυρίως όμως ήθελα να βρίσκουμαι σπίτι της άπόψε.

— Φοβόσαστε τίποτε;

— Τα πάντα. Ο Στήβενς έφυγε χθές την νύχτα άπρακτος. Άσφαλώς δέ δεν ικανοποιήθηκε χτυτώντας τον φτωχό έκείνο φύλακα του νεκροταφείου. Φοβούμαι συνεπώς ότι μπορεί να έσναγυρίση άπόψε στο σπίτι του. Λέγω φοβούμαι ένώ θάπρεπε νά 'παίριζα...

— Έλπίστε;

— Ναί, έλπίζω... Ο Στήβενς θά σκεφθή ότι είμθα κουρασμένοι έπειτα από τις χθεσινές περιπέτειες. Πεισματωμένος λοιπόν καθώς εινε θά έπανελθν στο σπίτι του άποφασισμένος να έκδικηθή όριστικώς αυτή τη φορά...

— Έχετε δίκιο. Έτσι θά μπορούσαμε να προφυλάξουμε την κ. Αίλιαν.

— Αυτό εινε το όλιγώτερο που θά κάμουμε.

— Σκέπτεσθε και τίποτε άλλο;

— Το σπουδαιότερο, φίλε μου, 'Ελπίζω δηλαδή πως αυτή τη φορά θά μάς διευκολύνη ο ίδιος ο Στήβενς ν' άνακαλύψουμε το καταφύγιο του.

— Πώς;

— Το μέσον που θά μεταχειριστούμε εινε άπλούστατο. Μετά το φαγητό θά συμβουλευόμαστε την κ. Αίλιαν να άκουσθν στην κρεβατοκάμαρά της και γι' να πληρώσει μ' άνοιχτό το παράθυρο. Γι' να προλάβουμε δέ κάθε κίνδυνο έναντιόν της θά καταστήσω την είσοδο στον κατώνα της άδύνατον. Θά τοποθετήσω και στ' άνοιχτό παράθυρο και στην πόρτα άγιον άρτον και όμοιμένα βότανα, ή όσμη των όποιων θά κρατήση μακριά τον Στήβενς. Άυσσασμένος από το πείσμα του θ' άρχιση, όπως πάντα, τις άπειλές του. Τότε ή κ. Αίλιαν ειδοποιημένη από πριν θά του άπαντήσει: — Δέν σε φοβούμαι... Οι φίλοι μου φροντίζουν και άνεργουν αυτή τη στιγμή γι' αμένα. Ναί, ναί, μή μ' άπειλεις... Άνεκάλυψαν το καταφύγιο σου. Αυτή τη στιγμή βόσκουνται έκει. Έτσι, όταν άνατείλη το πρωί ο ήλιος δέν θάχης πλέον καταφύγιο... Θά σε πιάσουν... Θά σε ρίξουν στη φωτιά... Θά γίνης στάχτη... στάχτη!... Φαντάζεσαι την ταραχή του φαντάσματος όταν άκούση αυτά τα λόγια. Θά κυτάξη πως να φύγη το γρηγορότερο και να προλάβη τον κίνδυνο. Τη στιγμή αυτή άκριβώς, ή κ. Αίλιαν, μετανιώνοντας δήθεν γι' ατή άρση και της έξφυγης το μυσικό μας θά του φωνάξη: — Στάσου!... Δέν εινε αλήθεια... Οι φίλοι μου εινε σίτι τους, κοιμούνται... Αυτό θά τον πείση περισσότερο περί του κινδύνου που ταί... Θά τρέξη κατ' ευθείαν γι' το καταφύγιο του. Έλπίζω δέ πως θά διατηρήση την μορφή του ανθρώπου κι' έτσι θά μπορούμε να τον παρακολουθήσουμε εύκολώτερα... Άν το κόλλο αού έπιτύχη σου έγγυώμαι ότι αύριο το πρωί το φάντασμα του Στήβενς θά εινε πλέον μια φούχτα στάχτης!... Τι λες γι' το σχέδιό μου;

— Είπε μοναδικό.

— Άς πηγαίνουμε λοιπόν. Φρόνιμς μόνον να όπλισθης κι' άπόψε, όπως και χθές. Πάρε το πιστόλι σου και ότι άλλο σ' έχω προμηθεύσει γι' τις έκστρατείες του είδους αυτού.

(Από το 'Η. ερολόγιο του Ιατρού Τζώρτζ Πίτερσον)

(Περί τας έξημερώματα)

Αισθάνουμαι την καρδιά μου να χτυπά άκόμη...

Νευρικοί σπασμοί κάνουν το σώμα μου

ΤΟ ΦΑΝΤΑΣΜΑ

(Συνέχεια άκ του προηγούμενου)

νά τινάζεται κάθε τόσο...

Άν δέν ήμουν τραυματισμένος, αν δέν έβλεπα τους αίματομένους έπιδέσμους μου, θά ένόμιζα πως είδα κάποιο φρικτό όνειρο!

Τώρα καταλαβαίνω τι είδους άγώνα έχουμε άναλάβει... Δέν καλαίει κανείς έτσι εύκολα με τα τέρατα της Κολάσεως. Είμαι άντελώς άπελπισμένος... Κι' αυτός ο καθηγητής, ο τόσο νύχθαιμος και αίσόδοξος πριν, μένει ξαπλωμένος στην πολτρόνα του, με κρεμασμένο το κεφάλι στο στήθος του, βουβός, άμίλητος, άποκαμωμένος...

Τι θ' άπογίνη;

Φοβούμαι ότι στο τέλος, τόσο ή λατρευτή μου Αίλιαν, όσο και μείς οι δυο, θά πληρώσουμε με τη ζωή μας την πάλη που άναλάβαμε. Κ' έπειτα; Τό τέρας αυτό που καλείται Στήβενς θά μείνι επί της γής γι' να άγκληματή και να όργιζή εις βάρος των άθώων και άνυπόπτων ανθρώπων!...

Όταν έπήγαμε στο σπίτι της κ. Στήβενς την βόηκαμς άνήγυχη και νευρική. Τό φάντασμα του συζύγου της είχε κάμει κι' ό-λας την εμφάνισή της.

Όπως μάς διηγήθηκε ή ίδια, μια ώρα πριν, μπήκα γι' α μια στιγμή στη βιβλιοθήκη να πάρη κάποιο βιβλίο γι' να περάσω διαβάζοντας την νύχτα της. Έξαφνα όμως, καθώς γύριζε στην αίθουσα, και ένώ βρισκόταν στο διάδρομο, έξω από το γραφείο του συζύγου της, ή πόρτα άνοιξε και τον είδε να παρουσιάζεται μπροστά της άπειλητικός, όπως πάντοτε...

Η δύστυχη κυρία είχε πάρει από την βιβλιοθήκη την 'Αγία

Γραφή και μόλις τον άντίκρουσε κράτησε το βιβλίο, μ' άλωμένα τα χέρια έμπρός της, ψιθυρίζοντας μια προσευχή... Τό φάντασμα δέν έπροχώρησε ούτε βήμα. Έμεινε ασάλευτο στη θέση του και την άφησε, παραδόξως, να περάση και να καταφύγη στην τραπεζαρία, όπου βρισκόντουσαν ή ύπηρετρίες...

Φεύγοντας ή κ. Στήβενς άκουσε την πόρτα του γραφείου να ξανακλείνει... Χωρίς να δείξη τον τρόμο της σε κανένα, έμεινε στην τραπεζαρία μέ-χρη της ώρας που φθάσαμε έκει...

Ο καθηγητής άκουσε προσεκτικά την άφήγησή της και κατόπιν της είπε:

— Μπορώ να περάσω στο γραφείο αυτό;

— Ρωτάτε κ. καθηγητά; Περάστε... Άλλά πρός Θεού!... Έχετε λάβει τα μέτρα σας;

— Φοβείσθε κυρία;

— Άν 'Εκείνος εινε μέσα;

— Τόσο το χειρότερο γι' αυτόν κυρία, αλλά, δυστυχώς, είμαι βέβαιος

πως θάχιν φύγει...

Όταν φτάσαμε μπρος στο γραφείο, ο καθηγητής, άνοιξε με τόλμη την πόρτα και πριν μπει μέσα άναψε το ηλεκτρικό του φανάρι κ' έρευνήσε παντού με το φως του.

Πραγματικώς το γραφείο ήταν έρημο.

Πάνο όμως, στο τραπέζι ύπηρχε τοποθετημένο έτσι ώστε να φαίνεται, ένα σημείωμα, ένα κομμάτι χαρτιού με τις δυο αυτές λέξεις:

«Θά πεθάνη»

Ο καθηγητής Ουίλλιαμ πήρε το χαρτί αυτό στο χέρι, το κύταξε μισοκλείνοντας τα μάτια κ' έπειτα έγύρισε προς την Αίλιαν, πούτρεμε δολόκληρη:

— Είπε γι' ας άσφαλώς, της είπε.

Η δυστυχισμένη γυναίκα, μη μπορούντας ν' άρθρώση λέξη, κούνησε καταφατικά το κεφάλι της.

Μη φοβάστε δά... Γιατί τρομάζετε τόσο; της είπε ο καθηγητής. Πρόκειται περί μιας άπειλής έστο... Νά δούμε όμως αν τό τέρας αυτό θά μπορούση να την πραγματοποιήση...

Συγχρόνως έταλάλασε το σημείωμα μέσα στη φούχτα του και το κέταξε στον κάλαθο των άχρήστων...

— Εμπρός, είπε κατόπιν, άς πάμε να γευματίσουμε. Δίν βλέπω, Θεέ μου, τίποτε το έκτακτο στην έγγραφω αυτή είδοποίησι. Ο άθλιος αυτός θέλει βέβαια να σάς κάμη κακό... Αυτό το έέ-ρούμε. Νά δούμε όμως αν θά μπορούση... Γιατί άπόψε—όπως έλπίζω—θά τελειώση όριστικά ή τραγική αυτή ίστορία. Άρκελ να ξανάρθη το φάντασμα. Κι' άσφαλώς θά ξανάρθη, άφοψί σάς προειδοποιεί...

Άς περάσουμε λοιπόν στην τραπεζαρία. Θά δειπνούμε καταστρώνοντας συγχρόνως το σχέδιό μας, το όποιο πρέπει να μάθετε, γι' α από σάς πρό πάντος, κυρία μου, έξαρτάται ή έπιτυχία του σχεδίου μου...

(Άκολουθεί)

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΤΩΝ ΑΤΟΙΩΝ

ΣΙΛΟΥΕΤΤΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΣΑΛΟΝΙΑ

Α. Σ.
Σπανίως ή φυσιογνωμία απεικονίζει τόσο έκφραστικά την ε-
κπασία μ' ένα ύψος ξηρόν, άγρογον, στυφόν. Έτσι αν ελαττώνετο
το μέγεθος παθολογικού σημείου ανομίας της ανωτέρου κυρίας να
ήτο πλέον εύκολο ν' αντίληφθι κανείς χαρακτηριστικά και κατα-
τομήν τα όποια πράγματι θα ήσαν προσεχτικά σ' ενδιαφέρον και
άπαρξενια. Άλλα δυστυχώς από την κατάχρησιν εντάσεως ανομ-
ίας υπέστησαν τοιαύτην σκληρότητα τα χαρακτηριστικά της ώστε
ν' αναγνωρίζεται με δυσκολία ή άλλοτε ώραία παιδίον. Μία από
τις καλύτερες ρακέτες, δέν σημειώνει ούδεμίαν άπουσίαν από το
τένις «κλίκ». Σπανιώτατα εμφανίζεται σε κοσμικά κέντρα. Το
ντύσιμό της απλό, έπιφυλακτικό και ταπεινώτατον.

Η Μονταίν

ΚΟΣΜΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Μία ώραία υπαυρία δεξιάς την παρελθούσαν Παρασκευή
παρά τω κ. και τή κ. Λεων. Γρηγοριάδη είς την Φαληρέα κινή-
σην έπαυλιν των.
— Ο κίππος όλοπράσινος έχρησίμευε ως άρμονικό φόντο στις
λουλουδιένεις αιδέριες τουαλέτες μπλε-σινέλ ρού, κόκκι-
— Ένα γκρουπ από όμοιες, κ. Α. Γρηγοριάδη με κίτρινη ζω-
ζέτ, Δις Άλκι, Νικολαΐδη λευκό κρέπ-ντε-σιν, κίτρινη ψάθα, Δις
Γ. Ρωσσίτη θαυμασίον σύνολον παριζιάνικο, μπλε ζωζέτ γαρ-
νισμένο με ζωζέτ μπλε-ντε-σιν και γκρονά, μαντώ από κρέπ-ντε-
σιν γκρονά και μπλε, καστόρινο καπέλλο μπλε, στο όποιον έπα-
νελαιμνάντο ο ίδιος χρωματισμός, κ. Άποστολίδη κρέπ-ντε-
σιν είδος «ζάμπιερ» βρο-ντ-ά, κ. Ρούσσου με λευκά, Δις Β. Ήλι-
δη θαυμασία τουαλέτα με φόρεμα πολύ σικ από μαροκαίν σινέλ
έγχρ. σινέλ με ζούρ από πετσι και καστόρι—ή τελευταία λέξις της
μόδας—στην ίδια απόχρωσιν του φόρεματος, καπέλλο από ψάθα
μπλε, Δις Γ. Κωνσταντινίδη επίσης πολύ εύμορφη τουαλέτα από
κρέπ-ντε-σιν κόκκινο έργασμένο και ένκρυστασιν από άσπρο κρέπ-
ντε-σιν με «πουά» κόκκινα, ψάθα κόκκινη γαρνισμένη με λευκό,
Δις Μοράτου φόρεμα μ' έπιτυχή συνδυασμό κρέπ μεταξοτό και
ζωζέτ σε χρώμα άμάντ, κ. Χ. Χεμιόγλου θαυμασία έμπριμέ κί-
τρινο και βιολε και γκρονά βαθύχρυσον, σε ίδιόρρυθμη φόρμα, καπε-
λιν από ψάθα κίτρινη. Χαριτωμένη εμφάνισις της Δίδος Μικέττ
Ζαφειροπούλου με κρέπ-ντε-σιν μπλε-πασβάν, ζώνη σουέντ σε βα-
θύτερο τόνο, καστόρι κίλος περβάν γαρνισμένο μ' «ένκρυστασιν»
πλέον βαθύχρυσον.

Μία άπαράμιλλος εμφάνισις λόγω ώραιότητος άρμονίας και
χαρίτος, ή Δις Λουσί Ρόστοβιτς έξ Άλεξανδρείας με σφαιρόν έμ-
πριμέ βιέ-ρόζ και λευκό, καπελιν λευκό.
— Την παρελθούσαν Κυριακήν τα ξενοδοχεία «Σέσιλ» και
«Πεντελίκον» έν άπαρτία.
— Συναγωνισμός τουαλετών και θαυμασίον σύνολον κατά την
ώραν του γυμνασίου. Πολύς κόσμος Άθηναϊκός και Κρησιώτικος.
— Έπίδειξις μοσάδων και σορτί άί όποια, όμως δέν χρησιμο-
ποιούνταν δεόντως ως έν της έπικρατούσης ζέσεως.
— Στο Σέσιλ άρκετές έν τών κοσμικών κυριών και Δεσποινί-
δων, μεταξύ τών όποιων άι κυρίαί και Δεσποινίδες Κυριακού, Βε-
ζαντή, Έλ. Παπα, Παπαδοπούλου, Αργυροπούλου, Κέντρον, Μάτσο,
Μεταξά, Σεβαντοπούλου κλπ.
— Δεξιώσις βραδυήν μπριτζ
την παρελθούσαν Τρίτην παρά τω κ. και τή κ. Δημητριάδη.

— Έμφυγες «βινάττες» της
Βόγκ ή Δίδος Αίλα και Ντεππ
Δημητριάδη ή μία με όσηρη μουσ-
σέλινά έμπριμέ με λουλούδια
πράσινα και ρού—έμφυγως της
«Ανοΐσεως» Μπουτσέλλη και ή
άλλη με κόκκινη ζωζέτ, Δις
Μικέττ Ζαφειροπούλου με κρέπ-
ντε-σιν μπλε λαβάν, Δις Λουσί
Δεϊμέτση—προφανή ώραία εμφά-
νισις με δαννέλλα μπλε, Δις Κο-
σμετάτου ζωζέτ κίτρινη, Δις
Δ. Κωνσταντινίδη τουαλέτα θαυ-
μασία από δαντέλλα «μπλόντ»
το κορσάξ σχηματίζεται μολιερό
το όποιον ήτο πλαίσιο μένον με
τοϋλιν στον ίδιο τόνο. Επίσης
και ή φροστή σχηματίζεται «Αμ-
πισοράν» στο όποιον έστηρίζετο
πολύπτυχη ποδιά που κατέληγεν
σε μπάντα από τοϋλιν. Η Μονταίν

ΑΓΟΡΑΣΑΤΕ ΟΛΟΙ ΤΗΝ

"ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΝ."

ΠΟΥ ΕΚΚΑΘΟΡΙΣΕ ΜΕ ΕΚΑΕΚΤΗΝ ΥΑΝΗ ΚΑΙ ΟΥΜΑΖΙΑΣ ΕΙΚΟΝΑΣ

Μεταξύ τών έκλεκτών περιεχομένων της είνε και τα εξής:
— «Ο άδαμάντινος Τάφος», «Εξωφρενικά στοιχήματα», «Από την
ζωήν τών μουσουργών Σούμαν—Βάγκε—Τσαϊκόφσκι», «Η πε-
ρίπτεσις ενός θεατρικού έργου», «Η ψυχολογία τών χειρών»,
«Η Πεντάμορφη Άταργάνα», Ρομαντική παραμύθι, «Η Άμφι-
βολία» Γαλλικό διήγημα, «Η Άννικα» αίσθηματικό διήγημα, κλπ.

Επίσης ή συνέχεια του τρομακτικού μυθιστορήματος
«Ο ΜΑΥΡΟΣ ΒΡΥΚΟΛΑΚΑΣ»
και του γλυκυτάτου και περιπετειώδους του μυθιστορήματος
«ΜΕΡΣΕΔΕΣ Η ΠΥΡΡΟΙ ΣΤΗΝ ΙΣΠΑΝΙΑ»
του κ. Γεγγ. Σεντεβίου

Παρακολούθησε επίσης τας υπερχούσας έρωτικές-ιστορικές σελίδας:
«ΟΙ ΕΡΩΤΕΣ ΤΩΝ ΔΙΑΣΗΜΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ» που συνεχίζονται
δημοσιεύμενες με την «ΣΥΖΥΓΙΟΝ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΚΑΝΑΔΑΛΟΥ»

"ΜΠΟΥΚΕΤΟ"

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΗ ΦΙΛΑΡΕΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΟΜΑΔΟΣ ΛΟΓΙΩΝ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΑΕΚΚΑ 7

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ "ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ"

Έστωτικός δι' έν έτος... ΔΟΛ. 120 III Έστωτικός Δις Άγγλος Μπ.
Αι έκποταί και τα χρηματικά έμβλήματα δέν ν' «πυθόναντα» προς
τόν Ίδιοκτητήν του "Μπουκέτου", κ. ΚΩΝΣΤ. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ
Τα προσηγόμενα τέχνη τιμάνται δρασμάς 5.
ΓΕΝΙΚΟΣ ΑΝΤΙΡΟΨΗΟΣ ΤΟΥ "ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ", ΕΝ ΑΜΕΡΙΚΗ
Mr D. Stroumbos 261 w. 35th Str New-York City U.S.A.

ΜΙΚΡΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΓΙΑ ΝΑ ΜΗ ΤΟΝ... ΖΗΜΙΩΣΗ !..

Ο γάλλος συγγραφέας Γονδόνε ήταν πολύ καλόβουλος και
φέρετο προσσηνέστατα σ' όλους έκείνους που του πήγαιναν τα έργα
τους και του ζητούσαν την συμβουλή του.

Έξ αιτίας όμως της καλοσύνης του αυτής οι έκπαικτοι που
δέν τον άφηναν ούτε στιγμή ήσυχο. Μία μέρα θέλοντας ν' άρ-
σθι διέταξε τόν θυρωρό νά μή έπιτρέψη σε κανένα την είσοδον.
Έξαφνα όμως, καθώς έγραφε, ο θυρωρός τού άδήγησε στο γρα-
φείο του μίαν λογιωτάτην κυρία, ή όποία είχε γίνει κυριολεκτικώς
κουνοϋπι στον Γονδόνε.

Ο δυστυχής συγγραφέας άκουσε με ύπομονή την κυρία κ' ότοι
έφυγε φώναζε τόν θυρωρό και του είπε θυμωμένος:

— Δέν σοι σύσταση νά μήν άφήσης κανένα ν' άνέρηι έπάνω !
— Κύριε, ψιθύρισε ο θυρωρός συγκινημένος, δέν άφησα παρ-
μόνον την κυρία αυτήν...

— Έσα—έσα ν' αυτή την κυρία σου λέω και γώ... Γιατί της
έπέτρεψες ν' άνέρηι !

— Γιατί, κύριε, αυτή δέν είνε όπως οι άλλοι. Αυτή μοι δινε
όταν έρχεται είκοσι φράγκα γιά νά την άφήσω νά σ' έλθη ! Εί-
μαι, βλέπεις, οίκονομναϊάχης, κύριε, κ' έχω ανάγκης...

Ο Γονδόνε συγκινήθηκε τόσο άπ' την όμολογία αυτή του θυ-
ρωρού του όσπερ του είπε :

— Άφηνέ την λοιπόν ν' άνεβαίνει, όταν έρχεται, έλεύθερα.
Δέν θέλω νά σε ζημιώσω, φτώχ' μου φίλε !

ΤΑ ΥΠΕΡ ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΤΑ

ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Η Άφροδίτη, ο κάλλιστος τών άστέρων ονομάζεται το πρωί
Έωσφόρος, έσως διότι άι γυναίκες, άι τοσοῦτον ώραία κατά την
έννοαν έσπερίδος, γίνονται το πρωί έν του καμάτου, του κατα-
ρυσάντος ψυμυθίου και τών καταπεσόντων βροστρύνων άσχημα
ως ο διάβολος !...

Οι Τοῦρκοι βδελύσσονται τους χοίρους, οι Έταλοί λέγονται «ο
χοίρος μου με συμπάθειαν», έν Έλλάδι δέ ήκουσα πολλάκις χρο-
νούς λέγοντας :—«Η γυναίκα μου με συμπάθειο !...»

Ο Θεός έν τη σοφία αυτού, δέν έδώρησε γένεα στις γυναίκες
γιατί δέν θα μπορούσαν νά σιωπήσουν ούτε καθ' όν χρόνον θα έ-
ξορίζοντο...

Η φιλάρεσκος όμοιάζει την ώραϊαν θάλασαν. Έπιφάνεια έ-
κτινοβολούσα και άντανακλώσα του ούρανο το μείδιον, αλλά
κρύπτουσα άχανή πυθμένα έ-
πουν ρεύμα και θάνατον !

ΑΛ. Ρ. Ραγκάρδς

Περισσότερη βάσι κρείμε νά
δίνη κανείς στην πίστι του κα-
νός του, παρά στην γυναίκα του,
γιατί ο κύων είνε πιστός μέχρι
της τελευταίας του στιγμής, έν-
δ' ή γυνή δύνανται νά είνε πιστή
μέχρι της πρώτης ευκαιρίας, έν-
δ' και περαιτέρω.

Ελβέτιος

Η γυναίκες προδίδουν γιά
το τίποτε, έξ άλλης περισ-
τάσεως...

Η γυναίκες άπατοῦσι πολ-
λά πράγματα παρά του άνδρός
εις άνταμοιβήν τών ελαχίστων,
τά όποια προσφέρουν αὐτῇ
πρός έκείνον.

Δαλτν

ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ, ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ, ΓΟΗΤΕΙΑ...

Ο ΚΡΕΜΑΣΜΕΝΟΣ

(Συνέχεια έκ του προηγούμενου)

Και έπηκολούθησε πραγματικό μακελειό. Η λόγχεις έβγαζαν
χλωμή λάμψη, που σβύνονταν στο αίμα ! Οι όπλοφόροι του Κοντο-
σταύλου σαστισμένοι πειά γύρισαν τις πλάτες και πανικόβλητοι
έφυγαν προς το άλλο μέρος του βουνού.

— Κανείς νά μή μείνη ζωντανός ! ούρλιαζε ο προφήτης. Τα
κόκαλα αὐτῶν τών καταραμένων άς άσπρίσουν τόν τόπο τούτο !
Άδελφοί ! Άκολουθήστε με !
Και άφησε προς καταδίωξιν τους...

ΟΠΟΥ Ο ΛΟΧΑΓΟΣ ΦΕΡΟΥΛΙΑΚ ΦΘΑΝΕΙ ΣΤΟ ΥΨΟΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΣΤΑΣΕΩΝ

Ο λοχαγός Ρολάνδος Φερουλλιάκ, που στην κρισιμότερη στιγμή
της μάχης έδινε τά τριμερώτερα χτυπήματα, παρακολουθούσε συγ-
χρόνως και τί γινότανε γύρω του. Έξαφνα έσκυψε και συνεκρά-
τησε με το σιδερένιο του χέρι τόν Προφήτη που όρμους προς
καταδίωξιν του έχθρου και του είπε :

— Σε συγχάριζο μ' όλη μου την ελκίρνεια, καλέ μου φίλε. Μά
τόν όμωλό του Σατανά, είσαι τέλειος πολεμιστής ! Δέν πρέπει
όμως νά άπαράξεσαι περισσότερο από ότι χρειάζεται ! Πάρε
λοιπόν μαζί σου πηνύγτα-έξιντα παλληκάρια και κατέβα έκεί
κάτω προς το Μαγνάλιο. Θα βρῃς έκεί διακόσια καλά άλογα. Τα
έτσιλεις ό...έτσιλεις φίλος μας

Μονομαρού γιά τους όπλοφόρους
του Άρκαξέ τα και σῶρε τα προς τα
έξω...

Ο Όνος του Βαλαάμ που δέν
χαμογελούσε ποτέ του, αυτή τη φο-
ρά χαμογέλασε και σκύβοντας το
κεφάλι, έτρεξε νά εκτελέση τη δια-
ταγή.

Όταν έφυγε, ο Ρολάνδος μάζεψε
γύρω του τους Ουγενότους και τους
άπαρξενους νά καταδιώξουν τους
νικημένους.

Σ' όλη τη διάρκεια της μάχης έ-
κατο πάνω κάτω Ουγενότοι δέν εί-
χαν κινήσει καθόλου από τη θέση
τους. Ο λοχαγός τους είχε γιά έφε-
δεια. Έτρεξε λοιπόν σ' αὐτούς και
τους είπε :

— Η σειρά σας, παιδιά μου !
Συγχρόνως με τη μύτη του σπα-
θίου του τούς έδειξε τους ίππους του
Έρμάνου που είχαν φανει στην άν-
τικυρή ράχη.

Οι νέοι, ένθουσιασμένοι από την
πρώτη έπιτυχία στην όποια αὐτοί
δέν συνετέλεσαν και ποδούντες γιά
δαίτην τη γενναϊότητα τους, σηκώ-
θηκαν άμέσως.

Στο μεταξύ ο Γερμανός Έρμά-
νος, άπ' τους όπλοφόρους του Κον-
τοσταύλου κ' αὐτός, προχωρούσε
διαρκώς.

Μόλις έφτασε όμως στο πεδίο
της μάχης έμεινε κατάπληκτος. Ο
τόπος ήτο σωμένος από τα πτώ-
ματα τών όπλοφόρων του Κοντοσταύ-
λου.

— Βροντή του Θεού ! Ούρλιαζε
τότε. Και γυρίζοντας στους ίππους
του διέταξε :

— Όμπρός ! και τάνατο σε όλο τούτο το κανάχι !
Οι άντρες κέντρισαν τάλογά τους. Η πρώτη όρμη τους ήταν
άκράτη. Το όροπέδιον έτρεμε κατ' άπ' τα σιδερένια πέταλα
των άλόγων !...

— Έμπρός, παιδιά μου ! φώναξε με βροντερή φωνή και ο Ρο-
λάνδος.

Και όρμησε κ' ο ίδιος, σάν ήσως της Ίλιάδος, μέσ' στη μέση
της συμπλοκής. Η σύγκρουσις ύπηρξε τρομερή. Το ασάλι έσπαγε
πάνω σ' ασάλι. Κλαγγές σπαθίων, λογχών και περικεφαλαίων
άκουγόntonταν. Τάλογα πέφτανε μαζί με τους ίππους, άφήνοντας
χρειμισιμούς άγονίας !...

Γιά μία στιγμή ο Ρολάνδος βρέθηκε μπροστά στον ήλαρχο Έρ-
μάνο.

— Κέρατα τών Σατανάδων !... φώναξε ο τυχοδιώκτης λοχα-
γός. Δέν είνε πρώτη φορά, μοι φαίνεται, παλληκαρά μου, που σε
βλέπω...

— Γιά, Γιά, ούτε έχω ! αποκρίθηκε ο άρματωλός. Έγκω
γνωρίζω έσένα.

— Αν δέν άπατοῦμαι, έχετε στη μέση του χαριτωμένου προ-
σοπίου σας μία σπαθιά δική μου.

— Γιά, Γιά. Άλλά τά σου τό άνταποντώκο τώρα άμέσω, γκε-

ναϊότατο Φερουλλιάκ.

— Φυλάξου λοιπόν, έκλαμπρότατε Έρμάνε !

Οι δυο άρχηγοί ήσαν έτοιμοι νάρθουν στα χέρια. Κι' άπ' τη
μιά μεριά κ' άπ' την άλλη, έγινε— προς στιγμήν άνακαχή όπλων.
Ο καθένας σταμάτησε, γιά νά χορτάσουν τά μάτια τους από το
άπροσδόκητο θέαμα της μοναδικής αὐτῆς μονομαχίας, στη μέση
της μάχης.

— Πάρε την, φώναξε πρώτος ο Γερμανός.

Και κατάφερε στο Ρολάνδο μία σπαθιά, που θάταν άξια νά
κίνη στα δυο δλόκληρο δέντρο, άπ' την κορυφή ως τη ρίζα ! Ο
λοχαγός όμως απέκρουσε το χτύπημα.

— Πάρε την κ' έσύ τώρα, φώναξε ο Ρολάνδος, κ' αν μπορείς
άπόκρουσέ την.

Και φέροντας μία βόλτα στον άέρα το σπαθί του έκοψε στα
δυο την περικεφαλαίαν του άντιπαύου του, χωρίς όμως νά του ά-
νοϊξη και το κεφάλι.

Τότε, ως έν συνθήματος, οι δυο άντίπαλοι ξαναγόρσαν στις
άρχικες τους θέσεις και ο χτηκαν άμέσως πάλι ο ένας άναντίον
του άλλου, σάν λαίλαπες. Έπληθε τότε μία τρομαχτική σύγκρου-
σις στήθος με στήθος, κατά την όποία ο Γερμανός σωριάστηκε κά-
τω άπ' το άλόγο του κατατραυματισμένος, έλεύενος.

Μά σε λίγο κατώρθηκε νά σηκοδη όρθως.

Τότε ο Ρολάνδος, άφου άφίππεσε κ' αὐτό, είπε στον άντί-
παλό του :

— Θα πολεμήσουμε τώρα πεζοί.
Αὐτό άπαιτεί ή εύγένεια.

Ο Έρμάνος έλαβε στάση άμυντική.
Ήτανε κολλοσός στο σώμα και έσπερ-
νούσε στο ύψος το λοχαγό μας κατά
ένα τουλάχιστον κεφάλι. Όπόσο, κ' ο
Φερουλλιάκ ήταν τέλειος τύπος ρωμα-
λέου και άθλητικού άνδρός.

Γι' αὐτό και ή μονομαχία τους είχε
συγκεντρώσει την προσοχή και τών δυο
στρατοπέδων, τά όποια την παρακο-
λουθούσαν μ' ένδιαφέρον.

Πρώτος χτύπησε πάλι ο Έρμάνος,
μά ο λοχαγός απέκρουσε το χτύπημα
του με τόση έπιδεξιότητα, ώστε τόν έ-
κανε ν' άνησυχήση.

Και έλαβε άμυντική στάση, άμυνό-
μενος όσο μπορούσε καλύτερα άναντί-
ον τών τρομερών χτυπημάτων του Φε-
ρουλλιάκ και άνταποδίδων αὐτά. Μά δέν
τά κατάφερε ως το τέλος.

Σε μία στιγμή ο Φερουλλιάκ όρμησε
με ύψωμένο το χέρι και με μία άρπανά-
στως έπιδεξία κίνησι, έχωσε το σπαθί
του ως τη λαβή στον στήθος του Γερμα-
νού.

Ο γίγας σωριάστηκε κάτω σά βα-
λανιδιά που την έκοψαν άπ' τη ρίζα.

— Μπιστευώ ότι ή έγκιστρατεία
ντελείωσε ! ψιθύρισε.

Και γέροντας στο άριστερό του
πλευρό έκανε ένα σασμό και ξεψύχησε.

Ένας διπλός άλλαλαγμός άντήχησε
άμέσως σ' όλόκληρο τ' όροπέδιο : άλλα-
λαγμός χαράς έκ μέρους τών Ουγενό-
των κ' άλλαλαγμός όργης έκ μέρους τών
άνδρώπων του Κοντοσταύλου. Η μάχη
ξανάρχισε πάλι, μά ήταν πειά εύκολο νά
άνδρώπων του Κοντοσταύλου.

— Θά τρέφουμε τώρα όλους αὐτούς τους πεινασμένους ; τόν
ερώτησε :

— Άκούστε με, καταργαρέο, είπε ο λοχαγός, άπευθυνόμενος
προς τους αϊχμαλώτους. Θά βγάλετε τις πανοπλίες σας και θά τις
παραδώσετε μαζί με τά όπλα σας στον ύπασπισή μου. Έπειτα
θά πάτε νά κρεμασθήτε όπου θέλετε. Αν γυρίσετε στον Κοντό-
σταύλο, νά τού πῆτε ότι έγώ ο Ρολάνδος Φερουλλιάκ Γαλβατόν
Ποτίας έν Άγεναις, άρχιστράτηγος τών Ουγενότων, έν μάθος ό-
τι θά εξακολουθήση νά κρεμάη όποιονδήποτε άνδρωπο γιά θρη-
σκευτικούς λόγους, θά πάω στο Ταλεμόνδο, θά γκρεμίσω τόν
πύργο του, και θά κάνω δευτέραν έκδοσι, σημαντικούς έπηξέμενη,
τών ευλοκοπημάτων που είχα κάποτε την τιμή νά τού δώσω με τη
θήχη του σπαθιοῦ μου.

— Θά τρέφουμε τώρα όλους αὐτούς τους πεινασμένους ; τόν
ερώτησε :

— Άκούστε με, καταργαρέο, είπε ο λοχαγός, άπευθυνόμενος
προς τους αϊχμαλώτους. Θά βγάλετε τις πανοπλίες σας και θά τις
παραδώσετε μαζί με τά όπλα σας στον ύπασπισή μου. Έπειτα
θά πάτε νά κρεμασθήτε όπου θέλετε. Αν γυρίσετε στον Κοντό-
σταύλο, νά τού πῆτε ότι έγώ ο Ρολάνδος Φερουλλιάκ Γαλβατόν
Ποτίας έν Άγεναις, άρχιστράτηγος τών Ουγενότων, έν μάθος ό-
τι θά εξακολουθήση νά κρεμάη όποιονδήποτε άνδρωπο γιά θρη-
σκευτικούς λόγους, θά πάω στο Ταλεμόνδο, θά γκρεμίσω τόν
πύργο του, και θά κάνω δευτέραν έκδοσι, σημαντικούς έπηξέμενη,
τών ευλοκοπημάτων που είχα κάποτε την τιμή νά τού δώσω με τη
θήχη του σπαθιοῦ μου.

— Θά τρέφουμε τώρα όλους αὐτούς τους πεινασμένους ; τόν
ερώτησε :

— Άκούστε με, καταργαρέο, είπε ο λοχαγός, άπευθυνόμενος
προς τους αϊχμαλώτους. Θά βγάλετε τις πανοπλίες σας και θά τις
παραδώσετε μαζί με τά όπλα σας στον ύπασπισή μου. Έπειτα
θά πάτε νά κρεμασθήτε όπου θέλετε. Αν γυρίσετε στον Κοντό-
σταύλο, νά τού πῆτε ότι έγώ ο Ρολάνδος Φερουλλιάκ Γαλβατόν
Ποτίας έν Άγεναις, άρχιστράτηγος τών Ουγενότων, έν μάθος ό-
τι θά εξακολουθήση νά κρεμάη όποιονδήποτε άνδρωπο γιά θρη-
σκευτικούς λόγους, θά πάω στο Ταλεμόνδο, θά γκρεμίσω τόν
πύργο του, και θά κάνω δευτέραν έκδοσι, σημαντικούς έπηξέμενη,
τών ευλοκοπημάτων που είχα κάποτε την τιμή νά τού δώσω με τη
θήχη του σπαθιοῦ μου.

— Θά τρέφουμε τώρα όλους αὐτούς τους πεινασμένους ; τόν
ερώτησε :

— Άκούστε με, καταργαρέο, είπε ο λοχαγός, άπευθυνόμενος
προς τους αϊχμαλώτους. Θά βγάλετε τις πανοπλίες σας και θά τις
παραδώσετε μαζί με τά όπλα σας στον ύπασπισή μου. Έπειτα
θά πάτε νά κρεμασθήτε όπου θέλετε. Αν γυρίσετε στον Κοντό-
σταύλο, νά τού πῆτε ότι έγώ ο Ρολάνδος Φερουλλιάκ Γαλβατόν
Ποτίας έν Άγεναις, άρχιστράτηγος τών Ουγενότων, έν μάθος ό-
τι θά εξακολουθήση νά κρεμάη όποιονδήποτε άνδρωπο γιά θρη-
σκευτικούς λόγους, θά πάω στο Ταλεμόνδο, θά γκρεμίσω τόν
πύργο του, και θά κάνω δευτέραν έκδοσι, σημαντικούς έπηξέμενη,
τών ευλοκοπημάτων που είχα κάποτε την τιμή νά τού δώσω με τη
θήχη του σπαθιοῦ μου.

— Θά τρέφουμε τώρα όλους αὐτούς τους πεινασμένους ; τόν
ερώτησε :

— Άκούστε με, καταργαρέο, είπε ο λοχαγός, άπευθυνόμενος
προς τους αϊχμαλώτους. Θά βγάλετε τις πανοπλίες σας και θά τις
παραδώσετε μαζί με τά όπλα σας στον ύπασπισή μου. Έπειτα
θά πάτε νά κρεμασθήτε όπου θέλετε. Αν γυρίσετε στον Κοντό-
σταύλο, νά τού πῆτε ότι έγώ ο Ρολάνδος Φερουλλιάκ Γαλβατόν
Ποτίας έν Άγεναις, άρχιστράτηγος τών Ουγενότων, έν μάθος ό-
τι θά εξακολουθήση νά κρεμάη όποιονδήποτε άνδρωπο γιά θρη-
σκευτικούς λόγους, θά πάω στο Ταλεμόνδο, θά γκρεμίσω τόν
πύργο του, και θά κάνω δευτέραν έκδοσι, σημαντικούς έπηξέμενη,
τών ευλοκοπημάτων που είχα κάποτε την τιμή νά τού δώσω με τη
θήχη του σπαθιοῦ μου.

— Θά τρέφουμε τώρα όλους αὐτούς τους πεινασμένους ; τόν
ερώτησε :

— Άκούστε με, καταργαρέο, είπε ο λοχαγός, άπευθυνόμενος
προς τους αϊχμαλώτους. Θά βγάλετε τις πανοπλίες σας και θά τις
παραδώσετε μαζί με τά όπλα σας στον ύπασπισή μου. Έπειτα
θά πάτε νά κρεμασθήτε όπου θέλετε. Αν γυρίσετε στον Κοντό-
σταύλο, νά τού πῆτε ότι έγώ ο Ρολάνδος Φερουλλιάκ Γαλβατόν
Ποτίας έν Άγεναις, άρχιστράτηγος τών Ουγενότων, έν μάθος ό-
τι θά εξακολουθήση νά κρεμάη όποιονδήποτε άνδρωπο γιά θρη-
σκευτικούς λόγους, θά πάω στο Ταλεμόνδο, θά γκρεμίσω τόν
πύργο του, και θά κάνω δευτέραν έκδοσι, σημαντικούς έπηξέμενη,
τών ευλοκοπημάτων που είχα κάποτε την τιμή νά τού δώσω με τη
θήχη του σπαθιοῦ μου.

— Θά τρέφουμε τώρα όλους αὐτούς τους πεινασμένους ; τόν
ερώτησε :

— Άκούστε με, καταργαρέο, είπε ο λοχαγός, άπευθυνόμενος
προς τους αϊχμαλώτους. Θά βγάλετε τις πανοπλίες σας και θά τις
παραδώσετε μαζί με τά όπλα σας στον ύπασπισή μου. Έπειτα
θά πάτε νά κρεμασθήτε όπου θέλετε. Αν γυρίσετε στον Κοντό

ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΚΑΙ ΤΟ ΝΕΡΟ

ΤΑ ΛΟΥΤΡΑ

Τά μπαίν-μίζε των αρχαίων. Τά Λουτρά του 'Ηρακλέους. Πώς λούζονται οι βραχμάνοι. Τό λουτρό του 'Οδυσσέως. Λουτρά αρωματικά. Τά τευρκικά χαμάμια. Στην ήδονική Ρώμη. Τά μικτά λουτρά στην Τίβερι. Μιά περίφημη λουτρόπολις της αρχαιότητας. 'Ο τρόμος των συζύγων. 'Ενα επίγραμμα του Μαρτιάλη κλπ.

Βρισκόμαστε στη εποχή των λουτρών. Στις Φαληγικές άρογαλίες ή κινήσεις είνε φέτος ζωντανή, αφού μάλιστα ή 'Αστυνομία επέτρεψε καί... Τά μπαίν-μίζε. 'Αλλά και στη Βουλγαμένη και στη Γλυφάδα και στη μαγευτική παραλία του Μεγάλου Πεύκου, και παντού όπου σιγαλοπαίζει τό κύμα, ηγαίνονται οι 'Αθηναίοι να λουθούν στην αιώνια θάλασσα, ή όποις—κατά τον Εδριπιδή—«κλύει πάντ' ανθρώπων κακά». Μιά σελίδα λοιπόν σχετική με τά λουτρά είνε όχι μόνον ενδιαφέρον, αλλά και επίκαιρον ανάγνωσμα.

Και αρχίζουμε από την εποχή των Θεών και των ήρώων: 'Η 'Ελληνική Μυθολογία αποδίδει την εφεύρεση των θερμών λουτρών στον 'Ηρακλέα. Μιά παράδοσι λέει ότι ή 'Αθηνά, γόριν του ήρωος αυτού, έχυψε με τό κοντάρι της την παραλία των Θεομυλωνών κι' έκαμε ν' αναβλύσουν ή θειούχες πηγές, στις οποίες έλουσθηκε ό 'Ηρακλής και απέκτησε τη δύναμή του. Άλλος θρύλος λέει ότι ό ίδιος, ό 'Ηρακλής άνοιξε τις λαματικές αυτές πηγές. Για τόπο, ακόμη και σήμερα, πολλά υδροθεραπευτήρια της Εσθρας και 'Αμερικής έχουν την επιγραφή: *Λουτρά του 'Ηρακλέους*.

Στά μυθολογικά συμπόσια διάσημα είνε και τά λουτρά της 'Αρτέμιδος της Κυνηγέτιδος. Στο αρχαιολογικό μας Μουσείο σώζονται μετώπια ναών με ανάγλυφες παραστάσεις καλλιτεχνών και αρχιτεκτόνων διαφόρων έποχών που ένεπνευσθήσαν από τά λουτρά της θεάς του κυνηγιού. 'Η 'Αρτεμις παριστάνεται παίρνοντας τό μπάνιο της μαζί με τις νύμφες της, των δασών.

Τά κρύα λουτρά της 'Αρτέμιδος—ύστερα από την κουραστική άσκηση του κυνηγιού—μάς κάνουν νά σκεφθούμε ότι οι αρχαίοι 'Ελληνες δεν είχαν την ιδέα των

σημερινών ανθρώπων ότι τό ψυχρό λουτρό—και μάλιστα τό θαλάσσιο—δέν είνε όφελιμο, όταν είνε κανείς ιδρωμένος, άλλ' ότι άπεναντίας είνε ύγιεινό και φρεσκάρει τό σώμα, αφού ή 'Αρτεμις διατηρήθηκε καθαρά, ευκίνητη, γεμάτη δροσιά και ζωηρότητα. 'Ακόμα και στη ζωή της τραγικής Μήδειας άπαντούμε τά λουτρά. 'Η Μήδεια, που ήταν μάγισσα και γάτρισσα, ώδήγησε στά λαματικά της λουτρά τό φίλο της 'Ιάσονα, γιά νά τον κάνει νεώτερο. 'Η σημερινή όμως 'Επιστήμη που δέν πιστεύει σε θρύλους, βρίσκει σ' αυτούς μόνο την άλληγορία των ιδιοτήτων τις οποίες περιέχουν μερικές πηγές νά δυναμώνουν τό κορμί και νά γιατρεύουν διάφορες ασθένειες.

***
Στη Βιβλική εποχή άπαντούμε διάφορα έπεισόδια που μάς λένε ότι ή γυναίκα έμπιστεύθηκε πάντοτε στό νερό την διατήρησι της όμορφιάς της.

Ο Βασιλεύς Δαυίδ έρωτεύθηκε τη Βηρσαβέ όταν την είδε νά παίρνει τό μπάνιο της. Στους Αιγυπτιακούς λαούς ύποχρεωτικά τά *βαλανεία* και γι' αυτό ό Αιγυπτιακός λαός ύπήρξε ένας από τους πιο γερούς της αρχαιότητας. Στην 'Ασία, ακόμη και σήμερα οι άρχαιολόγοι βρίσκουν άρεμία των πρώτων δημοσίων υδροθεραπευτηρίων με έγκαταστάσεις πολυτελείας.

Ο Πλούταρχος διηγείται ότι: όταν ό Μέγας 'Αλέξανδρος ένιχσε τό Δαρειό και μπήκε στά Παλάτια του, έμεινε κατάπληκτος από τά λουτρά του βασιλέως των Περσών, γιά τις ύδραυλικές έγκαταστάσεις τους, γιά τους λουτήρες, τ' αρώματα κλπ.

Κατά την 'Αγία Γραφή, ή κόρη του Φαραώ, εκεί που έπαιρνε τό μπάνιο της στό Νείλο, βρήκε την κόκκινη που έπαιρνε τό ποταμού και είχε μέσα τό βέλος Μωϋσή. 'Η βασιλοπούλα έσωσε τό Μωϋσή, τον άνέθρεψε, και όταν ό Μωϋσής γίνηκε άντρας, ώδήγησε τον 'Ισραήλ, στους νόμους του περί ύγείας, έπιβίβησε και τά λουτρά της γυναικών. 'Από την 'Ισραηλιτική νομοθεσία τον παρέλαβαν και οι Μουσουλμάνοι.

Όλοι σχεδόν οι 'Ανατολικοί λαοί έχουν δώσει στην πλύσι του σώματος θεοσκευασμένην χαρακτήρα. 'Ο προφήτης κάθε λαού καθέρισε ως άθροισμα πίστωσης την καθαριότητα: 'Ο προφήτης των 'Ασσυρίων Μανού, ό Ζωροάστρης των Βαβυλωνίων, ό Μωάμεθ κλπ, έστήσαν ολόκληρο τό θεοσκευαστικό τους σύστημα στον καθαρισμό του σώματος με τό νερό. Κάθε βραχμάνος που θέλει νά περάσει τον πρώτο σταθμό του άσκητισμού, πρέπει νά φορέσει τομάρι γαζέλλας και νά λούσεται δύο φορές την ήμερα. 'Ο 'Ινδός, όταν φάη κρέας, όφείλει νά πλύνει τό στόμα του. Τό πρώτο που προσφέρουν

οι 'Ινδοί στό μουςαφίρη τους είνε τό μπάνιο, σέ νερό που μορβολάει από φυτικά άρώματα... ***

Στην αρχαία 'Ελλάδα, τά θαλάσσια λουτρά και τά ποταμικά ήταν θεσμός πολιτικός και κοινωνικός. Σ' αυτή την 'Ομηρική ποχή τό λουτρό ήταν σέ γενική χρήση. Τό δαμάσιο λουτρού ήταν τό πολυτελέστερο μέρος κάθε κατοικίας. Στήν ύπληρχε νά προσφέρουν στό φιλοξενούμενο τους λουτρού άρωματικό μέ τό λεπτότερα αρώματα της 'Ανατολής. Μετά τό λουτρό έρχόνταν ή δούλες και άλειβαν τά χέρια του έξενου με λάδι άρωματισμένο.

Γιά πόλιν καιρό οι 'Ελληνες έπίστευαν ότι τά χλιαρά λουτρά κάνουν τό σώμα μολθακό και άρμόζουν μάλλον στις γυναίκες, γότερα όμως έπαιρναν τέτοια λουτρά και οι άντρες: και μάλιστα όχι άπλώς χλιαρά, αλλά ζεστά, στας διασημούς *θέσμες*. Και τότε έμπαιναν μέσα ολόκληροι στό ζεστό νερό, είτε έχρησιμοποιούσαν την καταιονήσι (ντους) στό σώμα του λουσιμένου, τό όποιο έμσως άλειβαν με άρωματικά έλαια. Παράδειγμα τό λουτρό που έρε ό 'Οδυσσέως σ' 'Ανάκτορα του Βασιλέως των Φαιάκων. Έκεί σέ τό λουτρό άποτελούσε τό κύριο μέρος των γυμνασίων, και είνε γνωστόν ότι οι πρόγονοί μας εύχαριστούσαν νά παραμένουν σέ σάλας των δημοσίων λουτρών, όπου περνούσαν την όρα τους νητρίν άνάγνωσι των 'Ομηρικών ποιημάτων ή με φιλοσοφικούς διάλογους ή έπαίξαν τους κύβους.

***
Οι Ρωμαίοι των πρώτων χρόνων δεν έκαναν διαρκώς χρήση τά λουτρών, αλλά τά περιώριζαν σέ λουτρά άνάσσεως. 'Επαιρναν έν

τέτοιο γενικό κάθε βδομάδα. Τά λουτρά τους περιλάμβαναν πολλά δωμάτια συνεχόμενα, ή μά αλλιώς που μπορούσε νά περιλάβει πολλά πρόσωπα και φωνιτόσανε έκτό φρεγγίτες στή στέγη άπας τή Τουρκικά χαμάμια. Οι ιδιοκτήτες των Ρωμαϊκών λουτρών ήταν γένει *ελεύθεροι* ή *ευνετές*, ή είσοδος γινόταν με πληρωμή. 'Η γυναίκες έπληρώναν περισσότερα από τους άντρες, γιατί τά λουτρά σματά τους ήταν περισσότερα και είχαν πολλά σκεύη στή διάθεσή τους. Στά παιδιά ή είσοδος ήταν ελεύθερη. Κι' έτσι τά λουτρά, έπαιξαν σημαντικό ρόλο στην εξέλιξη της Ρωμαϊκής κοινωνίας.

Ο 'Αγρίππας και ό 'Αλέξανδρος Σεβήρος διάταξαν την άνέγερσι πολλοσφίμων λουτρών, που ήταν εύχρηστάτα, με σάλας στοές, προαύλια γιά τις γυμναστικές άσκήσεις, γιά τά παιχνίδια τις συνουμίες, την άνάγνωσι' ακόμη ύπήρχαν και διαμερίσματα γιά έστιατόρια και ή άπαραιτήτα ταβέρνα. Τά Ρωμαϊκά αυτά λουτρά ήταν νύχτα—μέρα άνοιχτά. Στην αρχή φαίνεται ότι άπαιρναν μεγάλες δυσκολίες νά γυμνασθούν και λουσθούν στον ίδιο τόπο πρόσωπα διαφορετικών κοινωνικών τάξεων, σιγά—σιγά όμως προλήψεις αυτές καταργήσαν, και διατηρήθηκε μόνο ή άπαρ

ευσις νά λούζονται μαζί πατέρας και γιός, πεθερός και νεύρος. 'Επειδή όμως ήταν πολύ συνηθισμένο νά λούζονται στον ποταμό Τίβερι άντρες και γυναίκες χωρίς κομμιά προφύλαξι γιά νά κρύβουν τη γυμνότητά τους, ό Κάτων άπαγόρευσε άσχημώς τή μπαίν-μίζε, άλλ' έπί Αυτοκρατορίας τά μικτά λουτρά έναίνονταν της μόδας, και ό Τίβερις τόπος όργιων.

'Αργότερα έ έγινε περίφημη ή Ρωμαϊκή λουτρόπολις Μπαγνιό. 'Εταν τό πρώτα πολυτελή λουτρά του αρχαίου κόσμου. 'Ιδού περί τά περιγράφει ένας ιστορικός:

«Έκτεινέ επί χρυσής άκτής, περικλειόμενα υπό στεφάνης ποταμών όρεών εις παμμεγέθους δάσους και άνδρουν, και υπό άσπετος του άριθμού μικροτέρων κήπων άνήκόντων εις τάς έσάλλεις τών πλουσίων, έν οίς ήταν φτενυμένα, έν χαριστάτη διαδοχή, μέρη. Οι έπισκεπτόμενοι τά τεργνά ταύτα λουτρά ένεφερόντο, κατ' έπίδαρσιν του τόπου, ήδονικόττης και εύθυμίας. 'Η τέχνη ήμυλάτο πός την φύσιν. 'Υπήρχον έδώ μέγαρα, ανάματα, σπου, τεχνητά δεικνύμενα κλπ, καθιστώντα τον τόπον άληθή πανήγυριν όφθαλμών!... 'Εορτά έπληρούσαν τον τόπον έορτάς, λέμβοι και πλάσις ίσαιοφάρα έκινούντο έν καιρώ νυκτός και έρατεινόν φως έπί των ήσυχων κυμάτων του κόλπου, έπί δέ των έξωστών των έπαύσεων έκάθητο οδοσσεφανόμενα άνδρες και γυναίκες, έν μέσφ εύφροσύνης και άσμάτων τον Βάχχον λατρεύοντες, πανταχού δέ ήκούε τις έρωτικούς μυσ

***
'Εάν τά πρώτα πολυτελή λουτρά του αρχαίου κόσμου, 'Ιδού περί τά περιγράφει ένας ιστορικός:

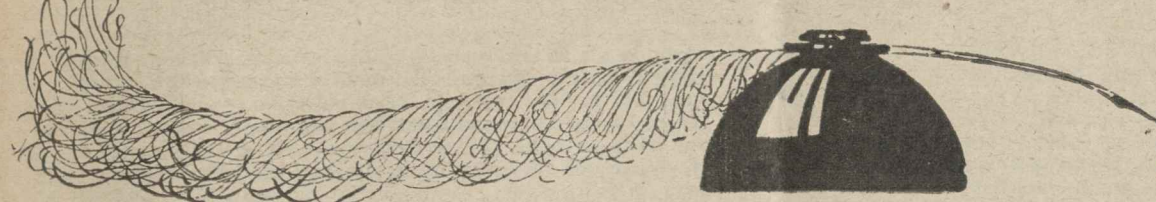
«Έκτεινέ επί χρυσής άκτής, περικλειόμενα υπό στεφάνης ποταμών όρεών εις παμμεγέθους δάσους και άνδρουν, και υπό άσπετος του άριθμού μικροτέρων κήπων άνήκόντων εις τάς έσάλλεις τών πλουσίων, έν οίς ήταν φτενυμένα, έν χαριστάτη διαδοχή, μέρη. Οι έπισκεπτόμενοι τά τεργνά ταύτα λουτρά ένεφερόντο, κατ' έπίδαρσιν του τόπου, ήδονικόττης και εύθυμίας. 'Η τέχνη ήμυλάτο πός την φύσιν. 'Υπήρχον έδώ μέγαρα, ανάματα, σπου, τεχνητά δεικνύμενα κλπ, καθιστώντα τον τόπον άληθή πανήγυριν όφθαλμών!... 'Εορτά έπληρούσαν τον τόπον έορτάς, λέμβοι και πλάσις ίσαιοφάρα έκινούντο έν καιρώ νυκτός και έρατεινόν φως έπί των ήσυχων κυμάτων του κόλπου, έπί δέ των έξωστών των έπαύσεων έκάθητο οδοσσεφανόμενα άνδρες και γυναίκες, έν μέσφ εύφροσύνης και άσμάτων τον Βάχχον λατρεύοντες, πανταχού δέ ήκούε τις έρωτικούς μυσ

***
'Εάν τά πρώτα πολυτελή λουτρά του αρχαίου κόσμου, 'Ιδού περί τά περιγράφει ένας ιστορικός:

«Έκτεινέ επί χρυσής άκτής, περικλειόμενα υπό στεφάνης ποταμών όρεών εις παμμεγέθους δάσους και άνδρουν, και υπό άσπετος του άριθμού μικροτέρων κήπων άνήκόντων εις τάς έσάλλεις τών πλουσίων, έν οίς ήταν φτενυμένα, έν χαριστάτη διαδοχή, μέρη. Οι έπισκεπτόμενοι τά τεργνά ταύτα λουτρά ένεφερόντο, κατ' έπίδαρσιν του τόπου, ήδονικόττης και εύθυμίας. 'Η τέχνη ήμυλάτο πός την φύσιν. 'Υπήρχον έδώ μέγαρα, ανάματα, σπου, τεχνητά δεικνύμενα κλπ, καθιστώντα τον τόπον άληθή πανήγυριν όφθαλμών!... 'Εορτά έπληρούσαν τον τόπον έορτάς, λέμβοι και πλάσις ίσαιοφάρα έκινούντο έν καιρώ νυκτός και έρατεινόν φως έπί των ήσυχων κυμάτων του κόλπου, έπί δέ των έξωστών των έπαύσεων έκάθητο οδοσσεφανόμενα άνδρες και γυναίκες, έν μέσφ εύφροσύνης και άσμάτων τον Βάχχον λατρεύοντες, πανταχού δέ ήκούε τις έρωτικούς μυσ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΑΣΤΕΙΑ ΚΑΙ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ο άνταγωνισμός των έφημερίδων πρό δεκαπενταετίας. Τό «Σκρίπ» και τό «Εμπρός». 'Εφημερίδες... τραπεζομάνδρα. Πώς καθήντησαν νά μην τρώνε ούτε ή μύγες, ούτε οι... δημοσιογράφοι. 'Ο λόρδος 'Ανσον και ό 'Ελλην καπετάνιος. 'Ο 'Ελληνικός στέλες κατά την πολιερχία της Τροίας. 'Ο κ. Μ. Σιγούρος και ό φευρίεζος βουλευτής. 'Ο Ρεϊδης και οι... ποντικί της 'Εθν. Βιβλιοθήκης. 'Η 'Γάτα» του Ηπλιάρχη. Πώς την... Έφαγαν τά ποντίκια. 'Ο κ. Καφαντάρης ως μαθητής... 'Ο κ. Παπανδρέου και ή γυμναστική, κτλ.

Λίγο πρό του πολέμου του 1912 διεξήγγο φοβερός άνταγωνισμός, μεταξύ δύο έφημερίδων που έμάχοντο τότε γιά την πρώτη κυκλοφορία. Του «Σκρίπ» του Κουσουλάκου και του «Εμπρός» του Καραπολάκη.

Τότε τά φύλλα, γιά ν' άνταγωνισθούν τό ένα τό άλλο δεν έργαζαν, όπως σήμερα, έξασέλιδα και όκτασέλιδα, γιατί δεν είχαν κατάλληλα τυπογραφεία. Έργαζαν όμως σέ σχήματα τεράστια, σάν νά ήταν σεντόνια.

Ο κόσμος έπωφελομένους της... έκτάσεώς των αυτών, τά χρησιμοποιούσε γιά... τραπεζομάνδρα και γι' άλλες σχετικές χρήσεις. Έννοείται ότι με την κατάστασι αυτή είχαν μεγάλες ζημιές ή έφημερίδες, ή όποιες με δυσκολία έπληθωναν τους συντάκτας τους. Μιά ήμερα ό Κουσουλάκος, έπήγε με μερικούς φίλους του, σ' ένα Ζαχαροπλαστείο, γιά νά φάνε ένα γλυκό.

Μόλις μπήκεν, είδεν ότι ό ζαχαροπλάστης είχε σκεπάσει τά τσιγά των μπακαλαβάνων και των καταψύξων του, με φύλλα του «Σκρίπ», γιά νά τά προφυλάξη από τις μύγες και τη σκόνη.

Και ό διευθυντής του «Σκρίπ», δείχνοντάς τα στους φίλους του, τους είπε:

— Με τό μεγάλωμα των έφημερίδων, δεν τρώνε πια ούτε οι δημοσιογράφοι, μά ούτε και... ή μύγες!

***
'Ο λόρδος 'Ανσον στά άπομνημονεύματά του, που γράφει καν κατά τον 18ον αιώνα, λέγει ότι οι 'Ελληνες της έποχής του, άν και υπόδουλοι και χωρίς σχολεία, δεν έχρησούσαν την αρχαία τους καταγωγή.

Κάποτε, διηγείται, είχε ναυλώσει ένα πλοίο, γιά νά πάη στην Τένεδο. Όταν έφθασαν εκεί, ό 'Ελληνας γερο-καπετάνιος, του είπε δείχνοντας την άπέναντι άκτι:

— Έκει είχαν άγκυροβολήσει ό στόλος μας.

— Πούς στόλος σας; Τόν έρώτησε έκπληκτος ό "Αγγλος λόρδος.

— 'Ο 'Ελληνικός στόλος, κατά την πολιορκία της Τροίας! του άπάντησε ό γερο-καπετάνιος.

***
Όταν ό Μαρίνος Σιγούρος, ό γνωστός ποιητής και διπλωμάτης, ήταν προσωπαρχος στό 'Υπουργείο των 'Εσωτερικών, δέχτηκε μία μέρα στό γραφείο του την έπίσκεψιν ενός κυρίου που φαινόταν άπότομος, αυθάδης και βιαστικός.

— Κύριε προσωπαρχα, φώναξε, θέλω νά σάς μιλήσω άμέσως!

— 'Αδύνατο, του άπεκρίθη εύγενικά ό κ. Σιγούρος, αυτή τη στιγμή με κάλεσε ό 'Υπουργός. Πάρτε, σάς παρακαλώ, μία καρέκλα, καθίστε και περιμένετε.

Και έτοιμάσθηκε νά βγεί.

— 'Αλλά ό έπισκέπτης δ άμαρτυρήθηκε.

— Μά, κύριε, τί τόπος είν' αυτός; Έγώ είμαι βουλευτής!

Και ό Σιγούρος, γυρίζοντας άπαθέστατα, του είπε:

***
ρισμούς και έβλεπεν άναγκαλισμένα ζεύγη... Τάχως διεκρούθη δι αι Μπάγαι ήταν τό άντεκνήτριον των έρωστών, οι δέ γυνεες έφορόντο νά φέρουν εκεί μετ' αυτών ηγμένην προς θύγατέρα, σούγην περιεπιπτον εις άθμίαν όταν αι γυναίκες αυτών έπεδύνον νά διατριψούν τό θέρος εις τά θαλάσσια έκείνα λουτρά. 'Ερωτικά έπεισόδια, άπαγογναι, άποδορσεις ζευγών έν Ρώμης συνέβαιναν καθ' έκάστην και «τις οίδε πόσαι γυναίκες—λέγει ό αστυνώνης Μαρτιάλης—είσελθούσαι πομπάδως ως άνάγειοι Πηνελόπαι, κατέλινον τά λουτρά 'Ελένας!...

***
'Η Ρωμαϊκή 'Ιστορία άναφέρει και αίματηρές τραγωδίες μέσα στά νερά της λουτροπόλιν, που πολλές φορές βάφθηκαν κόκκινα από τό αίμα άπίστου συζύγου ή έρωμένης. Γενικώς, ή δολοφονία μέσα σέ λουτρά δεν είνε σπανις στις διάφορες παραδόσεις έποχής της άνθρωπότητος. 'Αρκεί νά θυμηθούμε πώς πέθανε ό περίφημος τρομοκράτης Μαρά, της Γαλλικής 'Επαναστάσεως. 'Η ώραία κόρη Καρλόττα Κορνεί τον έμαχαίρωσε μέσα στό μπάνιο του.

***
'Η Ρωμαϊκή 'Ιστορία άναφέρει και αίματηρές τραγωδίες μέσα στά νερά της λουτροπόλιν, που πολλές φορές βάφθηκαν κόκκινα από τό αίμα άπίστου συζύγου ή έρωμένης. Γενικώς, ή δολοφονία μέσα σέ λουτρά δεν είνε σπανις στις διάφορες παραδόσεις έποχής της άνθρωπότητος. 'Αρκεί νά θυμηθούμε πώς πέθανε ό περίφημος τρομοκράτης Μαρά, της Γαλλικής 'Επαναστάσεως. 'Η ώραία κόρη Καρλόττα Κορνεί τον έμαχαίρωσε μέσα στό μπάνιο του.

***
'Η Ρωμαϊκή 'Ιστορία άναφέρει και αίματηρές τραγωδίες μέσα στά νερά της λουτροπόλιν, που πολλές φορές βάφθηκαν κόκκινα από τό αίμα άπίστου συζύγου ή έρωμένης. Γενικώς, ή δολοφονία μέσα σέ λουτρά δεν είνε σπανις στις διάφορες παραδόσεις έποχής της άνθρωπότητος. 'Αρκεί νά θυμηθούμε πώς πέθανε ό περίφημος τρομοκράτης Μαρά, της Γαλλικής 'Επαναστάσεως. 'Η ώραία κόρη Καρλόττα Κορνεί τον έμαχαίρωσε μέσα στό μπάνιο του.

***
'Η Ρωμαϊκή 'Ιστορία άναφέρει και αίματηρές τραγωδίες μέσα στά νερά της λουτροπόλιν, που πολλές φορές βάφθηκαν κόκκινα από τό αίμα άπίστου συζύγου ή έρωμένης. Γενικώς, ή δολοφονία μέσα σέ λουτρά δεν είνε σπανις στις διάφορες παραδόσεις έποχής της άνθρωπότητος. 'Αρκεί νά θυμηθούμε πώς πέθανε ό περίφημος τρομοκράτης Μαρά, της Γαλλικής 'Επαναστάσεως. 'Η ώραία κόρη Καρλόττα Κορνεί τον έμαχαίρωσε μέσα στό μπάνιο του.

***
'Η Ρωμαϊκή 'Ιστορία άναφέρει και αίματηρές τραγωδίες μέσα στά νερά της λουτροπόλιν, που πολλές φορές βάφθηκαν κόκκινα από τό αίμα άπίστου συζύγου ή έρωμένης. Γενικώς, ή δολοφονία μέσα σέ λουτρά δεν είνε σπανις στις διάφορες παραδόσεις έποχής της άνθρωπότητος. 'Αρκεί νά θυμηθούμε πώς πέθανε ό περίφημος τρομοκράτης Μαρά, της Γαλλικής 'Επαναστάσεως. 'Η ώραία κόρη Καρλόττα Κορνεί τον έμαχαίρωσε μέσα στό μπάνιο του.

***
'Η Ρωμαϊκή 'Ιστορία άναφέρει και αίματηρές τραγωδίες μέσα στά νερά της λουτροπόλιν, που πολλές φορές βάφθηκαν κόκκινα από τό αίμα άπίστου συζύγου ή έρωμένης. Γενικώς, ή δολοφονία μέσα σέ λουτρά δεν είνε σπανις στις διάφορες παραδόσεις έποχής της άνθρωπότητος. 'Αρκεί νά θυμηθούμε πώς πέθανε ό περίφημος τρομοκράτης Μαρά, της Γαλλικής 'Επαναστάσεως. 'Η ώραία κόρη Καρλόττα Κορνεί τον έμαχαίρωσε μέσα στό μπάνιο του.

***
'Η Ρωμαϊκή 'Ιστορία άναφέρει και αίματηρές τραγωδίες μέσα στά νερά της λουτροπόλιν, που πολλές φορές βάφθηκαν κόκκινα από τό αίμα άπίστου συζύγου ή έρωμένης. Γενικώς, ή δολοφονία μέσα σέ λουτρά δεν είνε σπανις στις διάφορες παραδόσεις έποχής της άνθρωπότητος. 'Αρκεί νά θυμηθούμε πώς πέθανε ό περίφημος τρομοκράτης Μαρά, της Γαλλικής 'Επαναστάσεως. 'Η ώραία κόρη Καρλόττα Κορνεί τον έμαχαίρωσε μέσα στό μπάνιο του.

***
'Η Ρωμαϊκή 'Ιστορία άναφέρει και αίματηρές τραγωδίες μέσα στά νερά της λουτροπόλιν, που πολλές φορές βάφθηκαν κόκκινα από τό αίμα άπίστου συζύγου ή έρωμένης. Γενικώς, ή δολοφονία μέσα σέ λουτρά δεν είνε σπανις στις διάφορες παραδόσεις έποχής της άνθρωπότητος. 'Αρκεί νά θυμηθούμε πώς πέθανε ό περίφημος τρομοκράτης Μαρά, της Γαλλικής 'Επαναστάσεως. 'Η ώραία κόρη Καρλόττα Κορνεί τον έμαχαίρωσε μέσα στό μπάνιο του.

— 'Α, είστε βουλευτής; Τότε... πάρτε δύο καρέκλες! ***

***
'Ο μακαρίτης ό Ροϊδης, ό γνωστός συγγραφέας και κριτικός, ήταν κάποτε 'Εφορος της 'Εθνικής Βιβλιοθήκης.

Έκείνο τον καιρό, κάποιος φτωχός φιλόλογος αλλά γνωστός του, έπήγαυε και δανειζόταν βιβλία της βιβλιοθήκης δήθεν νά τά διαβάξη, τά όποια όμως κατόπιν έπωλούσε.

Τό πράγμα έφθασε σ' αυτά του Ροϊδη και φυσικά, διέταξε νά μή ξαναδανείσουν πια βιβλία

στον άνθρώπον εκείνον.

— Άνύποτος αυτός, έπήγε νά ξαναδανεισθή μία μέρα.

— Δεν μπορώ, του είπε με κάποια δειλία ό βιβλιοφύλακας.

— Γιατί;

— Γιατί ό κύριος 'Εφορος έμαθε πως... χάσατε τά βιβλία που δανειστήκατε ως τώρα.

Ο φιλόλογος τότε, με τσιμπέ και άγανακτισμένος, έτρεξε στό γραφείο του Ροϊδη, γιά νά διαμαρτυρηθή.

— Πώς, άρχισε νά φωνάζη, είπατε, κύριε Ροϊδη, ότι άπόλεσα τά βιβλία τά όποια είχα δανεισθή; ...

Και ό Ροϊδης διακόπτοντας:

— Παρντόν! παρντόν! Δεν είπα ότι τά άπολέσατε, είπα ότι τά έπώλησατε!

***

***
'Ο μακαρίτης Σπύρος Μηλιαράκης, καθηγητής της Ζωολογίας στο Πανεπιστήμιο, νόμιζε κάποτε πως και ό πολύς κόσμος μπορούσε νά ενδιαφερθή γιά τά χρήσιμα κατοικίδια ζώα και έγραψε ένα λαϊκό βιβλιαράκι με τον τίτλο «'Η Γάτα», στό όποιον έγραφε πολλά και περίεργα γιά την γάτα.

Τό τύπος ό μακαρίτης έκδότης Γ. Καδώνης πού'εβγαζε εκείνον τον καιρό και τό περιοδικό «'Εστία», 'Αλλά, άν και τό βιβλίο ήταν περίεργο και ή έκδοσις καλοοργανωμένη, κομψοτυπωμένη, είκονογραφημένη και άμφοθηνη, «ή Γάτα» έμεινε άπούλητη στό σκευηνά ύπόγειο του βιβλιοπωλείου.

Και μία μέρα, πού ό μακαρίτης Μηλιαράκης, πήγε και είδε όλες εκείνες τις σίβες των βιβλίων άπόλητες και ποντικοφαγομένες, είπε θλιβερά:

— 'Αλλοίμονο! Είπε ή μόνη γάτα, πού την... φάγανε τά ποντίκια!

***

***
'Ο κ. Καφαντάρης διηγείτο μία φορά, σέ διαφόρους πολιτικούς του φίλους τό έξης:

— Όταν ήμουνα μικρός και πήγαίνα στό σχολείο, ήμουνα ό χειρότερος μαθητής. Ούτε τιμορίες, ούτε νουθεσίες με διορθώναν. 'Ως πού άπηνύθην ό πατέρας μου, πειρά, και δέν μου μιλούσε. Μία φορά, όμως, μου είπε άπελπισμένος: «Δέν μπορώ νά καταλάβω, βρε παιδί μου, γιατί έσύ παίρνεις πάντα τους χειρότερους βαθμούς!»

— Ούτε κι'έγώ, καταλαβαίνω του άπάντησα. Τό μόνο που έκατάλαβα είνε ότι με' έρωτοδνε πάντα γιά πράγματα, που δέν τά καταλαβαίνω...

***

***
Μία φορά, πρό έτών, στό Πανεπιστήμιο είχαν εισαχθεί ως ύποχρεωτικών μάθημα και ή Γυμναστική. Οι φοιτητά, άν και αυτό ήταν σπόρ, πού θά τρέλλαίνε κάθε άλλη νεολαία, δέν τό άκούσαν μ' εύχαρίστηση.

Και στό τέλος έγινε φοιτητικών... κίνημα, και ή γυμναστική κατηγορήθη γιά την άκαδημαϊκή Νεολαία.

'Αρχηγοί του κινήματος αυτού ήταν ό κ. Γ. Παπανδρέου, πρώην 'Υπουργός και ό κ. Δημ. Λόντος, πολιτευόμενος σήμερα και δικηγόρος στην 'Αθήνα.

Όταν έρωτήθηκε ό κ. Παπανδρέου γιατί έπανεστάτισε κατά της Γυμναστικής, άπάντησε:

— Τι την θέλουμε; Νά μάθουμε όσων βορών; 'Αλλά εις την άραν των κρατικών βορών, ως 'Ελληνες πολίται, όλοι οι Ρωμηοί καταντήσαμε 'Ολυμπιονίκες!

Έννοούμε την άραν των φορολογικών βορών, υπό την όποιαν στενάζαν και στενάζουνε όλοι οι 'Ελληνες 'Ακαδημαϊκοί και μή.

Ο Παλαίος

***

***
ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

Οι φιλόλογοι πλουτίζουν κάνοντας τό φτωχό, ένώ οι άστοι γίνονται πένητες κάνοντας τίν πλούσιο.

***

Τά μυστικά μοιάζουν με τά στρείδια που μόλις άνοιχτούν, ξεφεύγουν.

ΤΡΟΜΑΚΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ Μ. ΒΕΡΑΝ

ΤΟ ΕΓΚΛΗΜΑ ΤΟΥ ΠΑΝΔΟΧΕΙΟΥ

Τὴν ἀλλόκοτη ἱστορία πού θά σᾶς διηγηθῶ, μοῦ τὴν ἀφηγήθη ἕδω καὶ λίγες μέρες ἕνας φίλος μου δικαστικός.

— Δὴ καὶ δέκα χρόνια, μοῦ εἶπε, με εἶχε ἀπασχολήσει ἕνα τρομερὸ ἐγκλημα ποῦς ἀναστατώνει ὅλη τὴν πόλι. Ἀνεκαλύφθησαν ὅμως πολὺ γρήγορα οἱ ἐνοχοί, ἐτελείωσε ἡ δίκη καὶ πῆρα ἕνα μῆνα ἀδεια ἀποφασισμένους νὰ πάω ν' ἀναπαυθῶ λίγο στὴν ἐξοχή. Ἡ θάλασσα νὰ πάω στὸ Σαντόν, μιά μικρὴ καὶ ἡσυχὴ κομφορὶ ποῦνε χωμένη μέσ' στὰ πράσινα δάση πού σκεπάζουν τὶς ἀπέραντες πλαγιές τῶν βουνῶν τῆς κεντρικῆς Γαλλίας.

Κάθε μέρα συνειθίζα νὰ κάνω ἕναν περίπατο στὸ δάσος, νὰ περπατῶ κατ' ἀπὸ τὰ ἔλατα καὶ τὶς βαλανιδιές. Ὁδηγῶ μου εἶχα μονάχα τὶς ψηλές κορυφές τῶν γύρω βουνῶν καὶ τύχαινε πολλές φορές, σ' αὐτοὺς τοὺς μακρινούς μου περιπάτους, νὰ χάνω ὁλόκληρο τὸ δρόμο καὶ νὰ γυρίζω στὸ ξενοδοχεῖο μου ἀργά τὴ νύχτα, ἐπειτ' ἀπὸ πολλῶν ὥρῶν περιπλανήσεως.

Ἔτσι εἶχε καὶ αὐτὴν τὴν ἡμέρα... Ἀπ' τὸ μεσημέρι εἶχα φύγει ἀπ' τὸ ξενοδοχεῖο μου καὶ εἶχα προχωρήσει μέσ' στὸ δάσος. Νὰ μὴ σᾶς τὰ πολυλογῶ, κοντὰ στὸ δαιλιτὸ ἔχασα τὸ δρόμο μου καὶ δὲν ἤξερα πῶς πού βρισκόμουν. Τὰ δέντρα ἦσαν τόσο πυκνά, πού δὲν δεικνύον γύρω μου τίποτα. Ἀρχισα ν' ἀνησυχῶ καὶ προχωροῦσα μὲ τὴν ἐλπίδα πὺς ἴσως εὗρισκα κάπου ἕνα ὕψωμα, ἀπὸ τὸ ὅποιο θὰ μπορούσα νὰ ἰδῶ τὰ περὶ. Τέλος, κατὰ τὸ βράδυ, εἶδα καὶ τὰ δέντρα ν' ἀραιώνουν... Κι' ἄξαφνα δεικνύον, ἀνάμεσα στοὺς κορυμνοὺς μιά ἀσπρὴ λαοῖδα. Ἦταν ἕνας δρόμος.

Ὁ δρόμος αὐτὸς περνοῦσε στὸ βάθος μιάς χαράδας, ἀνάμεσα σὲ δυὸ ὕψωματα. Ἦταν ἀνηφορικός, καὶ πλάι του ἔτρεχε ἕνα ρυάκι. Ἀριστερὰ καὶ δεξιὰ ἀνέβαιναν τὰ ψηλὰ δέντρα τοῦ δάσους.

Ὁ δρόμος αὐτὸς μοῦ ἦταν ἐντελὴς ἀγνωστός. Μὴ ἔχοντας τίποτα καλύτερο νὰ κάνω, μὲ τὴν ἐλπίδα πὺς κάπου θὰ ἔφθανα ἐπὶ τέλους, προχώρησα λίγο. Δὲ θάχα περπατήσῃ πέντε λεπτά, δὲν ἄξαφνα εἶδα ἕνα στυλο ποῦ ἔφευγε ἀπ' ἀπὸ ὅπου ἦν ὁ δρόμος ἀπὸ τὸ δάσος.

Μὲ εἶχε ὅμως τόσο κουράσει ἡ ἀπογευματινὴ ἐξέωση πορεῖα μου καὶ πενοῦσα τόσο πού ἐγκατέλειπα κάθε ἰδέα νὰ γυρίσω τὸ βράδυ στὸ ξενοδοχεῖο μου, καὶ ἀρχισα νὰ σκέπτομαι πού θὰ μπορούσα νὰ βρῶ λίγο φαί καὶ ἕνα καταφύγιο γιὰ τὴν νύχτα.

Αὐτὰ σκεπτόμουνα καθὼς προχωροῦσα, δὲν ἄξαφνα εἶδα, σὲ λίγων μέτρων ἀπόστασι, ἕνα μοναχικὸ σπίτι. Μία παλιὰ καὶ ἐξοχὴ ἐπιγραφὴ ἦταν κρεμασμένη πάνω ἀπ' τὴν πόρτα:

Πανδοχεῖον ἢ συνέντευξι τῶν φίλων.

Τράβηξα κατὰ καὶ καὶ μῆκα μέσα. Βρέθηκα σ' ἕνα διαμέρισμα εὐρύχωρο, ἀλλὰ σκοτεινὸ καὶ πλινθιανόν. Στὸ βάθος, εἶδα τὸ νοικοκύρη. Ἦταν ἕνας ἄνθρωπος ψηλὸς καὶ μεγαλόσωμος, ἀσπρὸς, ἔμενε ἕνα ἀντρας γυμναστικὰ ἀνταποδότη. Πιὸ πέρα, εἶδα τὴ γυναῖκα του, μιά κοινὴ γυναῖκα, μὲ ἀσπρὸ πρόσωπο, ἀλλοίωρη καὶ κακοκινημένη. Στὴ μέση τῆς κάμαρας κρεμόταν μιά παλιὰ λάμπα τοῦ πετρελαίου, πού κάπνιζε καὶ φωτίε ἀμυδρὰ τὸ δωμάτιο.

Ζήτησα νὰ μοῦ δώσουν νὰ φάω καὶ ἂν ἦταν δυνατό νὰ μοῦ ετοιμάσουν καὶ ἕνα δωμάτιο νὰ κοιμηθῶ. Νὰ μὴ σᾶς τὰ πολυλογῶ, ἐνῶς ἔτρεγα τὸ φαί μου, ἕνα φαί ὅχι καὶ τόσο ἐλκτικό, ὁ ξενοδόχος μὲ κῆρυξε ὁλοένα, περίεργα καὶ ἀξιαστικά.

Ἀφ' οὗ ἀποφάγα, ἡ γυναῖκα του ἀνέλαβε νὰ μὲ ὀδηγήσῃ στὴν κάμαρά μου. Αὐτὴ μπροστὰ, ἐγὼ πίσω, περάσαμε ἀπὸ ἕνα στενὸ διάδρομο, ἀνεβήκαμε μιά ἐτοιμωμένη σκάλα, καὶ μῆκα μέσα σὲ μιά ἀπόμερη μικρὴ κάμαρα, πού καθὼς κατάλαβα ἦταν ἀκριβὸς ἀπὸ πάνω ἀπὸ τὸ σταῖλο τοῦ ἰσογείου...

Μόλις μῆκα μέσα, ἡ γυναῖκα μοῦ ἀναψε ἕνα σπινθηροτόμο, μοῦπε καλὴνύχτα καὶ ἔφυγε. Μόλις εἶμαι μόνος μου, σκέψεις παρὰ ἄνθρωποι καί ποιο φόβο. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοί, πού θὰ κοιμῶν αὐτὴ τὴν βραδυὰ στὸ σπίτι τους, μοῦ φάνηκαν ὑποκριτοί, δὲ μούκαν καθόλου καλὴ ἐντύπωσι... τοὺς φοβόμουν...

Ἐξ αἰτίας τοῦ τοῦ, σὲ τέτοιες περιστάσεις, βάζω πολλὰ τὰ μάτια μου, πού πάντως, ἔτσι καὶ τώρα σκεπτόμουν πὺς βρισκόμουν μόνος μου, ἀσπρὸς, στὸ ὑποπτό αὐτὸ ξενοδοχεῖο, μέσ' στὴν καρδιά τοῦ δάσους... Σὲ τέτοιες περιστάσεις συνειθίζω νὰ λαμβάνω ὅλα τὰ δυνατὰ προφυλακτικὰ μέτρα.

Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἐπῆγα καὶ διπλοκλειδῶσα τὴν πόρτα, ἔκανα ἕνα γύρο στὸ πενιχρὸ δωμάτιο. Εἶδα τότε, στὸ βάθος, κρυμμένη πίσω ἀπὸ μιά κουρτίνα μιά μικρὴ πορτοῦλα. Εἶχε ἕνα πορτολό σκέτο, νοιγε πρὸς τὰ μέσα καὶ συνκρινόυσε ἀπ' εὐθείας μὲ μιά στενὴ καὶ κατασκότεινη σκάλα, πού δὲν μπορούσα νὰ ἰδῶ πού ὀδηγοῦσε καὶ φαίνοντο...

ταν αὖν νὰ κατεβαίη καὶ νὰ χάνεται στὸ κενόν... Κῦρταζε τὸ γύρω μου στὴν κάμαρα. Τὰ μόνια ἐπιπλά ἦσαν τὸ κρεβάτι, καρέκλες καὶ ἕνα τραπέζι, ἕνα σεντούκι, καὶ ἕνα εἶδος κατὰ Πῆρα λοιπὸν τὸ τραπέζι καὶ τὴν μιά καρέκλα καὶ τὰ ἄλλα μὲ στὰ στήν πόρτα. Ἔτσι, σκέφτηκα, ἂν ἀνεβῇ κανεὶς ἀπὸ τὴν σκάλα, δὲ θὰ μπορούσε ν' ἀνοίξῃ καὶ νὰ μῆ μέσα χωρὶς κανὴν κρότον...

Πῆγα τότε ἴσια στὸ κρεβάτι μου, γδύθηκα καὶ ἐξαπλώθηκα. Ἦμουν κουρασμένος, καὶ ὁ ὕπνος μὲ πῆρε ἀμέσως.

Ἄξαφνα ὅμως, ξύπνησα τρομαγμένος. Μοῦ φάνηκε πὺς ἕνας ποῖος εἶχε σπρώξῃ τὴν πορτοῦλα, πὺς τὸ τραπέζι καὶ τὴν καρέκλα ποῦ ἔβλεπε ἐπὶ τὴν πόρτα, ἔβλεπε ἐπὶ τὴν πόρτα. Ἦμουν ἐπὶ τὴν πόρτα, καὶ εἶχα στὴν ἄκρη τῆς πόρτας αὐτῆς. Πετᾶντε λοιπὸν ἀπὸ τὴν πόρτα...

— Ποῖος εἶνε;

Τίποτα... Σιωπὴ καὶ σκοτάδι... Καμμιὰ φωνὴ δὲν ἀπήγγελλε κανένας κρότος δὲν ἀκούστηκε.

— Ὁνειρο θὰ εἶδα, εἶπα μέσα μου. Πλάγιασα πάλι, καὶ σπᾶθηκα νὰ ξανακοιμηθῶ.

Τὸ παράξενο ὅμως αὐτὸ περιστατικὸ μὲ εἶχε τρομάξει καὶ ἐμῆνα λοιπὸν ἄπνοος, καὶ ἐννοιοῦσα ἕνα φόβο παρόμοιο, ἡ αἰσθητικὴ τῆς πόρτας ἀόριστο καὶ παρόμοιο. Τέλος, ἀργότερα, ἡ πόρτα μού ὑπερῆλθε καὶ μὲ πῆρε ὁ ὕπνος. Εἶδα τότε ἕνα ὄμοιο μὲ τὸν ποῖο ποῦς ἐπὶ τὴν πόρτα, καὶ εἶχα στὴν ἄκρη τῆς πόρτας αὐτῆς. Πετᾶντε λοιπὸν ἀπὸ τὴν πόρτα...

Μοῦ φάνηκε πὺς στεκόμουν αὐτὴν τὴν κάμαρα, σὲ γωνία, νεκρὸς καὶ πὺς στὸ κρεβάτι ἦταν ἐξαπλωμένος ἕνας ἄνθρωπος, ἕνας ἀγνωστός. Εἶδα τότε σὲ λίγο τὴν πορτοῦλα ν' ἀνοίξῃ, ἀπὸ τὸν ποῖο ἐβγαίνει ἕνα μακρὸ μαχαίρι στὸ χέρι. Ἀπὸ πῶς, ἀκούοντο οὗτοι ἡ γυναῖκα καὶ ὁ ἀνὴρ. Αὐτὴ στάθηκε καὶ κατὰ τὴν πόρτα...

Ὁ ἀνὴρ τῆς προχώρησε κατὰ τὸ κρεβάτι. Ἦταν ἕνας ἄνθρωπος μὲ τὸ χέρι τῆς πόρτας, καὶ μὲ τὸν ποῖο ποῦς ἐπὶ τὴν πόρτα, καὶ εἶχα στὴν ἄκρη τῆς πόρτας αὐτῆς. Πετᾶντε λοιπὸν ἀπὸ τὴν πόρτα...

Ἦταν ἕνας ἄνθρωπος μὲ τὸ χέρι τῆς πόρτας, καὶ μὲ τὸν ποῖο ποῦς ἐπὶ τὴν πόρτα, καὶ εἶχα στὴν ἄκρη τῆς πόρτας αὐτῆς. Πετᾶντε λοιπὸν ἀπὸ τὴν πόρτα...

Ἦταν ἕνας ἄνθρωπος μὲ τὸ χέρι τῆς πόρτας, καὶ μὲ τὸν ποῖο ποῦς ἐπὶ τὴν πόρτα, καὶ εἶχα στὴν ἄκρη τῆς πόρτας αὐτῆς. Πετᾶντε λοιπὸν ἀπὸ τὴν πόρτα...

Ἦταν ἕνας ἄνθρωπος μὲ τὸ χέρι τῆς πόρτας, καὶ μὲ τὸν ποῖο ποῦς ἐπὶ τὴν πόρτα, καὶ εἶχα στὴν ἄκρη τῆς πόρτας αὐτῆς. Πετᾶντε λοιπὸν ἀπὸ τὴν πόρτα...

Ἦταν ἕνας ἄνθρωπος μὲ τὸ χέρι τῆς πόρτας, καὶ μὲ τὸν ποῖο ποῦς ἐπὶ τὴν πόρτα, καὶ εἶχα στὴν ἄκρη τῆς πόρτας αὐτῆς. Πετᾶντε λοιπὸν ἀπὸ τὴν πόρτα...

Ἦταν ἕνας ἄνθρωπος μὲ τὸ χέρι τῆς πόρτας, καὶ μὲ τὸν ποῖο ποῦς ἐπὶ τὴν πόρτα, καὶ εἶχα στὴν ἄκρη τῆς πόρτας αὐτῆς. Πετᾶντε λοιπὸν ἀπὸ τὴν πόρτα...

Ἦταν ἕνας ἄνθρωπος μὲ τὸ χέρι τῆς πόρτας, καὶ μὲ τὸν ποῖο ποῦς ἐπὶ τὴν πόρτα, καὶ εἶχα στὴν ἄκρη τῆς πόρτας αὐτῆς. Πετᾶντε λοιπὸν ἀπὸ τὴν πόρτα...

Ἦταν ἕνας ἄνθρωπος μὲ τὸ χέρι τῆς πόρτας, καὶ μὲ τὸν ποῖο ποῦς ἐπὶ τὴν πόρτα, καὶ εἶχα στὴν ἄκρη τῆς πόρτας αὐτῆς. Πετᾶντε λοιπὸν ἀπὸ τὴν πόρτα...

Ἦταν ἕνας ἄνθρωπος μὲ τὸ χέρι τῆς πόρτας, καὶ μὲ τὸν ποῖο ποῦς ἐπὶ τὴν πόρτα, καὶ εἶχα στὴν ἄκρη τῆς πόρτας αὐτῆς. Πετᾶντε λοιπὸν ἀπὸ τὴν πόρτα...

Ἦταν ἕνας ἄνθρωπος μὲ τὸ χέρι τῆς πόρτας, καὶ μὲ τὸν ποῖο ποῦς ἐπὶ τὴν πόρτα, καὶ εἶχα στὴν ἄκρη τῆς πόρτας αὐτῆς. Πετᾶντε λοιπὸν ἀπὸ τὴν πόρτα...

Ἦταν ἕνας ἄνθρωπος μὲ τὸ χέρι τῆς πόρτας, καὶ μὲ τὸν ποῖο ποῦς ἐπὶ τὴν πόρτα, καὶ εἶχα στὴν ἄκρη τῆς πόρτας αὐτῆς. Πετᾶντε λοιπὸν ἀπὸ τὴν πόρτα...

Ἦταν ἕνας ἄνθρωπος μὲ τὸ χέρι τῆς πόρτας, καὶ μὲ τὸν ποῖο ποῦς ἐπὶ τὴν πόρτα, καὶ εἶχα στὴν ἄκρη τῆς πόρτας αὐτῆς. Πετᾶντε λοιπὸν ἀπὸ τὴν πόρτα...

Ἦταν ἕνας ἄνθρωπος μὲ τὸ χέρι τῆς πόρτας, καὶ μὲ τὸν ποῖο ποῦς ἐπὶ τὴν πόρτα, καὶ εἶχα στὴν ἄκρη τῆς πόρτας αὐτῆς. Πετᾶντε λοιπὸν ἀπὸ τὴν πόρτα...

Ἦταν ἕνας ἄνθρωπος μὲ τὸ χέρι τῆς πόρτας, καὶ μὲ τὸν ποῖο ποῦς ἐπὶ τὴν πόρτα, καὶ εἶχα στὴν ἄκρη τῆς πόρτας αὐτῆς. Πετᾶντε λοιπὸν ἀπὸ τὴν πόρτα...

Ἦταν ἕνας ἄνθρωπος μὲ τὸ χέρι τῆς πόρτας, καὶ μὲ τὸν ποῖο ποῦς ἐπὶ τὴν πόρτα, καὶ εἶχα στὴν ἄκρη τῆς πόρτας αὐτῆς. Πετᾶντε λοιπὸν ἀπὸ τὴν πόρτα...

Ἦταν ἕνας ἄνθρωπος μὲ τὸ χέρι τῆς πόρτας, καὶ μὲ τὸν ποῖο ποῦς ἐπὶ τὴν πόρτα, καὶ εἶχα στὴν ἄκρη τῆς πόρτας αὐτῆς. Πετᾶντε λοιπὸν ἀπὸ τὴν πόρτα...

Ἦταν ἕνας ἄνθρωπος μὲ τὸ χέρι τῆς πόρτας, καὶ μὲ τὸν ποῖο ποῦς ἐπὶ τὴν πόρτα, καὶ εἶχα στὴν ἄκρη τῆς πόρτας αὐτῆς. Πετᾶντε λοιπὸν ἀπὸ τὴν πόρτα...

Ἦταν ἕνας ἄνθρωπος μὲ τὸ χέρι τῆς πόρτας, καὶ μὲ τὸν ποῖο ποῦς ἐπὶ τὴν πόρτα, καὶ εἶχα στὴν ἄκρη τῆς πόρτας αὐτῆς. Πετᾶντε λοιπὸν ἀπὸ τὴν πόρτα...

Ἦταν ἕνας ἄνθρωπος μὲ τὸ χέρι τῆς πόρτας, καὶ μὲ τὸν ποῖο ποῦς ἐπὶ τὴν πόρτα, καὶ εἶχα στὴν ἄκρη τῆς πόρτας αὐτῆς. Πετᾶντε λοιπὸν ἀπὸ τὴν πόρτα...

Ἦταν ἕνας ἄνθρωπος μὲ τὸ χέρι τῆς πόρτας, καὶ μὲ τὸν ποῖο ποῦς ἐπὶ τὴν πόρτα, καὶ εἶχα στὴν ἄκρη τῆς πόρτας αὐτῆς. Πετᾶντε λοιπὸν ἀπὸ τὴν πόρτα...

Ἦταν ἕνας ἄνθρωπος μὲ τὸ χέρι τῆς πόρτας, καὶ μὲ τὸν ποῖο ποῦς ἐπὶ τὴν πόρτα, καὶ εἶχα στὴν ἄκρη τῆς πόρτας αὐτῆς. Πετᾶντε λοιπὸν ἀπὸ τὴν πόρτα...

Ἦταν ἕνας ἄνθρωπος μὲ τὸ χέρι τῆς πόρτας, καὶ μὲ τὸν ποῖο ποῦς ἐπὶ τὴν πόρτα, καὶ εἶχα στὴν ἄκρη τῆς πόρτας αὐτῆς. Πετᾶντε λοιπὸν ἀπὸ τὴν πόρτα...

Ἦταν ἕνας ἄνθρωπος μὲ τὸ χέρι τῆς πόρτας, καὶ μὲ τὸν ποῖο ποῦς ἐπὶ τὴν πόρτα, καὶ εἶχα στὴν ἄκρη τῆς πόρτας αὐτῆς. Πετᾶντε λοιπὸν ἀπὸ τὴν πόρτα...

Ἦταν ἕνας ἄνθρωπος μὲ τὸ χέρι τῆς πόρτας, καὶ μὲ τὸν ποῖο ποῦς ἐπὶ τὴν πόρτα, καὶ εἶχα στὴν ἄκρη τῆς πόρτας αὐτῆς. Πετᾶντε λοιπὸν ἀπὸ τὴν πόρτα...

Ἦταν ἕνας ἄνθρωπος μὲ τὸ χέρι τῆς πόρτας, καὶ μὲ τὸν ποῖο ποῦς ἐπὶ τὴν πόρτα, καὶ εἶχα στὴν ἄκρη τῆς πόρτας αὐτῆς. Πετᾶντε λοιπὸν ἀπὸ τὴν πόρτα...

Ἦταν ἕνας ἄνθρωπος μὲ τὸ χέρι τῆς πόρτας, καὶ μὲ τὸν ποῖο ποῦς ἐπὶ τὴν πόρτα, καὶ εἶχα στὴν ἄκρη τῆς πόρτας αὐτῆς. Πετᾶντε λοιπὸν ἀπὸ τὴν πόρτα...

ΜΙΚΡΑ - ΜΙΚΡΑ

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

(Ἀπὸ τὰ σατυρικά φύλλα ὁλοῦ τοῦ κόσμου)

Γίνεται ἡ δίκη ἑνὸς κινδυνολοποῦ καὶ ἐξετάζεται ὡς μάρτυς ἕνας ἡτοχὸς λόγιος.

— Γνωρίζετε τὸν κατηγορούμενον πού ἐπλάστογράφει τὰ χιλιοφράγκα; τὸν ρωτοῦν.

— Τὸν κατηγοροῦμενον τὸν γνωρίζω, τὰ... χιλιοφράγκα ὅμως δὲν τὰ ἐγνώρισα ποτὲ μου, κύριε πρόεδρε !...

***

— Χλωροφορμίζετε τοὺς πελάτας σας, πρὶν νὰ τοὺς βγάλει τὰ δόντια;

— Ὁ ὁδοντίατρος;

— Ὁχι... χάνουν μόνοι τους τὰς αἰσθήσεις τους !...

***

Ἡ κυρία (συλλαμβάνουσα τὴν νέαν ὑπηρετίαν διαβάτουσαν):

— Ἀλλὰ, Μαρία, δὲν μπορείς νὰ διαβάζεις καὶ νὰ προσέχεις συγχρόνως τὸ παιδί;

— Μὴ σε νοιάζει, κυρία. Τὸ παιδί δὲν μ' ἐνοχλεῖ διόλου !

***

Νεωτεριστικὸ τέλος γιὰ παραμυθί :

— «...Τότε ἔδωσαν ὁ βασιλεὺς στὸν πρίγκηπα τὴν πριγκίπισσα καὶ ὁ γάμος ἔγινε στὸ παλάτι μὲ πομπὴ καὶ μεγαλοπρέπεια. Καὶ ἂν δὲν ἀπέθαναν, ζοῦν ἀκόμη σήμερον—ἀλλὰ κατὰ πάσαν πιθανότητα, χωρισμένοι !...»

***

Ἐκείνη—Μπορῶ νὰ βασισθῶ στὴ μυστικότητα σας;

Ἐκείνος—Ἐννοία σας. Ἐγὼ εἶμαι τάφος. Τάχα ψήσει μὲ τὴ φιλὴ σας, τὴν Βέρθα, καὶ κανεὶς δὲν ἔμαθε ποτὲ τίποτε.

***

Ἡ Μία:—Ὁ ἄνδρας μου τρελλανύχτει γιὰ τὴ μουσική. Ὅταν θέλω καὶ ἀπ' αὐτόν, τοῦ παίξω ἕνα κομμάτι πού ἀγαπᾷ καὶ ἔχω ἀμέσως τὸ ποθοῦμενον.

Ἡ Ἄλλη:—Ὁ δικός μου εἶνε πρὸ πολλοῦ εὐαίσθητος. Ἀρκεῖ νὰ πάω νὰ καθίσω στὸ πιάνο καὶ... μὲ ρωτᾷ ἀμέσως τί θέλω νὰ μοῦ ἀγοράσῃ.

***

Σὲ μιά κοσμοπλημῦρα, μέσα στὸ τραῦ:

— Ὁχι ! Δημητρά ! Μ' ἐτσήμες κάποιος !...

— Βρὲ, τὸν κακομοῖρο !

— ! ! ! !

***

Ἡ μοντέρνα ὑπηρετία:

— Βρε Μαρία, σὲ ἐπισκέπτεται ἕνας λοχίας

στὴν κουζίνα;

— Μὲ συγχωρεῖτε, κυρία, ὅτι...σολῶνι θέλετε νὰ πῆτε...

***

— Αὐτὸ τὸ γὰρ πού μοῦ ἐσερβίσατε δὲν μπορῶ νὰ τὸ φάω.

Καλέστε τὸν διευθυντὴ τοῦ ἐστιατορίου.

— Περιττόν, κύριε. Οὐτε αὐτὸς δὲν θὰ...δεχθῇ νὰ τὸ φάῃ.

***

Ἀ μεταξὺ μαθητῶν :

— Τὴ κρίμα πού ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος δὲν γεννήθηκε στὴν Σπάρτη !

— Μήπως εἶσαι ἀπὸ τὴ Σπάρτη;

— Ὁχι, ἀλλὰ στὴν ἐκθεσὴ μου ἔγραφα ὅτι γεννήθηκε ἐκεῖ.

***

Μεταξὺ σωφῶν :

— Ἐγὼ πού μὲ βλέπετε, ἔκανα δυὸ μῆνες στὴ φυλακή, ἐπειδὴ...

...δὲν ἀνέπτυξα πολλὴ ταχύτητα.

— Θέλετε νὰ πῆτε, ἐπειδὴ ἀνέπτυξε πολλὴ ταχύτητα.

— Ὁχι. Εἶχα κλέψει ἕνα αὐτοκίνητο καὶ δὲν ἐπρόφτασα νὰ φύγω !

***

— Δεσποινίς, μοῦ ἐπιτρέπετε νὰ σᾶς προσφέρω τὸν βραχιόνά μου;

— Ἀποκρίμαι, ἀλλὰ θὰ πάω τὸν βραχιόνά μου μόνον ἐκείνου πού θὰ μοῦ προσφέρει καὶ τὴν χεῖρα του !...

***

Μετα

ΑΡΧΑΙΕΣ ΤΡΑΓΩΔΙΕΣ

ΠΑΝΘΕΙΑ

Ένα υπέροχο παράδειγμα συζυγικής λατρείας. Κύρος και Άβραδάτης. Μία όμορφη βασίλισσα αιχμάλωτη. Όπου ένας νεαρός αξιωματικός λαβάνεται από βέλος... έρωτικό. Νεοστιμάτατα επεισόδια. Ο Άρσας παίρνει τα βουνά!... Η γοητεία της Πάνθειας και ο θάνατος του άντρός της... Μία νυχτερινή γαμήλια. Η κατάπληξις του Βασιλέως.

Στην αρχαία Ιστορία υπάρχει ένα δραματικό παράδειγμα συζυγικής αγάπης. Πρόκειται για την περίφημη Πάνθεια, την πιστή γυναίκα του Άβραδάτη, ηγεμόνος των Σούσων, που ήρθε επί της βασιλείας Κύρου του Περσέως. Ο Άβραδάτης άφηγεται με πολλή χάρη το συγνηθισμένο αυτό δράμα:

«Όταν ο στρατός του Άβραδάτη ένικήθηκε από το στρατό του Κύρου, οι νικητές, κατά τη μοίρα των λαφύρων, ξεχώρισαν για το Βασίλειό τους την καλύτερη από τις σκηνές και την ωραιότερη από τις γυναίκες, που σαν κι αυτή δε βρισκότανε σ' άλλη την Άσία. Ήταν η Πάνθεια, η γυναίκα του ηγεμόνος Άβραδάτη, γνωστή όχι μόνο για την όμορφη της, αλλά και για την άειπατα της και την άρετή της.

Ο Άβραδάτης έπρεπε να μη βρίσκεται στο στρατόπεδό του, όταν του το κατέληψε ξαφνικά από το στρατό του Κύρου. Πόνησε βαθεία, όταν έμαθε τη συμφορά του και την αιχμαλωσία της πολυαγαπημένης γυναίκας του, αλλά δεσπολεύθηκε τον πόλεμο.

Όταν οι ύπασπιστάι του είπαν στον Κύρο ότι η αιχμάλωτη Βασίλισσα του προσφέρονταν ως δώρο από τον νικητή στρατό του, ο Κύρος διέταξε έναν από τους πιο πιστούς του αξιωματικούς, τον Άράσπη, να παραλάβει την αιχμάλωτη και να της φιλανθρωπία.

Ο Άράσπη, σαν επιτηδευμένος πραγματογνώμων, είχε λάβει πλήρη ιδέαν της καλλονής της Πάνθειας. Μόλις άκουσε τη βασιλική εντολή, παρουσιάστηκε στον Κύρο και του είπε:

— Έχεις ιδεί Μεγαλειότατε, τη γυναίκα που με προστάζει να φυλάξω;

— Όχι, απαντά ο Κύρος.

— Έγώ όμως την είδα, όταν την έπιασα και την έδεσάρισα για τη Μεγαλειότητά σου!... Όταν έμεινα για πρώτη φορά στη σκηνή της, δεν την παρατηρήσαμε καλά, γιατί καθότανε, και η δούλες της την είχαν περικυκλώσει. Τα φορέματά της ήταν όμοια με εκείνων. Όταν όμως έμαθα ότι αυτή ήταν η Βασίλισσα και την προστάζουμε να σκησθώ, έσκημάθησαν οι δούλες, και τότε έφανε ότι αυτή διέφερε από τις άλλες και κατά το ανάστημα και κατά την σεμνότητα. Στεκότανε με ύψος ταπεινό και άφθονα κυλούσαν τα δάκρυά της. Τότε ο γεροντότερός της είπε στη γυναίκα:

— Έχεις θάρρος, Βασίλισσα, γιατί αν δ'όλο-μοις σε χώρισε από τον άντρα σου, θα σε πάρει τώρα άντρας επίσης όμοιος, μέγας και ισχυρός, ο Βασίλευς μας Κύρος!... Μόλις άκουσε τα λόγια αυτά η Πάνθεια, έσπασε το ρούχο της, κατέβασε τα μαλλιά της, έκλεισε άπαρηγόρητα και μαζί μ' αυτήν θρηνησάν και η δούλες της. Η θλίψη την έδειχνε όμορφη. Έκνιζε τα πρόσωπά της, τους άσπρους της ώμους, τα χέρια της, το λαιμό της και ταύ-μα!... Λοιπόν, μάθε, Κύρε, ότι όμορφη και θνητή δεν γεννηθήκε, ούτε θα γεννηθή σε άλλη την Άσία!... Άλλά και η Μεγαλειότης σου βέβαια θα την ιδής και θα κρίνεις!...

Δεν πιστεύω τώρα να την ιδώ, άνήντησε ο στρατηλάτης Βασιλεύς. Γιατί αν είνε τόσο θαυμαστή όσο μου την περιγράφεις, φοβόμην μήπως με κόνει να λησμονήσω και τις υποθέσεις του Κράτους μου και το νέον πόλεμο που ανέλαβα έναντιόν των Άσσυρίων.

Και ο Κύρος δεικνύει, με φιλοσοφικούς συλλογισμούς, πόσο επικίνδυνη είνε η συντροφιά των όμοιων γυναικών στους άρχηγους λαών, κ' έδωσε σχετικές συμβουλές στο φίλο του Άράσπη.

Στις παρατηρήσεις του Βασιλέως ο Άράσπη απήντησε έτσι:

Μη φοβάσαι, Κύρε, και ούτε τα μάτια της Πάνθειας, ούτε καμιάς άλλης γυναίκας θα με κάνουν να λησμονήσω τα καθήκοντά μου. Είμαι άρρωστος από τον Έρωτα.

Η απάντησις αυτή ευχαρίστησε τον Κύρο, που είχε λιγάκι άνησυχήσει.

Έδωκε, Άράσπη! του είπε. Φύλαγέ μου την Πάνθεια και περιποιήσου την, γιατί μπορεί μία μέρα, όταν τελειώσω ο πόλεμος, να γίνω γυναίκα μου.

Ετσι τελείωσε ο διάλογος και άπεχωρίστησαν. Ο Κύρος έαναγύρισε στο Έπιτελείο του με μία περισσότερη έννοια και ύποψη, ο δέ Άράσπη έπληξε στη σκηνή του και στην Πάνθεια. Έπληξε ο ταλαίπωρος και έπαθε ότι παθαίνει συνήθως εκείνος που έαναβλέπει, μετά μικρή άπουσία, δε, προτιήτερα είδε κ' έθαύμασε. Η περιόλη και δακρυμένη μορφή της Πάνθειας, η άπελπισία της για τον άντρα της, η γλυκύτης των τρόπων της, αιχμαλώτισαν την καρδιά του Άράσπη. Όσο την έβλεπε, τόσο ο έρως έκρυ-νε στην Άσιατική καρδιά του. Μέρα και νύχτα ήταν σ' αυτήν ο λογισμός του. Στην άρχη περιοριζότανε ν' άναστενάξει κυττάζοντάς την, να την περιποιείται,

σιγά-σιγά όμως, όσο το πάθος του έδυνάμωνε, της έδωκεν

θιγές το αίσθημά του και την πρότασι «να γίνω δική σου». Η πιστή και άφοσιωμένη στον άντρα της Πάνθεια άπρη-κατηγορηματικά. Με άγανακτησμένη φωνή, έδωκε στον Άράσπη ότι και μόνον η πρότασί του ήταν προσβλητική γ' αυτήν, ότι προτιμά να πεθάνη παρά να πέση στην άγκαλιά άλλου άν-τρός! Η Πάνθεια ένόμιζε ότι, μετά τη διαμαρτυρία της αυτής, ο Κύρος άξιωματικός θα την άφηνε ήσυχη να θυμάται τον άν-τρα της και να κλάει την αιχμαλωσία της. Άλλά γρήγορα έπα-λαβε ότι ο Άράσπη θα παραίτοσε το παρακλητικό άρτος του, να γίνω άπειλητικός και να μεταχειρισθώ βία έναντιόν του. Μικροστά στον κίνδυνο αυτό, η ένάρετη Πάνθεια άπελάσθη τηρήτησιν την προτασία του Κύρου. Έστειλε λοιπόν έναν πιστό ευνούχο και παρέστήσε στον Κύρο τη δεινή της θέσι.

Ο Κύρος άμα άκουσε τα συμβαινόντα θυμήθηκε τους μα-κομασμούς του Άράσπη, ότι τάχα ήταν άπορησμένος από έρωτα, έγέλασε με την καρδιά του, κ' έστειλε άμέσως τη ση-τηγό Άρτάβαζο να πη στον έρωτευμένο νέο να μη λήξη και με άπορησία στην Πάνθεια, άλλ' ότι τον συγχωρεί αν την πα-φίρη να τον άγαπήσει. Τότε ευχαρίστας του παραχωρήσε την αιχμάλωτη Βασίλισσα.

Ο Άρτάβαζος έπληξε στο νέο άξιωματικό και τον έπέλεξε έσορά γιατι φέρθηκε με άσέβεια σε μία αιχμάλωτη Βασί-λισσα που του την έμπιστεύθηκαν σαν ίερη παρακαταθήκη. Ο Άράσπη έσκυψε το κεφάλι του και παρά λίγο να κλάψει από ντροπή λύπη. Ο Κύρος, άμα έμαθε την έντύπωση που του έκαναν λόγια του Άρτάβαζου, έκάλεσε τον Άράσπη νάρθη στη σκηνή του. Άμα ήρθε, του είπε:

— Άγαπήτέ μου Άράσπη, μη φοβάσαι. Καταλάβετε ότι η σκηνή της καρδιάς μου δε συγχωρά. Άλλ' έπειδή έδω στο έρω-τά μου έχετε πολλούς έχθρους και πρώτο τον Άρτάβαζο, που θα θέλουν να έκωφεληθού από το έπεισόδιό που συνέβη, να σε βλάψουν. Λοιπόν, ιδού τι θα κάνεις: Θα προσπαθή-σεις να έλθεις έναντιόν μου και φεύγεις προς τους έχθρους. Θα ένεργήσεις κατασκοπεία και θα θάρεις να με νικήσεις. Τότε θα είδες. Τούτο θα είνε ένας θάνατος που θα ντροπιάση τους προσωπικούς σου έχθρους.

Ο φιλόσοφος Βασίλευς ήλπιζε ότι έτσι ο Άράσπη, νοσημένος από άξιωματικούς θα έλησμονήσε την Πάνθεια.

***

Ο Άράσπη έφυγε και διεδόθη σ' όλο το στρατόπεδο ότι έδραπέτευσε προς τους έχθρους. Άλλά και αυτή η Πάνθεια, μόλις το έμαθε, έπαράγγειλε στον Κύρο να μην λυπάται για τη φυγή του Άρσπη και ύποψη. Της το έδωκε ο Κύρος, να καλέση τον άντρα της, να τον πείσει φίλο του και σύμμαχό του, που βέβαια θα προτιμήσει να συ-λασθώ μ' έναν μεγαλόψυχο Βασίλεα, σαν τον Κύρο, ο οποίος έ-θηκε με τόσο ίπποτισμό στην αιχμάλωτη γυναίκα του!

Ο Κύρος δέχτηκε την πρότασι της Πάνθειας και παραγγέ- στον Άβραδάτη τα δέοντα. Σε λίγο ο Άβραδάτης ήταν στο στρατόπεδο του Κύρου. Άνήντησε λοιπόν ο Ξενοφών: «Μόλις ο Άβραδάτης και η Πάνθεια άντικρύστηκαν, έπρεπε δένας στην γαλιά του άλλου κ' έκλαιγαν». Η συζυγική αυτή σκηνή άφηνε πολλή την ψυχή του Κύρου, διέταξε να τους άφισσουν άπο-θέρους και να τους δώσουν πολύ ιμα δώρα. Άλλ' ο Άβραδάτης δεν ήθελε πεί να έγκαταλείψη τον ίπποτικό Βασίλεα. Βάλεν το χέρι στο κεφάλι της Πάνθειας, σήκωσε τα μάτια του στον ουρανό και είπε:

— Ω Ζεφύ μόνιστε, άξιώσε με να φανώ της Πανθείας έρ-σύνυγος, του δέ Κύρου, που τόσο μάς έτίμησε, άξιος φίλος!... Κί-ζομαι να είμαι πάντοτε άφοσιωμένος του σύμματος!...

Τη στιγμή εκείνη οι ύπασπιστάι του Κύρου όδμησαν κοντά στον Άβραδάτη ένα «τετραέγγονον άρμα» συρόμενον από όγδοις λευκά άλογα, και θώρακα και κράνος χρυσοστόλιτος, και πε-ραχίονια πλατεία και άλλα πολυτελή δώρα... Ο Άβραδάτης έ-θηκε την πανοπλία, έπειτα έβηκε στη γυναίκα του και άνέβη- στο άρμα. Άκολουθούμενος από τα λείψανα του στρατού του από τημέρα της στρατιάς του Κύρου, έπληγαν να πολεμήσουν των Αιγυπτίων, έχθρων του Κύρου. Η Πάνθεια θα έμενε στο στρατόπεδο, περιμένοντας το γυρισμό του άγαπημένου της ζύγου, νικητού και τροκαλούχου...

Άλλ' ο Άβραδάτης δεν άγνόησε. Η μάχη γ' αυτόν στήθη-καταστρεπτική. Οι Αιγύπτιοι περικύκλωσαν το στρατό του με τα δρεπανοφόρα των άρματα και τον κατέκοπαν. Ο Άβραδάτης έσκοτώθη, μετά την

ναία αντίστασι.

***

Άμα η Πάνθεια έμαθε την άνεπαρόρθητη αυτή συμφορά, έπλη-ξε με την άριμμάδα της στο πεδίο της μάχης, έπληξε το νεκρό, και κλαίοντας τον έφερε κοντά στον Πακτωλό ποταμό, όπου διέταξε να έτοιμάσουν τα της κηδείας. Αύτη έκάθησε κατάχαμα, έβαλε την κεφαλή του άντρός της στα γόνατά της, και θρηνηλογώντας την έστύλιζε. Ο Κύρος, μόλις έμαθε το θάνατο του Άβραδάτη και την έλευσιν κατάρτασι της Πάνθειας, κατεταράχθη, πήδησε άμέσως στο άλογό του, πήρε μαζί του χίλιους ίππους, κ' έτρεξε άπό τόπου. Διέταξε δύο άξιωματικούς να φέρουν τα κατάλληλα στολίσματα για το νεκρό Βασίλεα και κτήνη πολλά για να σφα-γούν προς τιμήν του...

Άμα ο Κύρος είδε την Πάνθεια να κάθεται χάρου με το νε-κρό στα γόνατά της, έδάκρυσε για το δυστύχημα, ξεπέεψε, γονά-τισε και είπε:

— Άλλοίμονο δ' άνδρεία και πιστή ψυχή!... Μας άφησεσ λοι-πόν και έφυγες!... Κ' έπιασε το δεξί χέρι του νεκρού, αλλά του-το ήταν κομμένο από Αιγυπτιακό σπαθί και άποχωρίστηκε από το σώμα. Ο Κύρος λυπήθηκε περισσότερο. Η Πάνθεια έπληξε το κομμένο χέρι, το έφίλησε, το προσήρμοσε πάλι στο σώμα, και κλαίοντας είπε στον Κύρο: «Και τ' άλλα μέλη του στην ίδια κατάσταση είνε άλλα ποιά ή ανάγκη να τα ιδώ; Ξέρω ότι δλ' αυτά τα έπαθε για την αγάπη μου και για να σου δείξη την ευγνωμοσύ-νη του. Έγώ δε ή άνόητη είμαι που τον παρεκίνησα να φερθώ τό-σο γενναία, άλλα και τόσο άπερίσκεπτα. Και άλλοίμονο μου, Βασι-λή!... τρισαλλοίμονό μου; Ίδου τώρα που τον έχω έδω, νεκρό και κομματιασμένο!...»

Ο Κύρος, άφου έμεινε πολλή ώρα σιωπηλός, δακρύζοντας, τέλος είπε:

— Βασίλισσα, ο σύζυγός σου έλαβε το τέλος που άρμόζει στους γενναίους και τιμίους ηγεμόνες λαών! Θα ταφή με βασιλικές τι-μές και θα του ύψώσω μνημείο μεγαλοπρεπές! Όσιες και άγόνες θα γίνουν προς τιμήν του!... Και σ' είνε θα μείνης έρημη και άπορησμένη... Συνοδευομένη άπ' όσα πλούτη άρμόζουν στην έλ-ει σου και στην άρετή σου, θα πής όπου θέλεις. Διήλωσε μου λοι-πόν που θέλεις να πής, για να έτοιμάσω τα δέοντα!...

Η Πάνθεια απήντησε έτσι:

— Θερμά σ' ευχαρίστω, γενναίε Βασίλεα. Αύριο, θα μάθης σε ποιά μέρα έπιθυμώ να πάω!... Μόλις έφυγε ο Κύρος, η Πάνθεια διέταξε τις δού-λες της ν' άποσυρθούν για να μοιρολογήση αυτή μόνη όσα θέλει τον άντρα της, και άμα έφυγαν οι δούλες, είπε στη γριά τροφά της: «Όταν πεθάνω, να με σκεπά-σης με το ίδιο σκέπασμα με το όποιον είνε σκεπα-σμένος ο Άβραδάτης». Η τροφός παρακαλούσε την κυρία της να μην κάνει ένα τέτοιο πράμα, έπειδή όμως δεν το κατώρθωσε, άλλα μάλλον την στενοχωρούσε, η δυστυχισμένη γριά έκουβιτριόσθησε σε μία γωνία και κλαίγοντας σκεπάσε το κεφάλι της να μην ιδή τη φρι-κώδη τραγωδία που θα γινόταν.

Παρασμένα μεσάνυχτα... Τρεις ευνούχοι πιστοί, άλλοτε σωμα-τοφύλακες του Άβραδάτη, άγρυπνούν έξω από τη σκηνή της Βασι-λισσας... Νεκρή η σκηνή!...

Η Πάνθεια παίρνει ένα άκονισμένο άνιάνη—ένα πλατύ και κοντό σπαθί—και το μτήγει στη στήθης της. Στήριζε το κεφάλι της στο στήθος του Άβραδάτη και πεθαίνει... Η γριά, μοιρολο-γώντας κλαίοντας και σκεπάζει τους δυο νεκρούς, όπως ήταν δια-ταγμένη!...

Το πρωί, οι τρεις ευνούχοι τραβούν καθένας τον άνιάνη του και σφίγγονται, όπου η Πάνθεια τους είχε προστάξει να στα-θούν!...

Μόλις ο Κύρος έμαθε την τραγωδία έτρεξε επί τόπου. Φρίκη και κατάπληξις και θαυμασμός κατέλαβε την ψυχή του! Διέταξε να ένταφιασθώ μεγαλοπρεπώς το άγαπημένο βασιλικό ζεύγος, κ' έηψε μεγαλοπρεπώς το μνημείο τους. Κοντά στο βασιλικό μνημείο έστησε τρεις στήλες, έπάνω στις όποιες διέταξε κ' έγραψαν τα όνοματά των τριών πιστών σωματοφυλάκων.

ΤΟ ΒΑΨΙΜΟ ΕΙΝΕ...

...ΕΥΓΕΝΕΙΑ ΚΑΙ ΕΙΛΙΚΡΙΝΕΙΑ!...

Να και κάτι που δεν θα το περιμένετε βέβαια. Βρόθηκε λοιπόν τελευταία κ' ένας θερμοτάτος προμάχος του γυναικείου βαψίματος, ένας άνδρας που το άνέχεται και... κακολο-γεί μάλιστα εκείνες που δεν βάφονται!

Ο πρωτόκτος αυτός θιασώτης του γυναικείου βαψίματος είνε ένας από τους καλούς συγχρόνους Γάλλους συγγραφείς, ο Γεώργιος Ντελαμούρ. Στο τελευταίο του έργο «Κλέφτης της ψυχής», ύπε-ρασπίζεται το βάψιμο, το όποιον, κατά τη γνώμη του, είνε πράξις εύγενής και... δείγμα άκρας ελευκρινείας!

Ο συγγραφέας βεβαιώνει ακόμη πως άνάμεσα σε δυο γυναίκες, μανής που βάφεται και μανής που μένει άποη της έκανε η φύσις, πώ ειλικρινής είνε εκείνη που βάφεται... γιατί φαίνεται σαν να λέη: — Διορδώνω την φύσιν!...

Ο Γάλλος συγγραφέας βάζει όλα αυτά τα λόγια στο στόμα του ήρωος του βιβλίου του, ο όποιος είνε πολύ νέος.

Μία Παρισινή έφημερίς, όμως, ελεγενομένη έλες αυτές τις πα-λάφες γράφει: «Ευτυχώς ο έρως είνε πολύ νέος και... θα του περάση».

ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΦΕΥΝΤΩ

Ο πλουτισμός και ο Πεινικός Κώδις. Το σκυλλάκι του Φευν-τώ. Πού βάζουν ξύλινα κεφάλια σκυλλιών. Ο γέρος φιλάρ-γυρος. Το χέρι που έμπικνε, άλλα δεν έβγαίνει από την τσέπη. Η συμπτρέττα που μιλούσε άσχημα, κλπ.

Ο Φευντώ συνάντησε μία μέρα, μέσα σ' ένα βιβλιοπωλείο ένα φίλο του χρηματιστή, ο όποιος προσπαθούσε να πλουτίση μ' ανήθι-κα μέσα, τη στιγμή άκριβώς που τοιμαζόταν ν' αγοράση ένα βι-βλίο με τον τίτλο: «Πώς γίνεται κανείς πλούσιος». Ο Φευντώ τότε, σκόβοντας στ' αὐτί του, του είπε:

— Σε συμβουλεύω ν' αγοράσης συγχρόνως και τόν... Πεινικόκώδινα.

***

Ο Φευντώ άγαπούσε ύπερβολικά τα ζώα. Κάποτε περνώντας έξω από ένα μαγαζί, είδε ένα σκυλλάκι θαυμασίας ράτσας. Χωρίς να χάση καιρό, μπήκε μέσα στο μαγαζί, άγόρασε το σκυλλάκι αντί 1500 φράγκων, τα όποια του ζήτησαν ο πρώην κύριός του, και το πήρε μαζί του.

Την επομένη, ένας άδελφός σωφέρ έκοψε με τ' αυτοκίνητό του τον ένα πόδι του σκυλλίου. Ο Φευντώ έσπευσε να μεταφέρει τον μικρό τραυματία στο νοσοκομείο των ζώων, όπου και το άντικα-τέστησαν το κομμένο πόδι του με άλλο, ξύλινο.

Το σκυλλάκι εν τούτοις δεν έννοούσε να βάλω μυαλό. Σε λίγον καιρό, περπατώντας άπόρροχτα έπεσε πάνω σ' ένα άλλο ταξί, το όποιο και το διεμέλισε οίκατά!

—Το έκοψε το κεφάλι... έλήγειτο άργότερα ο ίδιος ο Φευντώ. Πήγα και ρώτησα παντού, άλλα με πληροφορήσαν πως ξύλινα σκυλλίσια κεφάλια δεν βάζουν παρά μόνο... στις λαβές των όμπελλών!...

***

Ένας γέρος έμπορος, φίλος του Φευντώ, μολονότι ήταν τρο-μερά φιλάργυρος, όχι μόνον δεν έννοούσε να παραδεχθώ το έλάτ-τωμά του αυτό, άλλα έέμενε σάνει και καλά ότι ήταν έξαι-ρητικά σπάταλος.

—Όταν, στο δρόμο, με πλησιάζει κανένας ζητιά-νος, έλεγε μία μέρα στους φίλους του, για να μου ζήτηση έλεημοσύνη, του δίνω άμέσως όσα χρήματα έχω έπάνω μου... Δέ με είδες, έσύ, Φευντώ, χίλιες φορές, να βάτω το χέρι στην τσέπη μου!...

— Πράγματι, απήντησεν ο Φευντώ. Δέ σε είδα ο-μως ποτέ να... το βγάξης κατόπιν!...

***

Ο Φευντώ παρακολούθους ένα βράδυ, μαζί με μερικούς φίλους του, την παράστασι μιιάς όπερέτας σ' ένα από τα κεντρικότερα θέατρα του Παρισιού.

Η πρωταγωνίστρια είχε γλυκυτάτη φωνή, είχε όμως και το έλάττωμα να προσφέρη τόσο άσχημα τα λόγια της, ώστε ήταν αδύνατο να βγάλη κανείς νόημα απ' ό,τι έλεγε.

Όταν τελείωσε μία ρομάντσα της, απ' την όποιαν, ο Φευντώ δεν είχε κατορθώσει νάκούση ούτε μία λέξη, ο διάσημος κοιμο-διογράφος γυρίζοντας προς τους φίλους του, τους είπε:

— Ίδου μία γυναίκα στην όποιαν θα μπορούσε κανείς να έμ-πεισευθώ το μεγαλειότερο του μυστικού, με την βεβαιότητα ότι... κα νεις ποτέ δεν θα τάκούση απ' το στόμα της!...

***

Ο Φευντώ έκανε κάποτε κόττε σε μία κυρία, η όποια όμως του έφάνετο πολύ σκληρά.

Άφου, λοιπόν, είδε κ' άποείδε, ο συγγραφέας μας της είπε μία μέρα:

— Δεν πιστεύω να έλησμονήσατε τα λόγια που μου είπατε χθές..

— Και τί σάς έπια; τον έρώτησε αυτή με άπορία:

— Μου είπατε: — Έννοώ να τελειώσουν όλα μεταξύ μας!...

— Καλά, και βρήκατε καμιά παρηγορία στα λόγια μου αυ-τά; ... του είπε η σκληρόκαρδη, χαμογελώντας.

— Φυσικά! είνε αδύνατον, έσκέφθηκα, να τελειώση κάτι που... δεν έχει άρχισεί καν άκόμη!... Άρα, για να μου ζήτησε να λήξη ή περιπέτεια μας, θα πη ότι πρέπει... ν' άόχηση προηγούμενώς!...

— Άλλ' είμαι τίμια γυναίκα, κύριε!...

— Μά γι' αυτό άκριβώς σάς κάνω κόττε!... Διαφορετικά, δεν θα ύπηρεσε λόγος να κοπίσω μαζί σας!...

ΠΑΡΑΚΑΛΕΙΤΑΙ Ο ΕΥΡΩΝ

Στις έφημερίδες βλέπουμε να δημοσιεύονται συχνά, άγγελίες για διάφορα άπολωσθέντα άντικείμενα. Δι' ούτών «παρακαλείται ο εύρων να φέρη το άντικείμενο στην δόδο... και άριθμό... και άμειφθήσεται γενναίως». Έννοείται όμως ότι οι εύρόντες θεω-ρούν ως καλύτερη και άσφαλέστερη άπ' όλες τις άμοιβές να κρα-τήσουν το ίδιο το εύρημά τους. Γι' αυτό σπανιότατα βρίσκει κανείς ένα πράγμα το όποιο έχει χάσει. Η πιο πρωτότυπη όμως και πιο δειλαστική άπ' όλες τις άγγελίες αυτού του είδους δημοσιεύτηκε πρό καιρού σε μία έφημερίδα της Στουτγάρτης, συντεταγμένη ως έξης: «Απολέσθη δαξό γάντι από δέρμα δερμάδος. Ο εύρων παρακαλείται να έλθη εις την ύπ' άριθ... όδός... οίκον μου διά να λάβη ως άμοιβήν και το άλλο γάντι και έτσι να μωρόση να χρησιμοποιήση το εύρημά του.»

ΤΑΝ μιά εποχή κατά την οποία ένας δημοσιογράφος μπορούσε να κάνει έσχατα τη δουλειά του, χωρίς να το κουνάει καθόλου από το γραφείο του. Μά οι καιροί από τότε άλλαξαν. Σήμερα ένας δημοσιογράφος για να κάνει εύσυνετο τη δουλειά του, πρέπει να είναι πανταχού παρών. Στην εποχή μας μιά μεγάλη ευρωπαϊκή εφημερίδα είν' ένα όλοκληρο υπουργείο, με τους διευθυντές των διαφόρων υπηρεσιών της, οι οποίοι έχουν υπό τās διαταγές τους όλοκληρα επιτελεία συντακτών και «ρεπόρτερ». Οι εφημερίδες αυτές δεν υποχωρούν μπροστά σε τίποτα, προκειμένου να «παρέχουν» μιά ενδιαφέρουσα είδηση. Φθάνουν μέχρι του σημείου να συνεργασθούν και με τα κακοποιά στοιχεία. Πρώτον, όταν ακόμη στο Παρίσι, οι άπαχιδες έκαναν μεταξύ τους αληθινές μάχες μέσ' στους δρόμους, μιά μεγάλη εφημερίδα έπληρωσε άκριβα έναν άπαχη, ο οποίος την πληροφορούσε για την ώρα που θα λάβαιναν χώρα ή συγκρούσεις αυτές. 'Ο άπαχης αυτός που τον είχαν επονομάσει «δόκτορα», γιατί πριν γίνει άπαχης ήταν φοιτητής της ιατρικής, διέκρινε τη συνεργασία του με τους δημοσιογράφους, γιατί, μιά βραδιά, καθώς έπιγε στο γραφείο της εφημερίδας βούτηξε τάλ... παλλά τριών συντακτών!

Πόσες πονηρίες και πόσες πανουργίες μεταχειρίζονται οι «ρεπόρτερ» για να βγάλουν μιά είδηση! 'Υπάρχουν μέλη των όποιων η πόρτα είνε κλειστή και για τους δημοσιογράφους ακόμη. Μά, όπως είπαμε, ένας καλός συντάκτης δεν υποχωρεί μπροστά σε τίποτα. Ένας συντάκτης του «Μικρού Παρισιού» κάποτε κλείστηκε μέσα στο ντουλάπι ενός ανακριτικού γραφείου για να παρακολουθήσει μιά μυστική ανάκριση. 'Ο ανακριτής εαφνισμένος την άλλη μέρα, διάβασε στο «Μικρό Παρισιό» όλη την ανάκριση λεπτομερώς. Ένας άλλος δημοσιογράφος, από το Μπαρτώ έμεινε χωμένος επί τέσσερες ώρες κάτω απ' το γραφείο ενός γραμματέως, για να παρακολουθήσει τον ανακριτή την ώρα που έβγαζε ένα διάσημο έγκλημα.

Γιά να γράψω ένα πράγμα που να είνε ενδιαφέρον ένας δημοσιογράφος είνε ικανός να πάη κυριολεκτικώς, στην άκρη του κόσμου. Πρώτον ο κ. Γάστον Στίγκλερ, συντάκτης της «Ματέν», σκέφτηκε να επανέλθει στο κατώρθωμα ενός ήρωος του 'Ιουλιού Βέρν, του Φίλεα Φόγκ, ο οποίος, ως γνωστόν, έκανε το γύρο του κόσμου σε 80 ημέρες. Μά ο υπερσυντακτικός σιδηρόδρομος δεν υπήρχε όταν ο 'Ιούλιος Βέρν έγραφε το Φίλεα Φόγκ. Γι' αυτό ο κ. Στίγκλερ έκανε πολύ γρηγορώτερα απ' αυτόν το γύρο του κόσμου. 'Ο κ. Στίγκλερ άνεχώρησε στις 20 Μαΐου 1901 από το Παρίσι. Πλήθος κόσμου τον ακολουθήσε ως το σταθμό του Βορσώ, θά περνούσε από το Βερολίνο, την Πετρούπολη, τη Μόσχα, τη Σιβηρία, την Αμερική και την Αγγλία, έχοντας ως μόνον του αποσκευή μιά βαλίτσα. Μά η περιόδια αυτή, προκάλεσε τρομερό δημοσιογραφικό ανταγωνισμό και μετά τρεις ημέρες, μετά την αναχώρηση του κ. Στίγκλερ, ένας άλλος δημοσιογράφος ξεκίνησε για λογαριασμό της «Ζουρνάλ» να κάνει κι αυτός το γύρο του κόσμου, αλλά με αντίθετη διεύθυνση απ' τον άπεσταλμένο της «Ματέν».

Άμεσως ένα σωρό στοιχήματα βάλθηκαν περί του ποιος από τους δύο θα γυρίσει πρώτος στο Παρίσι. 'Ωστόσο, νίκησαν όσοι στοιχημάτισαν υπέρ του κ. Στίγκλερ, ο οποίος έγυρσε ύστερ' από 63 ημέρες, αφού διέσχισε απόσταση 32.000 χιλιομέτρων.

Μά ένας δημοσιογράφος, και χωρίς να το κουνήσει από την πολιτεία στην οποία μένει, μπορεί να κάνει ένα σωρό ανακαλύψεις κι έρευνήσεις. 'Η κοινωνία των μεγάλων πόλεων κλείνει όλοκληρους κόσμους άγνωστούς. Στο Παρίσι, έσχατα, υπάρχουν ένας κόσμος όλοκληρος, ο κόσμος των ρακοσυλλεκτών και των έπαιτών, ο

ΠΩΣ ΓΙΝΕΤΑΙ ΑΛΛΟΥΣ ΤΟ ΡΕΠΟΡΤΑΖ

Ο κ. Κάστορ, περιηγητής Αμερικανός ρεπόρτερ.

ΤΑ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΙΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΩΝ

Ο κ. Κάστορ ως δημοσιογράφος.

Πώς εργάζονται σήμερα οι «ρεπόρτερ». 'Η συνεργασία των άπαχιδων στις Παρισινές εφημερίδες. Μέσα στο ντουλάπι του ανακριτικού γραφείου. 'Ο γύρος του κόσμου για δημοσιογραφικούς λόγους. Το παράδειγμα του Φίλεα Φόγκ. Δημοσιογράφοι ζητιάνοι και ρακοσυλλέκτες. Πόσα κερδίζουν οι έπαιτοι. 'Η ειλικρίνεια τους. 'Επει οι ρεπόρτερ μιλούν για τον Άδερν-άλ Ραβίντ. 'Είμαι ο Ναπολέων!.. Μέσα στο φρενοκομείο. Στά μηχανοστάσια του υπερπνευμονίου κτλ.

παίκτης έκερδιζε εύκολα έξη φράγκα την ημέρα, τα οποία στην εποχή εκείνη του έπείρεπαν να ζή περίφημα. 'Υστερ' από λίγες ημέρες, ο κ. Πολιάν μετεβλήθη σε τέλειο ζητιάνο. 'Εξερ με πόμο μάτια να κάνει τον έπιληπτικό.

Όλα δέ αυτά τα έκανε ο κ. Πολιάν, γιατί είχε άνοιξη ένα του τύπου μιά πολυμυκή με έναν άλλο δημοσιογράφο, τον κ. Ζι Σιμόν, ο οποίος υπεστήριζε ότι οι ζητιάνοι είνε ειλικρίνεις. Γι' αυτό του άποδείξε όμως ότι δεν ήταν σωστή η άποψή του. Υποστήριζε το σκάκωσος το ακόλουθο παιχνίδι: ένα βράδυ υπεμεμεμένος σε ζητιάνο πήγε και χτύπησε την πόρτα του. Βλέποντας το άεισθητο έξωτερό του, ακούγοντάς τον να του λέη πως πα- στην κουζίνα. 'Επειτα, έπειθε ο ζητιάνος-δημοσιογράφος-του παραπονιόταν πως έχει

τη γυναίκα του άρρωστη και πως θα του κάνει έξωση ο σπιτονοικοκύρης του, του έδωσε και 25 φράγκα.

Την άλλη μέρα σε μιά διαλογική διάλεξη που έγινε δημοσία μεταξύ των δύο αντιπάλων ο κ. Πολιάν για να καταρρίψει τα επιχειρήματα του κ. Σιμόν απέκαλυψε στο κοινό ότι ο ζητιάνος τον οποίο είχε τόσο λυπηθή και περιποιηθή το προηγούμενο βράδυ ήταν... αυτός ο ίδιος!

Το πείραμα του κ. Πολιάν, επανέλαβε κι' ένας άλλος δημοσιογράφος, ο κ. Ούγκ Λέ Φου για την εφημερίδα «Φιγκαρώ». Αυτός περιορίστηκε να ζητιανεύσει μόνο στα σπίτια. Με τον τρόπο δέ αυτό έκέρδιζε 10-15 προπολεμικά φράγκα την ημέρα, χωρίς να υπολογίζει το φαγητό και τα παληόρουχα που του έδιναν.

Λένε πως ο περίφημος καλίκης Άλφον-άλ-Ραβίντ συνήθιζε να γυρίζε μετεμεμεμένος τη νύχτα στους δρόμους της Βαγδάτης για να αντιλαμβάνεται μόνος του το ζήλο των νυκτοφυλάκων του. Οι δημοσιογράφοι μιμούνται τον καλίκη για να βεβαιωθούν κι' αυτοί περί της καλής έκτελέσεως των καθηκόντων των άστυνομικών ή μάλλον για να τους πιάσουν παρκα- λώντας το καθήκον τους. Γι' αυτό σκοπό αυτό μεταμφιέζονται και παίζουν διάφορους ρόλους. 'Ετσι η άστυνομία έπιβλέπει τους πολιτάς, μά και αυτή έπιβλέπεται από τους δημοσιογράφους.

Ο κ. Ζωρ Ντανιέλ κάποτε, για να δει ποιά είνε η έξυπνάδα των άστυνομικών, βγήκε μιά νύχτα μετεμεμεμένος σε άπαχη και κρατώντας από το χέρι μιά μοτοσυκλέτα πολυτελείας. Θά του ζητούσαν έξη ή περισσότερα κι' αυτοί περί της καλής έκτελέσεως των καθηκόντων των άστυνομικών ή μάλλον για να τους πιάσουν παρκα- λώντας το καθήκον τους. Γι' αυτό σκοπό αυτό μεταμφιέζονται και παίζουν διάφορους ρόλους. 'Ετσι η άστυνομία έπιβλέπει τους πολιτάς, μά και αυτή έπιβλέπεται από τους δημοσιογράφους.

Η κ. ΣΕΒΕΡΙΝ ΩΣ ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΟΣ ΚΟΝΤΑ Σ' ΕΝΑ ΕΡΓΑΤΗ. Για να μνησθώ στη σκληρή ζωή των μεταλλωρύχων, η κ. Σεβερν δεν έδοσε να κατέβη φρονώντας κι' αυτή κοστούμι μεταλλωρύχου, στο βάθος ενός μεταλλείου στα περίχωρα του Σαιν- 'Ετιέν, όπου μιά τρομερή έκρηξη είχε σκοτώσει πολυάριθμους εργάτες.

Η κ. Μπάνκς, Λονδρέζα δημοσιογράφος, σκουπίζοντας τους δρόμους της Αγγλικής πρωτεύουσας...

Όπου βρέθηκε ένας, μιά εύθυνη ιδιοτης, ο οποίος τον έπιασε από το χέρι και τον ώδηγησε στο Τμήμα.

Ο κ. Λερονά, της «Ζουρνάλ» όμως τον υπερέβαλε: προσποιήθηκε ότι είχε προσβληθή από μανία καταδιώξεως και άφησε να τον ώδηγήσουν σ' ένα φρενοκομείο, όπου πέ- ρασε τρεις ημέρες στο θάλαμο των έπιμνηδύων τρελλών. Αυτό το έκανε για να εξακριβώσει αν ήταν αληθινή η φήμη που κυκλοφορούσε ότι η διαίτα των τρελλών στο φρενοκομείο αυτό ήταν έλσεινη κι' ότι τους έδερναν.

Το ν' άφησης να σε συλλάβουν και να σε πάνε στο Τμήμα, να προσποιηθείς τον τρελλό και να σε πάνε στο φρενοκομείο, πάει κι' έρχεται κάπως. Μά να κάνης μιά βουτιά στο Σηκουάνα για να γράψης την άλλη μέρα ένα άρθρο στην εφημερίδα σου, αυτό υπερβαίνει τα όρια! Άκούστε λοιπόν:

Ένα ψυχρό άπόγευμα του Μαΐου, έπιληπτοι οι διαβάτες στο Παρίσι, είδαν ένα έαυθό, σκεδόν έφηβο, να πέφτη στο Σηκουάνα από τη γέφυρα του Σουλιό. «Θ' αυτοκτόνησε για έρωτικούς λόγους!» σκέφτηκαν οι διαβάτες. 'Οχι, είχε πέσει άπλουστα στο Σηκουάνα από δημοσιογραφική περιέργεια. 'Ο νέος αυτός ήταν ο κ. Κριστιάν δημοσιογράφος, ο οποίος ήθελε να δει κατά πόσον έσως τον άποπειραμένους ν' αυτοκτονήσουν τα σκυλλιά που ήταν άπεσπασμένα γι' αυτό το λόγο στην άστυνομία του Σηκουάνα. Μά κανένας σκυλλός δέ βρισκόταν στην όχθη του ποταμού για να τον σώση. Εύτυχώς που ήξερε καλό κολίμπι, είδ' άλλος θά πνιγόταν.

Ο ίδιος δημοσιογράφος έπαιξε έν' άλλο άσχημο παιχνίδι στους φύλακας του Μουσείου του Λούβρου. Ένα βράδυ την ώρα που οι φύλακες φωνάζαν μέσ' στις αίθουσες του Μουσείου: «Κύριοι, έξω!.. Το Μουσείο κλείνει!..», αυτός κατόρθωσε να κρυφθί πίσω από μιά σερκοφάγο, χωρίς να τον άντιληφθή κανείς. Τότε προκάλεσε ο ίδιος την προσοχή των φυλάκων, οι οποίοι τον συνέλαβον και τον έπληγαν στο Τμήμα. 'Ετσι ο νεαρός δημοσιογράφος άπέδειξε ότι η έπιβλεψη του Μουσείου δέ γινότανε καλά.

Βλέπει κανείς απ' όλα αυτά ότι η δραστηριότης των δημοσιογράφων, προσφέρει μεγάλες υπηρεσίες στην κοινωνία. Πολλές φορές στη δράση τους αυτή, τους έμπνυνται ένα μεγάλο κ' ευγενικό αίσθημα άγάπης και συμπόνιας για τους φτωχούς και τους δυστυχισμένους. Ένας Αμερικανός δημοσιογράφος, ο κ. Κάστορ, είχε τελευταία το κουράγιο να προσληφθή ως θερμαστής σ' ένα υπερπνευμονικό άσθενοσά που έπεριεχόταν στο νοσοκομείο της συγκοινωνίας μεταξύ Αλβερπουλ και Νέας Υόρκης. Ντυμένος σάν τους άλλους συντρόφους του, έργαζόμενος σάν κι' αυτούς, υπέφερε όλα τα βάσανα της δουλειάς τους. 'Επί μέρες πολλές έμεινε στα βάθη του μηχανοστασίου, γεμίζοντας τους φούρνους με κάρβουνα, άνέπνεε εκεί ένα άέρα βαρύ, γεμάτο καρβονόσκηνη που τον έπνιγε και του έξεραινε το λαι-

προέλευση της μοτοσυκλέτας, της οποίας η πολυτέλεια βρισκόταν σε πλήρη αντίθεση με τα ρούχα που φορούσε ο δημοσιογράφος. 'Ο κ. Ντανιέλ έκανε τότε πως τα μπερδεψε κι' έτσι ο υπενωματάρχης τον ώδηγησε στο Τμήμα.

Ένας άλλος δημοσιογράφος, ο κ. Βαλλιέ, έκανε κάτι καλύτερο: δεν έδωσε να προσποιηθή τον τρελλό για να δει τι θά του συνέβαινε. Φορώντας μιά μακρού άρνηγκότα παλιάς μόδας, με το στήθος γεμάτο παράσημα, κρατώντας μιά παλιά όμπρέλλα για σκιάτρο, περνούσε από τις μεγάλες λεωφόρους κάνοντας τους διαβάτες να στέκονται περιεργοί μπροστά του. Αυδ- τρεις φορές πλησίασε τους σκοπούς χωροφυλάκας και τους είπε:

— Είμαι ο Ναπολέων! Στρατιώτη, σε προβιβάζω σε λοχία!

— Τράβα στη δουλειά σου! Του άπαντούσαν οι χωροφύλακες.

Αυτός όμως δεν θέλησε ν' άκούσθην...

ΜΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΣΥΤΙΑ ΣΤΟ ΣΗΚΟΥΑΝΑ.— Για ν' άντιληφθή αυτός προσώπος την ικανότητα των άστυνομικών σκυλλών, ο Παρισινός δημοσιογράφος κ. Κριστιάν έπεσε μέσα στο Σηκουάνα. Μά κανένας σκυλλός δεν έτρεξε να τον σώση και άν δεν ήξερε καλόνι άσφαλός θά πνιγόταν.

μό του.

Άφού μιά μέρα τρικυκλίας λίγο έλειψε να πνιγί από ένα μεγάλο κύμα που μπήκε από έναν άεριστήρα, που τον έδωσαν κάτω, υπέφερε κατόπιν όλη τη φοβική θερμοκρασία του μηχανοστασίου. Φορώντας μονάχα ένα παντελόνι, με το φτυάρι στα χέρια, καθόταν όλοένα μπροστά στην πόρτα ενός φούρνου: 'Όταν έκαινε άνοιγε για να τροφοδοτήσουν τη φωτιά, ένας άέρας γεμάτος φλόγα του έκαινε το πρόσωπο και τον μισοστράβωνε με τα κομμάτια του άγαμμένου κάρβουνου που του πετούσε μέσ' στα μάτια. Συντριμμένος από την κόπωση, έρωγε μαζί με τους άλλους συντρόφους του τα υπολείμματα του φαγητού των έπιβατών. Καί δλ' αυτά για να δει πως έζούσαν οι θερμασταί των υπερπνευμονίων.

Σ' αυτό το έξοχιστό είδος του ρεπορτάζ έχουν διακριθεί και πολλές γυναίκες. 'Η κυρία Σεβερν έσχατα στη Γαλλία λίγες ημέρες μετά την τρομερή έκρηξη που έγινε στα μεταλλεία του Βιλλεμπερ, κατέβηκε ως τα βάθη τους ντυμένη ως μεταλλωρύχος.

Μιά Αμερικανίς πάλι για να άποκαλύψη στο κοινό ότι η ζωή των φτωχών ανθρώπων είνε γεμάτη από δυστυχίες και συμφορές, δεν έδωσε να ζήσει κι' η ίδια τη ζωή αυτή. Στην άρχή πήγε στο Λονδίνο όπου μπήκε ως υπηρέτρια σ' ένα άστικό σπίτι. Έκει την άφύπταναν μ' ένα σωρό δουλειές και την έτρεφαν άσχημα. Με μεσημέρι φωνή με βούτυρο και καρέ και το βράδυ φωνή με τυρί και σού. 'Υστερ' από δεκαπέντε ημέρες είχε γιναισιν καλά τη ζωή των υπηρέτων και δημοσίευσε σε μιά μεγάλη εφημερίδα του Λονδίνου μιά σειρά άρθρων με τον τίτλο: «Κάτω απ' τ' άσπρη σκουφάκι και την ποδιά» τα όποια είχαν έξαιρετική έπιτυχία.

Σε λίγο καιρό η κ. Μπάνκς από υπηρέτρια έγινε εργάτρια σ' ένα πλυντήριο. 'Η ζωή των πλυντριών της έκανε όδυνηρή έντυπωση. Κατόπιν ανέλαβε δουλειά να σκουπίζει τους δρόμους του Λονδίνου. Πρώτη την έβλεπε κανείς με τη σκούπα της στην ώριμένη της όδο. Κατόπιν μπήκε ως εργάτρια σ' ένα μοτοσάδικο προσπαθώντας να ζήσει με τις 15 δραχμές που έπαιρνε τη βδομάδα. Δέν περιορίστηκε όμως μόνο σ' αυτά: 'Εγινε κατόπιν συλλέκτρια όπορικών στα περίχωρα του Λονδίνου, έπαισις και άνθοπωλεις. Ένας πόλισμαν που την είχε συναντήσει πολλές φορές υπό την τελευταία της μεταμφίεση, την έρωτεύθηκε και για να την τραβήξει από την έπιπονη δουλειά της της πρότεινε να την παντρευθή. Δέν είνε για σάς, της είπε, αυτή η δουλειά. Θέλετε να γίνετε γυναίκα μου;... Φανταστήτε την κατάληξη του δυστυχούς, όταν έμαθε ότι πρόκειται περί μιάς αμυλούρας και διακεκριμένης δημοσιογράφου.

Αυδ' Αμερικανίδες πάλι, αι ίδιες Τζων και Μαρία Βόρστ, έγιναν εργάτριες εργοστασίων και έγραψαν κατόπιν άρθρα με τον τίτλο: «Αι εργάτιδες στας 'Ηνωμένες Πολιτείας». Θά μπορούσαμε ν' αναφέρουμε και

πολλά άλλα ακόμη

παρά μ' α ός των, άλλα ο χάρος δέν άρχει.

Με αυτό τον τρόπο

ή δημοσιογραφία έξευγενίζεται σ' εν εχώς, γιατί ο προορισμός της περιβάλλεται με μεγά- λον άνθρωπισμό και καλοσύνη.

ΕΝΑΣ ΛΟΓΙΟΤΑΤΟΣ... ΤΡΕΛΛΟΣ.— 'Ο Παρισινός δημοσιογράφος κ. Βαλλιέ, ό οποίος προσποιήθηκε τον φρενοκώλη για να δει πως συμπεριφέρεται η άστυνομία στους τρελλούς...

ΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΚΑΡΑΒΑΝΑΣ

ΜΙΑ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΚΗΔΕΙΑ

Μέσα στο ήμίφως σιλουέτες διαγράφονται, πού θύμιζαν είνονες της Γαλλικής Ήπιασας...

Τότε παγούρια, οι σάκκοι και τα δορύδια. Παράδιδαν την πολεμική μας ιδιότητα και ξαναγυρίζαμε στο εθνομας το κουστούμι. Εκεί το τουφέκι που ακριβώς μόνον σκότωσε, εκεί το σπαθί το άειπαρόθεο, που έλαμπε σάν καθρέφτης—δέν είχαν έκραγει ακόμα οι πόλεμοι στην Βαλκανική, —έκει οι άδειανοί οι κάλυκες, των οποίων οι χάριτες ή σφαίρες, των ξεραμένων πεδιάδων της Αττικής, την ήσυχία μόνον είχαν ταράξει.

Νάτα και τα πηλίκια όλα, που τόσες ημέρες τώρα, ροφούσαν άχόρταστα τόν άδονο ανθρώπινον ιδρώτα... Πόσες εθύνες και πόσες διακρίσεις και πόσες υποχωρήσεις δέν μās φόρτωσαν στο κεφάλι μας! Τσαλακωμένα τώρα, άψυχα, σάν να τρυπαθήκανε τόν ένα άπάνω στο άλλο!

Μερικά μās κυττάζανε με τό γαλάσιο τους δρόνισμο, σάν με μεγάλο μάτι γαλανό. Μās κύτταζαν σάν να λυπόντουσαν γιά τόν άποχωρισμό μας. Καί ήμεις κάποια μυστική συγκίνηση αίστανόμαστε, σάν να μās χωρίζαν από καλούς συντρόφους, με τους οποίους περάσαμε τόσο καλά, σάν να άρίναμε εκεί, στις κρύες άπάνω πλάκες του γραφείου, κάτι άπ' τη ζωή μας, κάτι από τόν έαυτό μας, σάν να πήραν, τόνον καιρό τώρα που δέν τ' άποχωριστήκαμε, κάτι άπ' την ψυχή μας...

Νά τόν άμπεχόνό μου, που άκουγε την καρδιά μου κάθε ήμέρα να χτυπά, νάτο, σέ μιά άκρη, σάν πεταμένο και λυπημένο και χαμένο παιδί. Νά και τόν πηλίκιο. Πόσες φορές δέν έδεσμεύον άπό τους διαλογισμούς του κεφαλιού μου και δέν ένοιωσε τόν δυνεάρι και δέν συνέτανε στις σκέψεις μου...

Και τώρα τόν πετάμε εκεί και φεύγουμε!

Αφ'ησα σέ μιά άκρη τόν τουφέκι μου, που μύριζε πετρέλαιο και λάδι, σάν να ήταν μακαλόγατος.

Στις ψευδομαχίες είχαμε βροχή φυσίγγια και αυτά πέφτανε άκαπνα και άψυχα, σάν να χτυπούσαν τενεκάδες.

Πάει στο διάβολο, έξετελίστηκε κι' ο πόλεμος. Ούτε να σκοτώθης στη μάχη δέν άξίζει σήμερα.

— Τάπ! Τάπ! Τάπ!

Πέφτει με τενεκδοκρουσία, σάν να είσαι άποτυχόν βλαχοδήμαρχος Άποκωρώνων!

Πού ο θάνατος με γκαρά! Νόμιζες ότι κατέβαιναν οι ούρανοι και σ' έπεσαν κι' ότι σ' άποθέωναν μέσα σέ καπνούς και βρόντους!

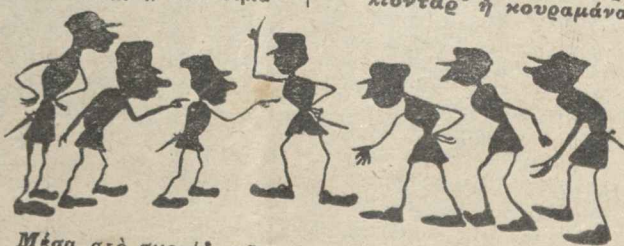
Μόνον, που ο θάνατος είνε από νίκελ τώρα! Πρίν δηλαδή έστοιχίζες δέκα λεπτά και τώρα στοιχίζεις μιά δραχμή, όσο δηλαδή στοιχίζει κι' ή νικελίνη σφαίρα!

Τόν ύπερόχος ο πόλεμος άλλοτε!

Έτρεμαν ο τόπος, από βρόντους τουφεκιών και τών κανονιών! Ο ήλιος σκοπόταν από τόν καπνό και ή μυρωδιά της μπαρούτης σ' έμεθούσε. Πέθαινες, μιά πέθαινες μεθυμένος από πόλεμο!

Σκότωνες, μιά καταλάβαινες ότι σκοτώνεις... Τόν έβλεπες τόν έχθρό άγριο, άναμμένο, άχοροκόκκινο άπέναντί σου και καταλάβαινες τη δύναμή σου.

Σήμερα δολοφονείς, δέν σκοτώνεις!

Μέσα στο σκοτάδι της νύχτας μιά μεγάλη συνωμοσία έξυφαίνεται.

Πολλές φορές πολεμάς ήμέρες, εβδομάδες και ούτε βλέπεις διόλου τόν έχθρό.

Τό έγώ σου πέφτει μέσα σου. Καταλαβαίνεις ότι δέν άξίζει δύναμή σου πειά και ή ρώμη σου είνε κάτι άχρηστο, σάν της κυρούλας σου τόν ξόρκια και τόν χαίμαλιά!

Κ' έτσι ο άνθρωπος μικραίνει—μικραίνει μέσα του... Καί αντί να ύψοται, ταπεινώνεται... Καί αντί να γίνη μέγας, γενναίος στα αίσθήματα, γίνεται μικράνθρωπος, κακάνθρωπος, παληάνθρωπος, παληανθρωπίκος, νεοέλληνας, άναίσθητος και άφιλότιμος...

Πάει στο διάβολο! Αύτη ή πρόοδος έπετοποίησης και τόν μεγαλοκρεπέστερο πράγμα της ζωής.

Τόν πόλεμο!

— Βρέ κοιμήθηκες!

Με κούνησε ένας στρατιώτης καθώς έκανα τις σκέψεις αυτές.

— Άντε, γιατί τόν φύγουμε!

Τότε θυμήθηκα. Είχαμε παρασκευάσει μιά σάν δεινολογία ύψηλο.

Τότε θυμήθηκα. Είχαμε παρασκευάσει μιά σάν δεινολογία ύψηλο.

Τότε θυμήθηκα. Είχαμε παρασκευάσει μιά σάν δεινολογία ύψηλο.

Τότε θυμήθηκα. Είχαμε παρασκευάσει μιά σάν δεινολογία ύψηλο.

Τότε θυμήθηκα. Είχαμε παρασκευάσει μιά σάν δεινολογία ύψηλο.

Τότε θυμήθηκα. Είχαμε παρασκευάσει μιά σάν δεινολογία ύψηλο.

Τότε θυμήθηκα. Είχαμε παρασκευάσει μιά σάν δεινολογία ύψηλο.

Τότε θυμήθηκα. Είχαμε παρασκευάσει μιά σάν δεινολογία ύψηλο.

Τότε θυμήθηκα. Είχαμε παρασκευάσει μιά σάν δεινολογία ύψηλο.

Τότε θυμήθηκα. Είχαμε παρασκευάσει μιά σάν δεινολογία ύψηλο.

Τότε θυμήθηκα. Είχαμε παρασκευάσει μιά σάν δεινολογία ύψηλο.

Τότε θυμήθηκα. Είχαμε παρασκευάσει μιά σάν δεινολογία ύψηλο.

Τότε θυμήθηκα. Είχαμε παρασκευάσει μιά σάν δεινολογία ύψηλο.

Τότε θυμήθηκα. Είχαμε παρασκευάσει μιά σάν δεινολογία ύψηλο.

Τότε θυμήθηκα. Είχαμε παρασκευάσει μιά σάν δεινολογία ύψηλο.

Τότε θυμήθηκα. Είχαμε παρασκευάσει μιά σάν δεινολογία ύψηλο.

Τότε θυμήθηκα. Είχαμε παρασκευάσει μιά σάν δεινολογία ύψηλο.

Τότε θυμήθηκα. Είχαμε παρασκευάσει μιά σάν δεινολογία ύψηλο.

Τότε θυμήθηκα. Είχαμε παρασκευάσει μιά σάν δεινολογία ύψηλο.

Τότε θυμήθηκα. Είχαμε παρασκευάσει μιά σάν δεινολογία ύψηλο.

Τότε θυμήθηκα. Είχαμε παρασκευάσει μιά σάν δεινολογία ύψηλο.

Τότε θυμήθηκα. Είχαμε παρασκευάσει μιά σάν δεινολογία ύψηλο.

Τότε θυμήθηκα. Είχαμε παρασκευάσει μιά σάν δεινολογία ύψηλο.

Τότε θυμήθηκα. Είχαμε παρασκευάσει μιά σάν δεινολογία ύψηλο.

Τότε θυμήθηκα. Είχαμε παρασκευάσει μιά σάν δεινολογία ύψηλο.

Τότε θυμήθηκα. Είχαμε παρασκευάσει μιά σάν δεινολογία ύψηλο.

Τότε θυμήθηκα. Είχαμε παρασκευάσει μιά σάν δεινολογία ύψηλο.

Τότε θυμήθηκα. Είχαμε παρασκευάσει μιά σάν δεινολογία ύψηλο.

Τότε θυμήθηκα. Είχαμε παρασκευάσει μιά σάν δεινολογία ύψηλο.

Τότε θυμήθηκα. Είχαμε παρασκευάσει μιά σάν δεινολογία ύψηλο.

Τότε θυμήθηκα. Είχαμε παρασκευάσει μιά σάν δεινολογία ύψηλο.

Τότε θυμήθηκα. Είχαμε παρασκευάσει μιά σάν δεινολογία ύψηλο.

Τότε θυμήθηκα. Είχαμε παρασκευάσει μιά σάν δεινολογία ύψηλο.

Τότε θυμήθηκα. Είχαμε παρασκευάσει μιά σάν δεινολογία ύψηλο.

Τότε θυμήθηκα. Είχαμε παρασκευάσει μιά σάν δεινολογία ύψηλο.

Τότε θυμήθηκα. Είχαμε παρασκευάσει μιά σάν δεινολογία ύψηλο.

ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ

Η Πέρδικα

(Της Καρδαμύλης)

Η πέρδικα μιά φορά και έναν καιρό ήταν εύμορφο κορίτσι και νεοκυκλωμένο. Μιά ήμερα βγήκε στο ποτάμι να πλύνει τόν σπιτιού της τόν άσπροροχά. Έκει πού έβλεπε ένα λευκό σεντόνι, βλέπει από τη ράχη τόν δεξιού βουνού να κατεβαίνει ένας κυνηγός.

Ήταν ένα βασιλόπουλο. Κυτάει στην άπέναντι πλαγιά και βλέπει να κατεβαίνει ένα τσοπανόπουλο. Της κόρης όμως ή καρδιά χτυπούσε γιά τόν τσοπανόπουλο...

Μόλις συναντηθήκανε οι δύο νέοι, είπε τόν βασιλόπουλο στον τσοπάνο.

— Πολύ μου άρέσει αυτή ή κοπέλλα και θά την πάρω!

— Πώς θά την πάρης, τού άπαντάει τόν τσοπανόπουλο, πού έγω έχω κερδίσει την καρδιά της;

— Πήγαν τότε μαζί κι' οι δύο και ρώτησαν την κοπέλλα:

— Ποιόν θέλεις άπ' τους δύο κόρη μου;

— Τόν καλύτερο! άπάντησε αυτή.

— Τότε είπε τόν βασιλόπουλο να ρέξουμε σημάδι και όποιος νικήσει έκείνος να την πάρη.

Τοιμάζον εθώς τις σάιτες και οίχθον. Ο ένας τρυπάει τόν δεξιόν τερνόν μιάς πεταλούδας κι' ο άλλος τόν άριστερό. Πάλι τότε οίχθον και ξαναοίχθον, ως πού νικήσει τόν τσοπανόπουλο.

— Στάσου, λέει τόν βασιλόπουλο, να παραβούμε και τόν τραγουδι, κι' όποιος τραγουδήσει πιά καλά, έκείνος να την πάρη.

Τραγουδάει τόν τσοπανόπουλο λιγοθυμίζαν τόν τσοπανόπουλο. Τραγουδάει τόν βασιλόπουλο βουβαίνοντας τόν άρβόριο και βγαίνουν ή νεράιδες από τόν νερό!

— Ένιχσε τόν βασιλόπουλο.

— Δική μου τώρα ή κοπέλλα! φωνάζει.

Και τράβηξε γιά να περάσει τόν ποτάμι, να την πάρη.

Μα καθώς περνούσε πάτησε πάνω στο λευκό σεντόνι πού ή κοπέλλα έβλεπε. Και τόν σεντόνι έγινε άμέσως ένας θεόρατος βράχος πού τούβραζε τόν δρόμο!

Τή στιγμή αυτή βλέποντας ή κόρη πώς τόν βασιλόπουλο τοιμάζονταν να περάσει τόν βράχο, παρακάλεσε τις νεράιδες τού ποταμού να την κάνουν πούλι πετούμενο, γιά να γλυτώσει άπ' τόν χέρι του, μιά κι' αγαπούσε τόν τσοπανόπουλο.

— Η νεράιδες την λυπήθηκαν και την έκαναν πέρδικα! Κι' από τότε ή πέρδικας βόσκουνται πάντα κοντά στις νεροσυρμές, στις πλαγιές και στα βοσκοτόπια μαζί με τους τσοπάνους, κι' από τότε οι κυνηγοί όλο και την κυνηγούν, όλο και την κυνηγούν να την πιάσουν!...

***

Γιά ποιόν λάλησε ο Κούκος...

(Της Καρδαμύλης)

Μιά μέρα δύο Τούρκοι βγήκανε περίπατο σ' ένα δάσος. Στόν δρόμο άκουσαν ένα κοῦκο να λαλή, πράγμα πού οι Τούρκοι τόν έχουν γιά κακό. Άρχισαν λοιπόν κι' οι δύο να συζητούν, γιά ποιόν λάλησε τόν πούλι.

— Έλάλησε γιά σένα! φώναξε ο ένας.

— Όχι, γιά σένα λάλησε, γιατί άπ' τη δική σου την μεριά ήταν άπανταίος με θυμό ο άλλος.

Κι' επειδή δέν συμφωνούσαν άποφάσαν να πάνε στόν Κατή.

Πρίν όμως παρουσιάσουν μπρός του, ο ένας άπ' αυτούς τρέχει κρυφά στο σπίτι τού Κατή, τού λέει τί συνέβη και τού δίνει πεσκέσι ένα πολύτιμο χαλί.

Μόλις έφθγγεν όμως αυτός, φτάνει στοῦ Κατή και ο άλλος με μιά σασκούλα φλωριά και τόν παρακαλεί, όπως και ο πρώτος, να τόν δικαιώσει.

Τήν άλλη μέρα οι δύο αντίδοκοι παρουσιάστηκαν μπρός στόν Κατή, ο όποιος άφου άκουσε την άπολογία τους, χάρησε τόν γένεια του και μίλησε έτσι:

— Ο κοῦκος δέν λάλησε γιά σένα—είπε, γυρίζοντας στόν ένα—ούτε γιά σένα—είπε γυρίζοντας στόν άλλο. Αύτη την φορά έλάλησε μονάχα γιά μένα!...

***

Ο Γυφοβασιλιάς!

(Της "Αετας")

Μιά φορά ένας λαός έχασε τόν βασιλιά του και ρώτησε ένα περίφημο μάγο, με ποιόν τρόπο θαύρισκε βασιλιά, πού νάναι της προκοπής. Ένα τέτοιο άνθρωπο, τούς είπε ο μάγος καμωμένο γιά βασιλιά θά 'ον βρήτε αν ψάξετε τόν πρωτό αήριο έξω από τόν τείχη της πόλεως.

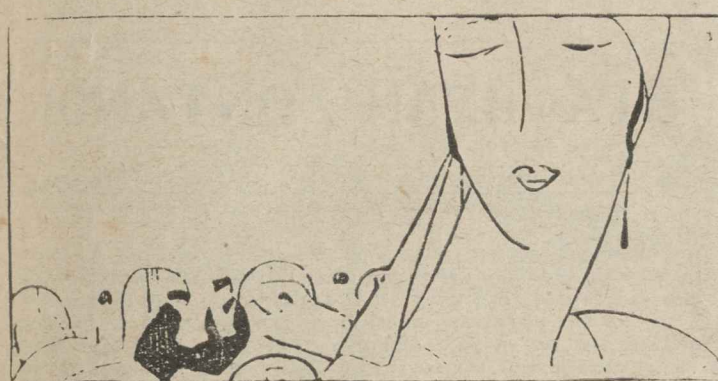
Έτρεξε λοιπόν ο λαός, μόλις ξημέρωσε, με χτυποκάρδι, ν' άνοιξη την σιδηρόπορτα τού κάστρου και να ψάξη γιά τόν βασιλιά του. Ήταν πολύ πρωτό ακόμα και καθώς ψάχνανε άντάμωσαν έξω άπ' τόν τείχη ένα γύφτο πού περίμενε να μπη στην πόλη γιά να πουλήσει κοσκίνα.

Γύφτος, ξεγύφτος όμως, ότι και αν ήταν, τόν πήραν με πομπή και τόν πήγαιναν σέ μιά θαυματουργή έκκλησία, έξω από την πολιτεία τους, γιά να τόν χρίσουν βασιλιά.

Καθώς πηγαιναν περάσαν μέσα από ένα δάσος γεμάτο φιλόκορμες βαλανιδιές. Ο πρώην κοσκινάς σάν ελδε τόν άραιο έκείνα δένδρα, τόσο ένθουσιάστηκε πού γύρισε και είπε στους αλλοίους τού:

— Έ'ωρε, τί κοσκινούλα βγαίνουν από αυτά τόν δέντρα!

— Ο μύθος δηλοῖ ότι ο γύφτος πάντα γύφτος θάνα και σέ θρόνο βασιλικόν αν άνεβή.

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

Ο ΑΧΟΡΤΑΓΟΣ ΠΙΘΚΟΣ

Στόν Ζωολογικό Κήπο τών Παρισίων μέχρι πρό όλίγων έτών ύπηρετούσε ως φύλαξ ένας νέος πού οι συνάδελφοι του τόν είχαν έπωνυμιάς ειρωνικώς «Μπιζού». Ο δυστυχής αυτός ύπέφερε διαρκώς από πείνα, σέ σημείο άφάνταστο και όσοδήποτε κι' αν έτρωγε έξακολουθούσε να πεινά. Γιά να κατευιάσει λοιπόν την πείνη πού τόν θέρριζε κυριολεκτικώς, δέν περιφρονούσε ούτε τις πιο συνημμένες τροφές. Κάποτε πέθανε ένα θωρακιστό λεοντάρι τού Ζωολογικού Κήπου. Οι Ήπιαλλοι τού Ζωολογικού Μουσείου πήγαν και τού άφηρεσαν τόν δερμά γιά να τόν γεμίσει άχυρα και να τόν ράψουν. και να τόν μεταφέρουν στό Μουσείο, άφηρεσαν δέ τόν σώμα τού λεοντός στό κλουβί του γιά να τάρη άργότερα. Άλλά όταν τόν βράδυ παρουσιάστηκαν οι άχθοφόροι πού είχαν σταλή γιά να τόν παραλάβουν και να τόν θάψουν δ'ιν βρήκαν μέσα στό κλουβί πέρα μόνον τόν κόκκαλα. Τόν τρομερό και πάντοτε πειναλός Μπιζού είχε φάγει τόν λεοντάρι!

Μιά άλλη φορά οι συνάδελφοι τού Μπιζού τόν βρήκαν μισοέσπλημένο κοντά της κοιλιά ενός έλέφαντος πού είχε ψοφήσει την προηγούμενη μέρα. Περιέργοι τότε πλησίασαν και είδον ότι ο πειναλός φύλαξ είχε άνοιξει την κοιλιά τού έλέφαντος και έτρωγε τόν σπλήν του, άφου προηγούμενος είχε καταβροχθίσει όλα τόν άλλα έντόσθια τού παχυδέρμου! Ύπελογίσθη τότε ότι είχε φάει μέσα σέ έφτά ώρες 95 λίτρος σπλήν, σπλήνα και άλλα έντόσθια τού ψόφιου έλέφαντος!

Ο Μπιζού ήταν πάντοτε χαμώδης—καλοκαίρι μούσκεμα στόν ιδρώτα, ή δέ άναπνοή του ήταν τόσο δυνατή και τόσο βαρεία ώστε και τόν καλοκαίρι σκόμια έβλεπε κινάσας να βγαίνει άπ' τόν στόμα του άχνός, όπως συμβαίνει με τόν άλογο τις παγερές χειμωνιάτικες ήμέρες! Η συνειδημένη θερμότητα τού Μπιζού ήταν 38—38,5. ήμέρες! Ο πειναλός αυτός φύλαξ πέθανε σέ ηλικία 60 έτών. Μετά τόν θάνατό του τόν πτώμα του παρεδόθη στό άνατομείο γιά να μελετηθή ο οργανισμός του. Άπ' την νεκροψία πού έγινε άπεδείχθη ότι είχε ένα στομάχι τεράστιο (τέσσερες φορές μεγαλύτερο άπ' τόν σπλήν τών άλλων ανθρώπων) δυνατό και τεταμένο, ο δέ πεπτικός σπλήν του ήταν πολύ μικρότερος άπ' τών άλλων ανθρώπων, όμοιος με τόν σπλήνα τών σαρκόβόρων θηρίων!

Ερωτος του.

Και ή κομπή πέρασε τότε από τόν Πτωχοκομείο, με τους κανονισμούς τούς στρατιωτικούς ψηλά, πού ήταν γραμμένοι πίσω από τη ζωγραφιά της μαυρομάτας και μαυρομαλούδας «Ανατολίσσας, ένώ ή σάπιγγα βαρούσε θλιβερά και πένθιμα:

— Οδοδώρα, Οδοδώρα

— Πούν' ο Οδοδωρής;

— Άδριο θά σοῦ φύγη,

— Δέν θά τόν ξαναβείς!...

Και τόν πλῆθος τών άπολυθέντων, έφαλλε έν συντριβή και κατανέει, σέ ήχον έπικηδίων:

Πάντα μ'αυτά της τόν άνθρώ [πνινα]

— Όσα ούχ' ύπάρχουσιν, μετά

— στρατιωτικήν διηγεσίαν.

— Οδοδώρα πειά δ'οδυμέθω

— Είς την... Δευτέραν Παρουσίαν!...

— Πού εστιν τόν ροδαλά τόν μιά [γρονά]

— πού τόν χιονάτα στήθη,

— πού της Οδοδώρας τόν φιλά,

— τόν γλυκά σάν καταψύ.

— Οίος σπαργαμός, ο άδελφοί

— και κοπετός και θεήνος!

— Πάν' οι νεφετδες, ο μεζές,

— κι' ο ρητινής οίνος!...

— Ορῶντες με άφρονον και ά [πνινον]

— ένταῦθα κατακείμενον,

— στρατιώται λυπηθήτη με,

— μακράν θά κλυδωνίζομαι,

— είς πέλαγος άλμιμον!...

— Στη βοή της περιέργου αυτής κηδείας, οι από τόν Πτωχοκομείο και τόν άλλα έκει γύρω σπιτάκια, πεταχτήκαν στις αὐλόμανδρες και στά παρόθυρα και έσαυροκοπούοντο, νομίζοντας ότι ο στρατός θά... έπαθεν ομαδικήν παραφροσύνην!

Και πραγματικώς είχαμε τρελλαθή. Είχαμε την τρέλλα της νεότητος, της έγγονιασας, της έλευθερίας!

Σταμ. Σταμ.

ΤΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ

ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΠΟΥ ΕΤΑΦΗΣΑΝ ΖΩΝΤΑΝΟΙ

Τό να ταφή κανείς ζωντανός, είναι ασφαλώς το τρομερότερο, το πιο άφραστο δυστύχημα που μπορεί να συμβεί σ' έναν άνθρωπο. Και όμως το δυστύχημα αυτό συμβαίνει συχνά, πολύ συχνά. Τά θρία που χωρίζουν τη ζωή από το θάνατο είναι πολύ αμφιβόλα και ακαθόριστα. Κανείς δεν ξέρει, πού αρχίζει το ένα και πού τελειώνει το άλλο. Έξ' άλλου, υπάρχουν και περιπτώσεις λιποθυμικών κατά τις οποίες παύει κάθε έκδηλωση ζωής στον άνθρωπο και κατά τις οποίες αυτός φαίνεται σά νεκρός. Παραδείγματα ανθρώπων που έβρεξαν χωρίς να έχουν πεθάνει υπάρχουν άπειρα, από τα οποία θ' αναφέρουμε εδώ μερικά:

Πρό έτων, σε μία πόλη της 'Αμερικής, κοντά στη Βαλτιμόρη, ή σύζυγος ενός διακεκριμένου πολίτου—διακερισε νομομαθούς και μέλους του Κογκρέσου—προσεβλήθη ξαφνα από μία ανεξήγητη αρρώστεια, ή οποία έκανε τους γιατρούς να τά χάσουν. 'Αφού έπι άρκετες ήμέρες, ή δυστυχισμένη γυναίκα βασανίστηκε φορητά, στέ πέθανε ή μάλλον υπέθεσαν πως πέθανε. Έξ' άλλου, δεν υπήρχε κανείς λόγος γιά να μή το υποθέσουν αυτό. Τό σώμα της παραστάσε όλα τά συνθησιμένα φαινόμενα του θανάτου. Τά χείλη της είχαν τή λευκότητα του μαρμάρου. Τά μάτια της ήσαν πελιδνά. Ήχε παγώσει. Οί παλμοί της είχαν πάψει να χτυπούν. Οί συγγενείς της έκράτησαν ως τόσο τρεις ήμέρες τό σώμα της στί σπύ χωρίς να τό άναψιάσουν. Στο διάστημα αυτό άπέκτησε μία άντελως νεκρική άκομψία. Έβρίστηκαν τότε να τό θάψουν, φοβούμενοι μήπως άρχίσει ή άποσύνθεσις. Τό έτοιμάθησαν μέσα στο οικογενειακό μνημείο και έπι τρία χρόνια, κανείς δεν έπηρε ν' άνοιξη τήν πόρτα του. Μετά τό τέλος των τριών αυτών χρόνων, άνοιξαν τό μνημείο γιά να βάλουν μέσα μία σαρκοφάγο. 'Ω! τί τρομερή ήταν ή άποκάλυψη μπρός στήν όποία βρέθηκε τότε ο σύζυγος της νεκράς, ό οποίος άνοιξε μόνος του τήν πόρτα! Ένα πράγμα μακρά, ντυμένο στά δαδλευκα, έπεσε άμέσως με πάταγο στήν άγκαλιά του... Ήταν ο σκελετός της γυναίκας του τυλιγμένος μέσα στο σάβανό της που ήταν άνεπαφο άκόμα!

Άμέσως, από διάφορες λεπτομέρειες, έξηκριβήθη ότι ή υποτιθέμενη νεκρή είχε άνεστηθή δυό μέρες μετά τόν ένταφιασμό της. 'Υστερ από υπεράνθρωπος προσπάθειες που ή δυστυχισμένη είχε κάνει μέσα στο φέρετρό της είχε κατορθώσει να τό ρίξει κάτω από τό έλκρομα, όπου ήταν τοποθετημένο. Πέφτοντας έκείνο κάτω έσπασε κ' έτσι ή σύζυγος του νομομαθούς κατόρθωσε να έλευθερωθή. Μιά λάμπα με λάδι, που είχε άφειδή τυχαίως μέσα στο μνημείο βρέθηκε άδειανή. Στο πιο ψηλό σκαλοπάτι της σκάλας, από τήν όποία κ' έβρισκε κανείς στο φρικώδες έκείνο μέρος, βρέθηκε ένα μεγάλο κομμάτι του σφερότρου με τό όποιο, φαίνεται, ή δυστυχισμένη γυναίκα προσπάθησε να τσεβήξη τήν προσοχή των φυλάκων του νεκροταφείου, χτυπώντας μ' αυτό τή σιδερένια πόρτα του μνημείου της. Είπε δε πιθανόν, ότι καθώς καταγινόνταν σ' αυτή τήν άσχολία, λιποθύμησε ή πέθανε, από τό φόβο της. Καθώς όμως έπεσε τό σάβανό της γαντζώθηκε από κάποια σιδερένια προεξοχή της πόρτας. Έκει έμεινε και σάπισε όλόκληρη ως τήν ήμέρα που ο σύζυγος άνοίγοντας τό νεοτάφιο βρήκε τό σκελετό.

Κατά τό 18. συνέβη στή Γαλλία μία περίπτωσις έγκατασμού άνθρώπου ζωντανού, υπό περιστάσεις, ή οποίες άποδεικνύουν ότι ή πραγματικότητα περιέχει πολλές φορές τή φαντασία. 'Ηρώς της ιστορίας αυτής ήταν κάποια δεσποινίς Βικτορίνη Λαφουράν, νέα από ευγενή οικογένειο, πολύ πλουσία και έκτάκτως όμορφα. Μεταξύ των πολλών μνηστηρών της νέας αυτής ήταν και κάποιος Βουλιέν Μπουσσύ, φτωχός, λόγιος και δημοτογράφος από τό Παρίσι. Τό ταλέντο του και ή άφοσιώσις του προς αυτήν είχαν συγκινήσει τήν νέα, ή οποία φαινόταν να νοιώθει γι' αυτόν άληθινά έρωτα. Μά ή οικογενειακή της παραδόσεις, τήν έκαναν σάν τέλος να τόν άπομακρύνει, γιά να παντρευτή κάποιον κίριον Ρενέλ, τραπέζιτη και διπλωμάτη. Μόλις όμως άπαντρήθηκαν, αυτός ο κίριος άρχισε να τήν παραμελή ή μάλλον να τή μεταχειρίζεται κτηνωδώς. 'Αφού πέρας έτσι μαζί του μερικά δυστυχισμένα χρόνια, ή νέα έπέθανε—ή μάλλον έφάνηκε πως πέθανε. Τήν έθαψαν—όχι σε μνημείο, μά σ' ένα λάκκο—στί χωριό όπου είχε γεννηθή. Μόλις έμαθε τό θάνατό της ο νέος

λόγιος, ό οποίος παρά τό γάμο της με τόν τραπέζιτη εξακολουθούσε να τήν αγαπώ πάντοτε, έγκατέλειψε, γεμάτος άπελπισία, τό Παρίσι και έτρεξε στή μακρινή άπαρχία, όπου άναπαύονταν ή όραία του με τήν ρομαντική πρόθεση να τή ξεθάξει και να κοψη τά μαλλιά της γιά να τά κρατήσει ως ένθύμιο. Έφθασε τέλος στο νεκροταφείο. Καί τήν νύχτα, τά μεσάνυχτα, έξοκαψε τόν τάφο, έβγαλε από μέσα τό φέρετρο, τό άνοιξε κ' άρχισε να κοβή τά μαλλιά της νεκρής, όταν άξαφνα, στάθηκε περίττομος βλέποντας να μισανόγουν τά μάτια της κοχλασμένης του.

'Αφού συνήλθε από τόν τρόμο του άρχισε να τή χαϊδεύει και ή θαυμάσει του κατόρθωσαν να τήν ξυπνήσουν από τό λήθαργο, τόν ποίον οί γιατροί είχαν έκλάβει ως θάνατο. Τότε με τή τραλλή χαρά, τήν πήρε στά χέρια του και τήν μετέφερε στήν κατοικία του στί χωριό. Έκει χρησιμοποιώντας διάφορα φάρμακα, κατόρθωσε να τή ξαναφέρει άντελως στή ζωή. Τότε εκείνη άναγνώρισε τόν σωτήρα της και έμεινε μαζί του, ως ότου άρχισε ν' αγαπώ τις δυνάμεις της. Μά και τότε δεν τής έκανε πιά ή καρδιά να τόν άφήσει και να ξαναγυρίσει κοντά στόν κτηνώδη σύζυγό της. Άπέφυγε λοιπόν τή νεκρανάστασις της και έφυγε μαζί με τόν φίλο της στή 'Αμερική. Μετά είκοσι χρόνια, ξαναγύρισαν πάλι στή Γαλλία με τήν πεποίθησι ότι στί διάστημα αυτό είχαν αλλάξει τόσο τά χαρακτηριστικά της γυναίκας, ώστε να μή μπορούσαν πιά να τήν άναγνώρισουν οί παλαιοί της φίλοι. Μά γελώσαν, γιατί τήν πρώτη φορά που συναντήθηκαν τυχαίως με τό Ρενέλ, τό στίγμό της, έκείνος τήν άναγνώρισε κ' έήτησε να τόν άκολουθήσει στί σπίτι του. Εκείνη άρνήθηκε. Έγινε τότε δίκη, κατά τήν όποία τό δικαστήριο, λόγω του έξαιρετικού τόν περιστάσεων άναγνώρισε τά δικαιώματα του φίλου ως άνωτέρα από τά δικαιώματα του συζύγου.

'Η 'Χειρουργική 'Εφημερίς' της Λαψας, αναφέρει κάποιο άνάλογο περιστατικό, άληθινά τρομερό. Ένας έξιμομαθός του πυρεβολικού, έ γιγαντιαίο άνάστημα και με σιδερένια όυείο, έπαισε κάποτε από τό άλόγο του και χτύπησε τόσο δυνατά στί κεφάλι, ώστε περιήλθε σέ κατάστασι άναισθησίας. Τό χρονίο του είχε διασπαρδή έλαφρά, μά δεν υπήρχε κανείς άμεσος κίνδυνος. Τού έκαναν άμέσως έγχειρήσι με τό κεφαλοτρυπάνο. Τού έκαναν άμέσως άραιμάει και κατέφυγαν σ' όλα τά μέσα που χρησιμοποιούν σέ παρόμοιες περιστάσεις, μά χωρίς κανένα αποτέλεσμα. 'Η άναισθησία του άξιωματικού μεγάλως διόταν, ως πού στί τέλος τόν νόμισαν γιά νεκρό. 'Επειδή έκανε μεγάλη ζέση και φοβόντουσαν τήν άποσύνθεσι βιάστηκαν και τόν έθαψαν σ' ένα δημόσιο νεκροταφείο. 'Η κηδεία έγινε ήμέρα Πέμπτη. Τήν έρχόμενη Κυριακή είχε συγκεντρωθή, όπας συνήθως, στο νεκροταφείο μεγάλος όμιλός έπισκεπτών. Κατά τό μεσημέρι, όλοι τους άκουσαν γεμάτοι περιέργεια, κάποιο χωρικό να τους λέει, ότι, καθώς είχε καθήσι στόν τάφο τού άξιωματικού, έννοιος καθαρά κάποιο σάλεμα τού έδάφους σάν κάποιος να χτυπούσαν από κάτω. Στήν αρχή δεν έδωσαν και μεγάλη σημασία στά λεγόμενα τού άνθρώπου αυτού. Μά ο όλοφάνερος τρόμος του και ή έπιμονή με τήν όποία ύπεστήριζε τά λόγια του, τους έκαναν στί τέλος να τά πιστέψουν. Προηηθεύτηκαν γρήγορα άζίνες και έξοκαψαν τόν τάφο. 'Όταν άνοιξαν τό φέρετρο, είδαν τό πρόσωπο του άξιωματικού να έχει όλη τήν έκφραση ενός νεκρού. Μά ο δυστυχής ήταν άνασηκωμένος λίγο στί φέρετρο, τού όποιο ποιος ξέρει ύστερ από πόσες άγωνιώδεις προσπάθειες, είχε κατορθώσει να μισσηλώση τό σκέπασμα!

Τόν μετέφεραν άμέσως σ' ένα γειτονικό νοσοκομείο, όπου έξηκριβήθη ότι ήταν ζωντανός, άν και είχε πάθει από άσπνεία. 'Υστερ από μερικές ώρες τέλος ξαναγύρισε στή ζωή, άναγνώρισε τους φίλους του και τους μιλούσε γιά τις στιγμές της υπεράτης άγωνίας που είχε νοιώσει ζωντανός μέσα στόν τάφο του. Κατά τό 1835 πάλι, κάποιος κ. 'Εδουάρδος Στάπλετον πέθανε φαινομενικώς στί Λονδίνο από τυφοειδή πυρετό, συνοδευόμενο από έξαιρετικά συμπτώματα που είχαν προκαλέσει, τήν περιέργεια των γιατρών, όί όποιοι τόν έξοκάπνεναν κ' οί όποιοι, μετά τό θάνατό του, έήτησαν από τους συγγενείς τους τό πτώμα του γιά να παραματισθούν έπ' αυτού. Μά οί συγγενείς άρνήθηκαν να τό δώσουν. Τότε οί γιατροί άποφάσισαν να κλέψουν τό πτώμα κ' άνέθεσαν τή δουλειά αυτή σέ μία από τις άναρμόμιτες 'Βταρείες 'Εκταφιαστών τού

ΕΝΑΣ ΜΥΘΟΣ ΤΟΥ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ

ΤΟ ΦΕΙΔΙ ΚΙ' Ο ΚΑΒΟΥΡΑΣ

'Όταν άρχισε ή πολιορκία της Τριπόλεως, ο Κολοκοτρώνης διηγήθηκε στους στρατιώτες του τόν παρακάτω μύθο:

— «Τό φειδι κ' ο κάβουρας πιάστηκαν άγρια και μανιασμένα μεταξύ τους. Χυμύει λοιπόν ο κάβουρας, δαγκώνει τό φειδι κοντά στί λαμό και τό κρατάει έτσι σφιχτά πολλή ώρα, ως πού να φύψη. Μά και τό φειδι, κοιλουριάζεται γύρω στόν κάβουρα και τόν σφίγγει τόσο δυνατά, ως πού τού βγάξει τό επάνω καύκαλό του, τό όποιο οί άνθρώποι ονομάζουν «ντουνητόνα». Έτσι τό φειδι, τρώει τόν κάβουρα, γιά να πάσουν λοιπόν τήν έχθρα μεταξύ τους τά δυό αυτά πλάσματα του καλού Θεού άποφάσισαν να γίνουν φίλοι και κομπάρσοι και έγιναν. 'Από τότε λοιπόν περπατούσαν πάντα μαζί. Μία μέρα έτυχε να νυχτώσουν κοντά στήν τρύπα του φειδιού. Τό φειδι έπείδουλό στή φίλτα του συλλογίστηκε τότε να θανατώσει τόν κάβουρα. 'Αφού λοιπόν πήσαν στή φωλιά γιά να ξενοχτίσουν, ρίχτηκε πάνα στόν κάβουρα, κοιλουριίστηκε γύρω του, κ' άρχισε να τόν σφίγγει δυνατά! 'Ο δύστηνος ο κάβουρας πάλαψε να ξεφύγει, δεν μπόρεσε και στεγνά γύρισε κ' έπεσ στί φειδι:

— «Κομπάρσε, μή με σφίγγεις τόσο πολύ, γιατί με θανατώνεις!»

Τό φειδι τού άποκρίθηκε:

— «Ναιρεύομαι, κομπάρσε, δεν τό κάνω έξέπιτθες...» κ' έξακολούθησε να τόν σφίγγει. Βλέποντας ο κάβουρας ότι δεν γλυτώνει, προσποίηθηκε ότι έχει ένα μυστικό να πη στί φειδι, ένα μυστικό πού θα τού ήτανε πολύ όφελιμο. Τό φειδι τό πίστεψε.

— «Γιά να μή μάς άκούσει κανένας άλλος, τού λέει ο κάβουρας, πλησίον τό κεφάλι σου στί στόμα μου να σού πώ τό μυστικό...»

Τό φειδι, χωρίς καμμία ύποψία, πλησίασε κ' ο κάβουρας, χράπ! τού δάγκωσε τό κεφάλι και τό θανάτωσε!

Έπειτα ο κάβουρας τό έσυρε έξω από τήν τρύπα του κ' άφού τό έξέλασε ίσα επάνω στή γή, τού είπε:

— «Α! κομπάρσε μου, άν δεν είχες τήν κακή συνήθεια να κοιλουρίζεσαι, άν ήσουν έτσι ίσιος όπας είσαι τώρα, κ' άν δεν έβλεπες όνειράτα, δεν θα πέθαινες μ' αυτό τόν τρόπο!»

'Όταν τελείωσε ο Κολοκοτρώνης τόν μύθο του ένα παλληκάρι τόν ρώπησε τί έδλεε να πη.

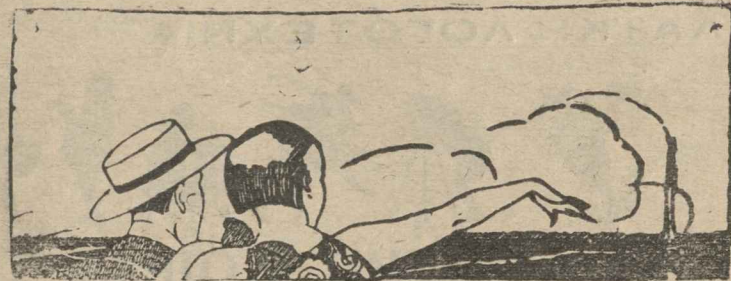
— Να βέ, τού άπάντησε ο Κολοκοτρώνης, τό φειδι είναι οί έχθροι μας και ο κάβουρας, έμεις οί 'Ελληνες...

Λονδίνου. Πράγματι τήν τρίτη νύχτα, μετά τήν κηδεία, τό πτώμα ξεθάφτηκε από τή γή όπου ήταν χωμένο σέ όχημα ποδών βάθος και μετεφέρθη στί θάλαμο των έγχειρήσεων μιας ιδιωτικής κλινικής.

Έκει οί γιατροί άρχισαν τους πειραματισμούς των. Στήν αρχή τού έκαναν μία ένεσι, μά βλέποντας τήν φρεσκάδα και τήν καλή κατάσταση των όργάνων του, σκέφτηκαν άπ' τού κάνουν ήλεκτρισμούς. 'Απ' τά πειράματα όμως αυτά δεν προέκυψε τίποτε τό έκτακτο, έκτός από μερικούς σπασμούς: πού έμοιαζαν με φυσικούς, μά στους όποιους δεν έδωσαν σημασία.

Κόντευε πιά να χαράξει, όταν οί γιατροί σκέφθηκαν να τεμαχίσουν τό πτώμα και ν' άρχίσουν τήν ανατομία. Μά εκείνη τή στιγμή κάποιος νέος έπιστήμων, θέλοντας να ύποστηρίξει κά-ποια άποψη του, είχε να συνδέσουν τήν ήλεκτρική συστολία μ' έναν από τους θαλακτικούς μυόνες τού σώματος. Χάραξαν τότε μία βαθιά τομή στίς σάρκες του τήν όποία έθεσαν σ' έπικονομία μ' ένα ήλεκτρικό σύρμα. 'Αξαφνα τότε, ο ύποτιθέμενος νεκρός, με μία άπτοση κίνηση, σηκώθηκε άπ' τό τραπέζι του και προχώρησε ως τή μέση τού δωματίου. 'Εβρίκε μερικές ματιές γεμάτες άπερησσύνη γύρω του και κατόπιν άρχισε να μιλά. Τά λόγια του ήσαν άκατάληπτα. 'Υστερ άπ' αυτά ξαναπέσε βαρύν στί πάτωμα.

Γιά μερικά λεπτά, ο τρόμος είχε παραλύσει τους γιατρούς. Μά τό έπειγον της περιστάσεως τους ξανάδωσε γρήγορα τήν ετοιμότητα τού πνεύματος. Κατάλαβαν πως ο κ. Στάπλετον, ήταν ζωντανός, άν και λιποθυμωμένος. Καί οί άτμοί τού αιθέρος τόν όποιον τού έβαλαν στή μύτη, τόν ξανάφεραν στή ζωή και πολύ γρήγορα άνέκτησε όλες του τις δυνάμεις.

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

ΕΝΟΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΤΡΕΛΛΟΥ

'Ο Μ. Πέτρος στί Παρίσι. — «Ωκ τήν έκαινα!...» 'Η γνώμη του γιά τους δικηγόρους. 'Ο σοφός Σαχίνης. «Φυλάγεστε στί πύ τούς 'Ελληνες!...» Οί κλέφτες και ή 'Αστυνομία. Τί είναι ο θάνατος...

'Όταν ο Μέγας Πέτρος της Ρωσίας, πήγε στί Παρίσι, κάποιος τόν έρώτησε, πως τού φαινόταν ή πρωτεύουσα της Γαλλίας.

— «Αν είχα έγω μία τέτοια πρωτεύουσα, άπάντησε, θα βιαζόμουν να τήν κάψω, γιά να μή μου άπορροφήση τό υπόλοιπο μέρος της Αυτοκρατορίας μου!...»

'Όταν ο Μ. Πέτρος πήγε στί Λονδίνο, τού έγινε μεγάλη ύποδοχή στί Ουέστμινστερ.

Μεταξύ των άλλων ποδσε έκει τού έκανε έντύπωση ένα μεγάλο γκρουπ ανθρώπων, που στεκόντουσαν σέ διακεκριμένη ύψη και φορούσαν όλοι τά ίδια φορέματα.

— Τί είναι αυτοί; ήρώτησε.

— Δικηγόροι.

— Δικηγόροι! Καί τί τους θέλετε τόσο; πολλούς;

— Πολλοί σας φαίνονται;

— Πολλοί λέει!.. 'Εγώ δυό έχω στήν Πετρούπολι και σκέπτομαι όταν γυρίσω να κρεμάσω τόν ένα!..

***

Μία φορά παρουσιάσθηκε έμπρός στόν Μεγάλο Πέτρο, ένας 'Ελληνας Σαχίνης όνόματι και τού είπε πως είναι μεγάλος σοφός και διαδασμένος, και ότι μπορεί να τού δίγη συμβουλές, άν τόν έπερνε στί 'Ανάκτορά του γιά σύμβουλο, πως τά πράγματα της Αυτοκρατορίας θα έπληγαναν έτσι θαυμάσια και πως κ' αυτός ο ίδιος θα γενόταν ένας κοσμοακουσμένος Αυτοκράτορας.

— 'Ελληνας είπες πως είσαι; τόν ρώτησε τότε ο Μ. Πέτρος.

— 'Ελληνας, Κραταίότατε.

— Πολύ καλά.

Καί διάταξε άμέσως να τού δώσουν δυό πολυτελείς ένδυμασίες, μία όμορφα γούνα βαρειά και πολύτιμη, να τόν περιποιηθούν και να έτοιμάσουν δυό σακκούλες με χρυσά νομίσματα.

Διάταξε άκόμα να έτοιμασθή κ' ένα καλό αυτοκρατορικό άμάξι. Κ' όταν όλα ήσαν έτοιμα, πήρε τόν Σαχίνη, τόν έντυσε με τά πλούσια φορέματα, τούδωσε τά χρήματα και τόν διάταξε ν' άνεβή επάνω στί άμάξι. Έπειτα διάταξε τόν άμαξά να τόν πάρη έξω από τά σύνορα της Ρωσίας και έκει να τόν άφήση. Συγχρόνως δε είδοποίησε να έκδοθή διαταγή, δυνάμει της όποιας ούδείς ποτε να έπιτραπή στόν έλληνα αυτόν, να παήση τό πόδι του στή Ρωσία. Τού σόστησε όμως να τού γράψη από τήν 'Ελλάδα στήν κατή γνώμη του, γιά κάθε ζήτημα της Αυτοκρατορίας πού θα μάθαινε.

'Όλοι έξεπλήγησαν μ' αυτά και περισσότερο ο κακόμοιρος ο Σαχίνης. Κανείς όμως δεν έτόλμησε να ρωτήση τόν Αυτοκράτορα γιάτί έδόθη ή παράξενη αυτή διαταγή.

Πέρασε πολύς καιρός. Μία μέρα πούγινε λόγος γιά τόν Σαχίνη, ο Μεγάλος Πέτρος, είπε, έπι τέλους στους αυλικούς του:

— 'Απορείτε, γιατί τόν γέμισα δώρα και τόν έδιωξα άπ' τή Ρωσία τόν άνθρωπο αυτό;

— Να, Μεγαλειότατε.

— Άκούστε λοιπόν, να μάθετε ένα πράγμα. Τους 'Ελληνες καλύτερα να τους διαβάξης και να εινε μακρόν, παρά να τους βάλλεις στή Διοίκηση τού Κράτους! Είνε ίκανοί να σου διαλύσουν όλη τή Ρωσία σ' έξη μήνες!..

'Ο σοφός Σαχίνης όμως, θα πέθανε χωρίς να μάθη ποτέ, γιάτί αυτή ή παράξενη διαταγή τού Μεγάλου Πέτρου άπέναντί του.

***

'Αλλά μία φορά ο Μέγας Πέτρος έλεγε.

— Δεν είναι περίεργο τό πως υπάρχουν κλέφτες, αλλά τό πως υπάρχουν... 'Αστυνομία!

***

'Αλλη μία φορά γινόνταν συζήτησις ένώπιόν του περι ζωής και θανάτου. 'Όλοι συμφωνούσαν πώς ο θάνατος είναι κάτι τό τρομερό. 'Ο Μέγας Πέτρος άκουσε προσεκτικώς, και όλοι νόμιζαν ότι ένεκοποιούτο τους σοφούς έκείνους λόγους.

— Καί ή γνώμη σας θα είναι ή ίδια, Μεγαλειότατε; τόν ρώτησε ένας από τους αυλικούς του.

— Περί ποίου ζητήματος; ρώτησε αυτός.

— Περί ζωής και θανάτου.

'Ο Μέγας Πέτρος έκαμε τότε μία από έκείνες τις φρικώδεις γκρυμάτσες και άπήνησε:

— 'Όλα τά άδρια πράγματα της ζωής, εξαφανίζονται διά τού θανάτου!

ΛΑΪΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΗΣ ΜΟΙΡΑΣ ΤΑ ΠΡΟΣΤΑΓΜΑΤΑ

(Παραμύθι του Αϊδινίου της Μικράς Ασίας)

Μιά φορά κι έναν καιρό κι ένα παλιό ζαμάνι ζούσε μία Βασίλισσα που ο άντρας της έλειπε στον πόλεμο. Τόν καιρό έκαινο γέννησε και το πρώτο της παιδί, χωρίς νάχη κανέναν να την διαφεντέψη.

Έκει που ήταν στενοχωρημένη να και περνούσε τρεις μοίρες κάτω από το παλάτι. Η βασίλισσα τις φώναζε άπάνω να μοιράνουν το παιδί της, που ήταν ένα χαριτωμένο κοριτσάκι, ένα αγγελοῦδι όχτώ μονάχα ημερών.

Σάν η Μοίρες ήρθαν άπάνω, άρχισε ή μία να λέη :

— Σάν γίνη 18 χρονών, θά πάω μέσα στη φωτιά.

Η δεύτερη άρχισε κι αυτή τ' άδεια της και είπε :

— Σάν γίνη 28 ετών θά τή πετροβολήσουν με κλούβια αϊγά.

Και ή τρίτη :

— Όταν θά γίνη 20 χρονών και μιάς ήμέρας, θά νοιώση τή μεγαλύτερη εὐτυχία από τήν ήμέρα έκείνη, ός τό τέλος της ζωής της.

Η Βασίλισσα, σάν τόκουσε αυτά στεναχωρέθηκε. Έπεσε και πέθανε !

Πέρασε καιρός... Η κόρη πλησίαζε νά φθάση στά 18 κι άκόμα δέν είχε βγει όσω από τό παλάτι. Όλο τό βασίλειο ήξερε ότι είχε βασίλοπούλα, μά κανείς δέν ήξερε τί είδους ήτανε... Στό μεταξύ είχε γυρίσει κι ο πατέρας της από τόν πόλεμο νικητής και ό λαός άπάνω στη χαρά του, ζήησε από τό βασιλιά, γιά χάρι, νά δη τήν βασίλοπούλα.

Ο πατέρας της τήν παρεκάλεσε τότε θεομά νά παρουσιαστή μά αυτή δέ δεχότανε. Τέλος του είπε ότι θά βγαίνει στό μπαλκόνι, μά όταν θά νύχτωνε.

Όταν νύχτωσε, ό λαός που μαζεύτηκε κάτω άπ' τό παλάτι, άναψε μεγάλες φωτιές γιά νά μπορέση νά δη έτσι τή βασίλοπούλα.

Όταν όμως έκείνη βγήκε στό μπαλκόνι, ταράχτηκε φαίνεται, παραπάτησε κι έπεσε κάτω, άκριβώς άπάνω σέ μιά θεοράτη φωτιά. Έκείνη όμως τή στιγμή, ένας χρυσός άετός όρμησε μέσα στη φωτιά, τήν άρπάξε κι έφυγε. Άλλά, μέσα στη φασαρία και τό νταβατοῦρι, όπου έγινε, κανένας δέν είδε τόν άετό ! Όλοι νόμισαν ότι ή βασίλοπούλα είχε γίνη στάχτη !

Ο άετός φτερούγησε, όπου έφθασε σ' ένα άλλο βασίλειο και τήν άφήκε στό μπαλκόνι ενός γαλάξιου παλατιού.

Σέ κάποια ώρα, ή υπηρέτριας, που βγήκαν νά ποτίσουν τά λουλούδια, είδαν τή βασίλοπούλα και παραξενεύτηκαν. Η ώραία κόρη κοιμόταν βαθείά, γιατί ήταν άποκαμωμένη άπ' τή κόρησιν.

Τρέχουν άμέσως και τό λένε στη βασίλισσά τους. Έκείνη πήγε και άπαλά-άπαλά τή έξυπνησε. Τή πήρε μέσα, τήν περιποιήθηκε και τήν έκαμε καμαριέρα της.

Η βασίλισσα αυτή είχε ένα γιο, που έλειπε σέ πολύ μακρινό κυνήγι.

Πλησίαζαν όμως τά γενέθλια του γιου της, κι ή βασίλισσα είπε στη νέα της καμαριέρα, νά της κάνη ένα εογχείριο κεντητό, γιά νά τό δωρήση στό γιο της, όταν θά γυρίζε.

Η νέα παράγγειλε και της φέραν ότι της χρειάζοντανε γιά τό κέντημα και κλείστηκε σέ μιά κάμαρα γιά ν' άρχιση τή δουλειά.

Όταν έφτασε ή μέρα που ή νέα θά παρέδιδε τό κέντημα, ή βασίλισσα φώναξε όλες τις μεγάλες κυρίες του τόπου γιά νά δουν τό εογχείριο.

Μά μόλις άνοϊξαν τήν πόρτα της κάμαρης είδαν τή νέα νά κρατ'ή στά χέρια της γιά κέντημα, ένα πρόστιχο και τιποτένιο ρούχο, γεμάτο λεκέδες και μπαλώματα και χονδροβελονιές.

Η βασίλισσα, άμα τό είδε αυτό, άναψε και κώρωσε από τό θυμό της κι άποφάσισε νά τιμωρήση τή νέα βαρείά, και τήν έξευτελίση σ' όλο τό λαό.

Παραγγέλει λοιπόν σ' όλη τήν πόλη, νάχη ό καθένας στη τσέπη του από ένα κλούβιο αυγό κι ύστερα διάταξε ν' ανεβάσουν τή βασίλοπούλα σ'έν κολοβό γαιδοῦρι και νά τήν γυρίσουν σ' όλη τήν πολιτεία, γιά νά τήν πετροβολήσουν με τά κλούβια αυγά, όπως κι έγινε...

Τό άλλο τό πρωτό, ένα χρυσό πουλί κάθισε στό παράθυρο της βασίλισσας κι άρχισε νά μιλά μ' άνθρώπινη λαλιά και νά της λέη νά πά νά δη τό κέντημα τώρα πουτάν έτοιμο πειά κι ώρατο πλουμισμένο...

Τρέχει ή βασίλισσα, μπαίνει στην κά-

μαρη που βρισκόταν πεταγμένο τό κουρέλι πουχε δει τήν άλλη φορά, κυττάζει και θαμώνουνε τά μάτια της !

Τό κουρέλι είχε γίνη άφαντο και βρισκόταν μπροστά της ένα εογχείριο θαμπωτικό, άραχένιο και ροδοπλούμιστο, που άσπρφε από διαμάντια και κρύλλνια, που γιόγαν και παίζανε τά χρώματα άπάνω του !..

Και τί δέν ήταν κεντημένα άπάνω στο πανί ! Η θάλασσα με τά ψάρια, ό ουρανός με τ' άστρα κι ό κόμπος με τά λουλούδια, λές και...

άραχένε τό ύφαινε
άχιδες τό πλουμίζαν
λουλούδια τό χρωμάτιζαν
δροσούλες τό στολίζαν.

Η Βασίλισσα πήγε τότε στην άδικημένη βασίλοπούλα και της ζήτησε συγχώρηση. Άξαρνα όμως άλλο θαῦμα έγινε. Είδη τή νέα νά μεταμορφώνεται, ν' άχτινοβολά και νά λάμπη, όσαν τό κεντημά τών αυτών νά είχαν γίνη άπάνω της χρυσάφι και τ' άσπράδια πέπλοι και φορέματα από κρίνα και λεμονάνθια κι άγριόμυλες !..

— Ποιά είσαι σύ ! της λέει τότε. Μην είσαι καμιά μάγισσα !

— Όχι, της άπαντάει αυτή. Είμαι μία βασίλοπούλα μαγεμένη και της διηγήθηκε τήν ιστορία της και τήν καταγωγή της. Τότε ή βασίλισσα τήν πήρε στην άγκαλιά της, τήν πήρε μέσα στη μεγάλη του θρόνου σάλα, και τήν έβλεπε καθήση δίπλα στο γιο της, τό ώραίο βασίλοπουλο, ποχε γυρίσει άπ' τό κυνήγι...

Η βασίλοπούλα τότε της διηγήθηκε πώς τή μοιράσαν ή μοίρες, πώς έπιασαν τά λόγια τους, πώς έπεσε στη φωτιά, όπως είπε ή πρώτη, και πώς τή χτύπησαν μ' αυγά, όπως είπε ή δεύτερη...

— Κ' ή τρίτη τί σοῦ είπε κόρη μου ; ρώτησε ή βασίλισσα.

— Μόυτε πώς όταν περσώ άπ' τά κακά αυτά και γίνω είκοσι χρονών και μιάς ήμέρας θά ζήσω εὐτυχισμένη !

— Άληθινά σοῦ είπε, κόρη μου. Και γιά νά βρω τά λόγια της άληθινά θά σοῦ δώσω τό γιοῦ μου άπ' τρα σου !..

Σέ λίγες μέρες έγιναν κι οί γάμοι με πομπή μεγάλη κι ή βασίλοπούλα έζησε, στ' άλήθεια, εὐτυχισμένη σ' όλη της τή ζωή !..

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΩ ΑΝΑΤΟΛΗΝ

ΤΑ ΠΑΡΑΞΕΝΑ ΤΗΣ ΚΙΝΑΣ

Στήν Κίνη, όταν τά παιδιά φθάσουν σέ ήλικία ενός έτους οι γονείς τους δίνουν μιά μεγάλη εορτή κατό τήν ό-οία τούς έφύζουν τό κεφάλι ! Τό έξορμα αυτό άντιπροσωπεύει στην Κίνη τήν τελετή του βαπτίσματος. Εϋθὺς μετά τό έξορμα δίνουν στό παιδί ένα όνομα, τό όποιο δέν εινε κυρίως όνομα άλλό... άριόμος ! Τό όνομά τουν ο Ρεώτος άν εινε ο πρωτότοκος, ο Δεύτερος άν εινε δευτερότοκος, και ούτω καθεξής.

Όταν γίνη έξ έτών τό παιδί, τό στέλνουν, στό σχολείο και συγχρόνως του δίνουν ένα άκόμη όνομα άρμονικό, όπως λόγου χάριν : Ο Αξιογένητος, ο καλίστατος, ή έλπα που θά όριμωσῃ, κτλ.

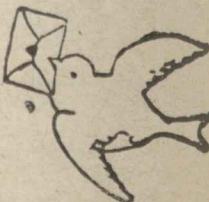
Όταν τό παιδί μεγαλώσῃ κι άποφασίσει νά παντρευθῇ, τήν ήμέρα του γάμου του οι γονείς του του δίνουν ένα τρίτο όνομα.

Όταν διοριστεί υπάλληλος, άδιάφορο άν δημόσιος ή ιδιωτικός, ο Κινέζος πέρνει ένα τέταρτο όνομα. Άν μάλιστα γίνη έμπορος πέρνει και πέμπτο όνομα !..

Τέλος, όταν έλθῃ ή ήμέρα του θανάτου του οι οικείοι του του δίνουν ένα έκτο και τελευταίο όνομα.

Γιά τά κορίτσια πάλι ίσχύει άλλη μέθοδος. Όταν γίνουν ενός έτους τούς δίνουν ένα όνομα όπως λόγου χάριν Πολύτιμη πέτρα, Αδελφοῦλα, κτλ. που τό διατηρούν ως στην ήμέρα του γάμου των, όποτε πέρνουν άλλο, όπως λόγου χάριν Δουλοῦδι της Γασσεμιάς, Δοημένο Φεγγάρι, Γλυκό άρωμα κτλ.

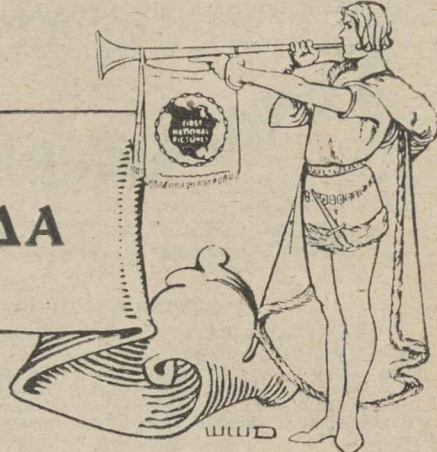
Σημειωτέον ότι οι Κινέζοι δέν έκτιμούν καθόλου τά θηλυκά παιδιά τους και θεωρούν συμφορά τή γέννηση κοριτσιών.

ΠΑΡΑΞΕΝΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ

Η ΡΕΚΛΑΜΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Οι μεγάλοι άνδρες και τά ελληνικά μικρομάγαζα. Πού θα εύρισκε κανείς διάφορα είδη... Δεσποινίδων. Κ' ένα... γαλακτοποιείον ! Ο μυστηριώδης Ζηρός και ο πόλεμος του 1897. Η πολιτική του Δηλιγιάννη. Η σανιδογραφική φιλολογία στην Ελλάδα. Φιλοσοφία μετάφ λευτράν. Τό Πανεπιστήμιο κέντρον διαφημίσσεως Ξενοδοχείων. Η Αφρονία και οι επιστήμη. Πώς γίνεται κανείς σοφός.

Συνεχίζουμε και σήμερα, τήν πεταχτήν ιστορίαν της ρεκλάμας στην Ελλάδα.

Μιά φορά λοιπόν υπήρχε στη Ζάκυνθο ένα ζαχαροπλαστείο με τόν τίτλο ο «Δουμάς» και στη Γαστούνη, κοντά στον σιδηροδρομικό σταθμό, ένα οίνοπωλείον ο «Γλάδοτον». Επίσης στην Κερκυρα υπήρχαν άλλους ένα ποτοπωλείον ο «Αλέκτωρ» ! Εσήμαινε δηλαδή, ότι πολύ πρωτό, άμα άλέκτωρ φωνήση, άνοίγει τό κατάστημα, γιά τούς χωρικούς που κατέβαιναν στην πόλη.

Επίσης υπήρχον στην ίδια πόλη τό παντοπωλείον των «Καλοκαγάρων», στην Πάτρα ένα λαχανοπωλείο ο «Ναυοχοδονόσωρ» και ένα καφέ-σαντάν οι «Αττικά Νύκται» !

Σέ δύο καταστήματα των Πατρών φιγουράριζαν και ή έξις έπιγραφές.

«Κατασκευάζονται στέφανοι τεχνητοί και άνθη διά κηδείας και τάς έπαρχίας» !..

Και στό άλλο :

«Εμπορίον κατάστημα. Διάφορα είδη Δεσποινίδων».

Επίσης πρό έτών στη Ναύπακτο, ένα γαλατάδικο, πλησίον της εκκλησίας του Αγίου Δημητρίου, είχε τήν έξις έπιγραφήν :

«Γαλακτοποιείον και Γαλακτοπωλείον ή Δωρίς».

Ελλογνότερα έπιγραφή γιά γαλατάδικο, δέν πιστεύομεν νά άγροφή !

Ερχόμαστε τώρα στη ρεκλάμα των τοίχων, τήν άδελποτον, άνεϋθον, άχαλινωτον, και «παντί άνέμφ άνεπεκταμένην».

Θά ήτανε παράλειψις, εάν στη ρεκλάμα αυτή παραλείπαμε τόν μυστηριώδη Ν. Ζηρόν, ο οποίος έκαμε τόν πόλεμον του 1897.

Ένα πρωτό ή φλεγομένη από τόν πόδον του πόλεμου πρωτεύουσα της Ελλάδος, έξυπνησε και είδε όλους τούς τοίχους της, από τούς του καλτέρου μεγάρου έως της πιο κρημνισμένης μάκρας, νά φωνάζουν :

Ζήτω ο πόλεμος. Ν. Ζηρός !

με γράμματα κακογραμμένα.

Ποιός ήταν αυτός ο περίεργος και πολύχειρ και πολυπόδαρος Ζηρός, που κατάρθωσε, μέσα σε μιά νύχτα, νά μουντζουρώσῃ όλην τήν Αθήνα και νά κάνη όλα τά ντουβάρια φιλοπόλεμα, άπέμανε μυστήριον.

Πάντως όμως τό πρωινό αυτό ξάφνισμα, όλων των τοίχων της Αθήνας, που φωνάζαν «πόλεμος», έπαιρξανε πολύ τά έξημμένα τότε πνεύματα των Αθηναίων.

Ο λαός φρενιασμένος από ένθουσιασμό ζήτησε πόλεμο. Έκαμε λοιπόν, ένα συλλαλητήριο μεγάλο και κατέβησε στό σπίτι του Δηλιγιάννη.

Ο μακαρίτης Δηλιγιάννης, πρωθυπουργός τότε, βγήκε στον άλησμόνητον «έξοσση» και άφου όμίλησε ύπερπατριωτικά στό λαό, είπεν στό τέλος ότι ή Ελλάδα άπεφάσισε νά διεκδικήσῃ τά δικαιώματά της, και γιά τούτο καλεί πέντε ήλικίας έφείρων υπό τά όπλα.

— Δέκα ! Δέκα νά καλέσητε ! Φώναζε από κάτω έξαλλον τό πλήθος.

Και ο μακαρίτης Δηλιγιάννης συνεπλήρωσε γιά νά μή τούς χαλάσῃ τό χατήρι :

— Δέκα ! Δέκα νά καλέσωμεν άφου τό θέλει ο άγαπητός λαός.

Και έκάλεσεν δέκα !..

Εκτός όμως των τοίχων δέν άπέμεναν άλλοτε άμυντούργους και ή σανιδες των γιαντιών. Ο έλλην έννοει νά

γράφῃ κάτι όπουδήποτε κι άν βρισκείται. Εισέλθετε σέ όποια δήποτε καμπίνα θέλετε λουτρών του Νέου ή του Παλαιού Φαλήρου, άν πλησιάσετε όποιον τοίχον θέλετε, ή όπου σανιδινον γιοπί και θά διαπιστεύσετε δύο πράγματα.

Πρώτα ότι ο έλλην δέν θέλει νά χάσῃ τόν πολυτίμον χρόνον του και όταν δέν άργάξεται άκόμα γράφει.

Και δεύτερον, ότι, όπως οι άρχαιοι πρόγονοι του έτσι κι αυτός, δέν φιλαργυρεύεται τήν πνευματικήν παραγωγή του, αλλά άπ' έναντίας προσπαθεί με όλα τά μέσα και τούς έν χρήσει τρόπους νά τή μεταδώσῃ και στους άλλους.

Γιατί ποιά άνάγκη ήταν νά γράψῃ κάποιος στις σανίδες των λουτρονών του Φαλήρου :

«Αχ ! Βάχ ! Έρμου μου κορμί !»

Κάποιος άλλος δέ, που τόν διαδέχθηκε στό μπάνιο συνεπλήρωσε :

«Τί καρχαρία σέ περιμένει !..»

Ένα τοίχο τέλος της όδου Μαυρομυιάλη, υπήρχε γραμμένη πρό έτών μιά τρομερή έπιγραφή, κάτω από τήν καρτέλα ενός σιδηρογυῖου :

«Τόρμε άνθρώπω».

Γιατί :

Πρό καιρού, όταν υπήρχαν άκόμα στα «Χαυτεία» τό ρεστοράν των άδελφών Τριφύλλη, ή «Αφρονία» στό όποιο σύχναζαν τότε οι φοιτητά, έπόμερως ένα πρωτό τό Πανεπιστήμιο με τούς τοίχους μουντζουρωμένους με τήν έξις έπιγραφής :

«Ο κάθε ένας φοιτητής κι ο πιδ φτωχός, κι ο παραλής περιποιήσι τέλεια

θάβρη εις τήν «Αφρονία».

Θέλεις νά μπῇς στη Γιατρική ; φάγε λιμόν, φάγε πλακί κι άν προτιμάς Θεολογία, πάρε γιονβαρλάνια κρύα !..

Άλλοτε θά σάς πούμε κι άλλα.

Ο Παλιός

Η ΚΥΡΙΑΚΗ ΑΡΓΙΑ

Ο διάσημος πιανίστας Φερρουάσκο Μπουζόνι είχε δώσει κάποτε μιά Κυριακή, συναυλία στό Μοντερέαλ της Αμερικής. Τήν άλλη ήμέρα όμως υπεβλήθη έναντίον του εκ μέρους του «Συνδέσμου πρὸς τήρησιν της Κυριακής άργίας», καταγγελλία ότι παρέβη τήν τετάρτη έντολή και ήνόχλησε τούς φιλακολούθους κατοίκους της πόλεως. Κατά τό διάστημα της διαδικασίας, ο δικαστής ρώτησε έναν άστυφύλακα που ήταν παρὸν στην συναυλία, τί συνέβη εκεί.

— Τίποτε ! άπάντησε ο άστυφύλακας. Μόνον που ένας άνδρας έπαίσε μόνος του πάνω επί όρες χωρίς διακοπή. — Ενοχλήθηκε κανένας μέσα στην αίθουσα από αυτό τό παίξιμο ; — Όχι, μόνον που ήταν πολύ δυνατό, άπάντησε πάλιν ο άστυφύλαξ.

Ο δικαστής ρώτησε κατόπιν έναν άλλο μάρτυρα : — Εμοίεζε καθόλου ή συναυλία αυτή με έκκλησιαστική λειτουργία ; Ο άνδρας απάντησε : — Δέν μπορώ νά σάς τό πω γιατί ένα τέταρτο μετά τήν έναρξη της συναυλίας άποκοιμήθηκα. Έπειτα από αυτές τις καταθέσεις ο δικαστής βρήκε ότι ο Μπουζόνι δέν έτάραξε καθόλου τήν Κυριακή άνάπαυσιν, και τόν άφησε έλεύθερο.

ΤΑ ΩΡΙΑΙΟΤΕΡΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ JACQUES CHRISTOPHE

ΣΤΟ ΓΑΜΟ

Ἐκείνη τὴν χρονιά παραθέριζε σ' ἓνα μικρὸ χωριὸ τῆς Λουκρέτ, κοντὰ στὸν φίλο μου Γκωτιέ Ντεβόντ.

Ἐνα ὑπόγευμα Κυριακῆς ἐνῶ περνοῦσα τὴν κεντρικὴ πλατεία τοῦ χωριοῦ, ἔξω ἀπὸ τὴν πανάρχαια ἐκκλησία τῆς Παναγίας τῶν Φύλλων, βρῆκα τὸν Ντεβόντ νὰ κάθεται σὲ μιὰ γωνιά, σὺν νὰ περιμένα κάποιον ἢ κάτι. Μόλις μὲ εἶδε μὲ φάναξε κοντὰ του καὶ μοῦ εἶπε :

- Κάθισε δὴ καὶ θὰ δῆς μιὰ σκηνὴ πολὺ ἐνδιαφέροντος.
- Τί σκηνή;
- Κάθισε καὶ θὰ δῆς... Ἄ, νά! Ἐπάνω στὴν ὄρα ἤρθες...

Καὶ ἀπλώνοντας τὸ χέρι μοῦ εἶδε μιὰ γαμήλιο πομπὴ ποὺ ἐβγαίνει ἀπὸ ἓναν στενὸ δρομὸ καὶ διεθυνόταν πρὸς τὴν ἐκκλησία.

Μπροστὰ βιάζονταν ὁ γαμβρὸς καὶ ἡ νύφη, μὲ βήματα μεγάλα καὶ γοργὰ καὶ μὲ τὰ κεφάλια σκυφτά, ἀκολουθοῦντο ἀπὸ ἓνα διπλὸ στῆχο κοριτσιῶν καὶ ἀγοριῶν μὲ τὰ γιορτινὰ τους. Ἀκολουθοῦσαν ἐπίσης οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ ἄλλοι καλεσμένοι—ὅλο σχεδὸν τὸ χωριὸ—καὶ τὴν ὅλη πομπὴ ἐκλείναν δυὸ χωροφύλακες μὲ τὰ περιστροφὰ τους καὶ τὰ σήματα τῆς ὑπηρεσίας, κυττάζοντας δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ μὲ βλέμματα βλοσυρὰ καὶ καχύποπτα.

— Ὁ νῦς ποὺ παντρεύεται, μοῦ εἰρήνησε ὁ Ντεβόντ, ἦταν ἀρραβωνιασμένος μὲ κάποια κόρη ἀπὸ τὸ γειτονικὸ χωριὸ Βιλλερί, κάποια Μαρία Μπέρλ. Ἀλλὰ πρὸ ἐνὸς μηνὸς διέλυσε τὸν ἀρραβῶνα του μ' ἐκείνην καὶ πέρασε, καθὼς βλέπεις, τὴν κόρη αὐτῆς ἔδω. Ἡ ἄλλη ὁμοῦ, ἡ Μαρία Μπέρλ, μόλις ἔμαθε τὸν ἀρραβῶνα του, ἔστειλε ἓνα γράμμα στὸν πρῶτον ἀρραβωνιστικὸν της καὶ τοῦ ἔλεγε διὰ τὴν παντρεῦσιν τὴν ἄλλη, θαρρῶς τὴν ἡμέρα τοῦ γάμου καὶ θὰ τοῦ εἶχε βιτριόλι στὸ πρόσωπο. Ἐννοῖται ὅτι ὁ Ζοζέφ Ρίς—ἐτοίμος λέγεσαι ὁ γαμβρὸς—πῆγε καὶ εἶδε τὸ γράμμα τῆς στὸν δῆμορχο τοῦ χωριοῦ καὶ γι' αὐτὸ τώρα βλέπεις μεταξὺ τῶν προσκεκλημένων τοὺς δυὸ χωροφύλακες μὲ τὰ σήματα τῆς ὑπηρεσίας.

Ὁμολογῶ ὅτι ἡ ἱστορία αὕτη μὲ ἄλυψε καὶ δὲν εἶχα καθόλου κέρει νὰ δῶ τί θ' ἀπαγινόταν. Δὲν ἤθελα ν' ἀντικρύσω τὴν ἐκδομή τῆς ἀειπαλτίας ἐνὸς δυστυχισμένου κοριτικοῦ, ποὺ ἦταν κατωκασμένο ν' ἀντιμετωπίζῃ τὸν νόμο, μὲ τὰ σήματα καὶ τὰ περιστροφὰ του καὶ ὅλους ἐκεῖνους τοὺς συγγενεῖς καὶ καλεσμένους, ποὺ ἦσαν ἐτοιμοὶ νὰ τὴν κατασπαράξουν καὶ ἴσως νὰ γαλλίσουν μαζὺ τῆς, ἂν φαινόντανε πούθενά ἔξω.

Ἀφῆσα λοιπὸν τὸν Ντεβόντ ν' ἀπολαύσῃ τὸ θέαμα καὶ ἐγὼ βγήκα ἔξω ἀπ' τὸ χωριὸ γιὰ νὰ βρῶ λίγη δροσιά. Ἐκανε ἔσπετη ὑπερβολικὴ δεικνύοντ' ἀπόγευμα...

Κατὰ τύχην εἶχα πάρει τὸν δρόμο ποὺ ὀδηγοῦσε σὲ Βιλλερί, τὸ χωριὸ τῆς Μαρίας Μπέρλ.

Εἶχα ξεχάσει περὶ τὴν λυπηρὴ ἱστορία τῆς καὶ εἶχα παραδοθῇ στοὺς ρεμβασμούς μου, τοὺς ἐλπίδας τοὺς ρεμβασμούς τοῦ ἀνθρώπου ποὺ πλανᾶται στὴν ἐξοχή, δὲν παρῶς ἔβλεπα στὴν ἀκρὴ ἐνὸς μεγάλου λειβαδιοῦ, εἶδα μιὰ χαρτοπομπὴ νὰ κάθεται στὴν ῥίζα κάποιου δένδρου καὶ νὰ ράβῃ.

Ἦταν ἓνα ξανθὸ συμπαθητικὸ κορίτσι, ὀρθοκόκκινο μὲ ἀρμονικὴ κορμοστασιά. Μόλις μὲ εἶδε μοῦ ἔριξε ἓνα βλέμμα γεμάτο ὑποψία. Ἐγὼ γύρισα τὸ πρόσωπό μου ἄλλου καὶ συνέχισα τὸν δρόμο μου.

Αὕτη ὁμοῦ τὴν στιγμὴ ἀκούστηκαν ἡ καμπάνες τῆς Παναγίας τῶν Φύλλων νὰ χτυποῦν χαρμόσυνα, καὶ ἄκουσα ἄξαφνα τὴ φωνὴ τῆς νέας νὰ ρωτᾷ :

- Μήπως ξέρετε, κύριε, γιατί χτυποῦν ἐτοίς ἡ καμπάνες;
- Κάποιος γάμος γίνεται, τῆς εἶπα.

Τὸ πρόσωπό τῆς νέας πῆρε τότε μιὰ ἐκφρασι ἀγωνιώδη, ποὺ ποτὲ μου δὲν θὰ τὴν ξεχάσω.

- Μήπως τὸν ξέρετε ἐκεῖνον ποὺ παντρεύεται; μὲ ἔναρσά της.
- Τὸν εἶδα μιὰ στιγμὴ ἐκεῖ ποῦ... ποὺ περνοῦσε ἡ πομπή...
- Ἐνὲ ὥρατος, δὲν εἶν' ἐτοί;

Ἡ ἐρώτησις αὕτη ἦταν παρὰ τὴν καὶ ἀστεία. Μοῦ ἤρθε ἡ διάθεσις νὰ τὴν πειράξω, ἀλλὰ τὸ ταραγμένο ὕφος τῆς μ' ἔκανε νὰ συγκρατηθῶ. Ἐκανε λοιπὸν μιὰ ἀόριστη χειρονομία καὶ τῆς ἀπήντησα :

- Δὲν τὸν πρόξενα, κόρη μου...
- Εἶδατε τὴν πομπή; ἐξακολούθησε ἐκείνη μὲ ἐπιμονὴν περιέργεια. Εἶχαν μεγάλη συνοδεία ἀπὸ παιδιά καὶ κορίτσια; Οἱ καλεσμένοι ἦσαν πολλοί;
- Νύφη φοροῦσε πολὺ μακρὸ πέπλο;
- Δὲν ἔβλεπα, δεσποινίς. Ἐγὼ δὲν ἐπρόσεξα, παρὰ μόνον, μιὰ γελοία λεπτομέρεια...
- Ποιά;...

Στὴν πομπὴ ἦσαν καὶ δυὸ χωροφύλακες μὲ μεγάλῃ στολή, μὲ τὰ περιστροφὰ καὶ τὰ σήματα τους. Φαίνοντοσαν μάλιστα μισομεθυσμένοι!

- Δυὸ χωροφύλακες; ρώτησε μὲ ἐκπληξή.

ἐκείνη.

— Νά. Ἄκουσα νὰ λένε διὰ τὴν πρῶτην μνηστὴ τοῦ γαμβροῦ κάποια Μαρία Μπέρλ, τὸν φοβόμουν πὺς θὰ τοῦ εἶχε βιτριόλι τὴν ἡμέρα τοῦ γάμου του μὲ τὴν ἄλλη.

Ἡ νέα φαίνονταν κρημασμένη ἀπὸ τὰ χεῖλη μου. Τὸ πρῶτο πρὸς τὴν ἐγὼ ἐξῆλθε κατὰκίτρινο! Κι' ἀπότομα φωνή μὲ φωνὴ βραγμὴ καὶ πονεμένη, σκληρὴ καὶ ἐιρωνικὴ :

— Ἄ!... Καταλαβαίνω... ὁ ἀνάνδρος! Φοβήθηκε καὶ φωνὴ χωροφύλακες. Ἐπίστεψε τὴν φοβέρα...

— Ἐτοί φαίνεται.

Ἡ νέα ἔμεινε ἀκίνητη μὲ τὸ κεφάλι σκυφτὸ καὶ μὲ τὰ χεῖρα κρημασμένα.

— Χαίρετε, τῆς εἶπα, ἀλλὰ δὲν ἄκουσε τὸν χαιρετισμὸν καὶ δὲν μοῦ ἀποκρίθηκε.

Ἀπομακρύνθηκα σιωπηλὸς καὶ συνέχισα τὸν περὶ τὸν μου. Κατάλαβα πὺς ἐκείνη ἦταν ἡ Μαρία Μπέρλ.

Κι' ὅταν ἐπαιτα ἀπὸ λίγη ὥρα ξαναγύριζα, τὴν εἶδα νὰ κάθεται στὴν ἴδια θέσι καὶ νὰ ράβῃ. Δὲν πρόσεξε στὴν πέρασμή μου. Προσέλασα χωρὶς νὰ τῆς μιλήσω καὶ γύρισα πάλι στὸ χωριὸ. Βρῆκα ἐκεῖ τὸν Ντεβόντ νὰ στέκῃ πάντα ἔξω ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν μαζὺ μὲ ἄλλους περικοιτούς. Μέσα γινόνταν ἡ γαμήλιος τελετὴ.

— Λοιπὸν; τὸν ρώτησα, φάνηκε ἡ νέα μὲ τὸ βιτριόλι;

— Ὁχι. Κόμμα στὸν κόπο μας!...

Καὶ πράγματι ὅλοι φαίνοντοσαν ἀπογοητευμένοι γιατί δὲν εἶχε φανῇ ἡ Μαρία Μπέρλ, νὰ τοὺς διασκεδάσῃ μὲ τὴν ἐκδομή τῆς.

Σὲ λίγο βγήκα καὶ ἡ γαμήλιος πομπή, μὲ τοὺς νεονύμφους ἐν κεφαλῇ καὶ στὰθῃς στὰ προπύλαια τῆς ἐκκλησίας. Ὅλοι ἐκείνοι ζαν μὲ ἀδμονία δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ σὺν νὰ περνοῦσαν κάποιον. Κ' ἦταν φανερό διὰ τὴν στάσις αὐτὴ δὲν εἶχε ἄλλον σκοπὸ, παρὰ νὰ δώσῃ καιρὸ πρὸς τὴν Μαρία Μπέρλ νὰ ἐμφανισθῇ μὲ τὸ βιτριόλι της.

Ἀλλὰ ἡ Μαρία Μπέρλ δὲν φάνηκε καθόλου. Ἀποῦ δὲν ἔρχεται ἐκείνη, θὰ πάμε νὰ τὴν βροῦμε ἐμεῖς! φώναξε ἑαφνικά ἓνας ἀπὸ τοὺς καλεσμένους, ὁ πῶ μεθυμένος. Θὰ τῆς κἀνοῦμε καταντά.

— Ὅλοι, καὶ αὐτοὶ ὁ γαμβρὸς καὶ αὐτὴ ἡ νύφη δέχθηκαν μὲ χειροκροτήματα καὶ ἀναφωνήσεις πρὸς τὴν πρῶτην τοῦ. Κι' αὐτοὶ ἀκόμη ὁ Ντεβόντ Ντεβόντ ἔσπεσε σὲ γέλια. Τὸν πῆρα παρὰ τὸν καὶ τοῦ διηγήθηκα τὴν συνάντησί μου μὲ τὴν Μαρία Μπέρλ.

— Προσπάθησε, τοῦ εἶπα, νὰ πείσεις αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους νὰ μὴν πάνε σὲ Βιλλερί. Ἐγὼ ἀρκοῦμαι καὶ ἀπ' αὐτὸν ποὺ θέλουν νὰ πάνε.

— Ποῦς μπορεῖ νὰ τοὺς συγκρατήσῃ! Εἶπε καὶ μεθυμένος! μὲ ἀπάντησε αὐτός.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὁλόκληρη ἡ γαμήλιος πομπὴ ἐξελίχθη μὲ γέλια καὶ φωνές. Κανένας δὲν ἐπαιτα σὲ χωριὸ. Πῆγαιναν ὅλοι μὲ τοὺς νεονύμφους ἐν κεφαλῇ νὰ παίξουν εἰς βάρος μᾶς φτωχῆς νέας...

— Γιὰ κάθε ἐνδεχόμενον πάμε καὶ ἐμεῖς μαζὺ τους, μοῦ εἶπε Γκωτιέ.

— Πάμε, τοῦ εἶπα.

Καὶ ἀκολουθῶσα τὴν γαμήλιο πομπὴ μ' ἓνα αἰσθημα λυγρὸν καὶ ἀνισυχίας, βαδίζοντας μὲ τὸν Γκωτιέ ἀρκετὰ μέτρα πίσω. Τὸ θέμα ποὺ βλεπα μπρὸς μου ἦταν ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ δικαιούντο τὸν φόβον ποὺ ἔγραψα, ὅτι ὁ ἀνθρώπος εἶνε τὸ χειρότερο θῆριο τοῦ κόσμου.

Οἱ ἀνθρώποι ἐκείνοι—ἀκόμη καὶ ὁ γαμβρὸς καὶ ἡ νύφη—περνοῦσαν γρήγορα-γρήγορα, σχεδὸν ἔτρεχαν, λὲς καὶ φοβόντοσαν τὸν μῆκος δὲν προφτάσουν. Σ' ὅλο τὸν δρόμο ἔκαναν τὴν ὁλόκληρη πομπὴ πεταγόντοσαν τὰ σκυλλὰ τρομαγμένα ἀπ' τὰ διάφορα τὰ καὶ τοὺς γαυγίζαν.

Βγήκαν τέλος ἔξω ἀπ' τὸ χωριὸ, ἀφῆσαν τὸν μεγάλο δρόμο καὶ ἀκολούθησαν ἓνα μονοπάτι γιὰ νὰ φθάσουν γρηγορώτερα στὸ χωριὸ τῆς Μαρίας Μπέρλ.

Ὅταν ἔφτασαν, οἱ κάτοικοι τοῦ Βιλλερί ἀντίκρουσαν μὲ κατὰ πληγὴ καὶ μὲ κάποιο φόβο, τοὺς ἀγριανθρώπους αὐτοὺς ποὺ ἔβλεπαν μὲ ἐπιδρομὰς καὶ τραβόντοσαν γρήγορα - γρήγορα μὲς στὰ σπίτια τους, ἀμάρωναν τὶς πόρτες καὶ βγαίναν δελεῖ - δελεῖ παρὰ τὸν.

Μὲ γέλια πάντα καὶ μὲ ἀγριοφωνάρες ἡ συνοδεία ἔφτασε μισοχῶρι, ἔξω ἀπ' τὴν ἐκκλησία. Ἐκεῖ κοντὰ ἦταν μιὰ τεραστία πέτρα ποὺ τὴν λέγαν «*ὁ πάγκος τῶν νεκρῶν*», γιατί ὅταν γινόνταν καμμιὰ κηδεία, ἐκεῖ ἀκουμποῦσαν τὸν νεκρὸν μὲ τὸν νεκρὸ, ποτοῦ ψαλεῖ ἡ νεκρολογία.

Ἀπέναντι ἀκριβῶς ἀπ' τὴν ἐκκλησίαν Γκωτιέ μοῦ εἶδε τὸ σπῆν τῆς Μαρίας Μπέρλ. Ἡ πόρτες καὶ τὰ παρὰ τὴν κατὰκλειστα. Ἡ καμμένη ἡ νέα ὅδε γινόνταν.

Ἐπείτα δὲν ἐπρόφραξε οὔτε λέξι. Ἐπείτα μερικοί, οἱ νηφαλιότεροι, πλησίασαν τὴν νέα καὶ προσπάθησαν νὰ τὴν πείσουν νὰ φύγῃ ἀπὸ ἐκεῖ. Ἀλλὰ ἡ Μαρία Μπέρλ ἦταν ἀνένδοτη.

Ἀφῆστε με! ἔλεγε. Ἐχω τὸν λόγο μου. Κάποιον περιμένω. Ἐφῆσαν σὲ λίγο οἱ γονεῖς τῆς καὶ οἱ συγγενεῖς τῆς, μὲ κανέναν δὲν μπόρεσε νὰ τὴν μεταπεισῇ.

Ἐνας-ἓνας οἱ ἀγριανθρώποι τῆς συνοδείας ἀρχισαν τότε ν' ἀπομακρύνονται καὶ νὰ φεύγουν γιὰ τὸ χωριὸ τους.

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρῶτ' ἡ Μαρία Μπέρλ ἦταν ἀκόμη καθισμένη στὸν «*πάγκο τῶν νεκρῶν*». Καὶ σ' ὅσους τὴν πλησίαζαν ἔλεγε μὲ φωνὴ θανάσιμα γαλήνια :

— Ξέρετε, ἤρθε καὶ μὲ βρῆκε ὁ Ζοζέφ Ρίς!... Συμφιλιοθήκαμε... θὰ παντρευτοῦμε!...

Ἡ δυστυχισμένη ἦταν τελελή!...

ΧΙΛΙΑ ΔΥΟ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΠΑΡΑΔΟΣΕΑ

Ἡ πολιορκία τῆς Πριένης. Ἐνα τέχνασμα τῶν πειναλέων πολιορκημένων. Τὰ τετράπεδα ἄλογα καὶ τὰ βουνα τοῦ σιταριῦ! Οἱ τρομεροὶ σεισμοὶ τῆς Β. Ἰταλίας. Τὸ νερὸ ποὺ πῆδαι μεσοῦρανα! Ἡ πλέον αἰματηρὰ μάχη τοῦ κόσμου!

Ὁ ἱστορικὸς Λαέρτιος ἀφηγεῖται τὴν ἀκόλουθη ἱστορία :

Ὁ βασιλεὺς τῆς Λυδίας Ἀμυάτης πολιορκιοῦσε κάποτε τὴν Πριένη, ἐκρωτεύοντα τοῦ Ἀσιατοῦ βασιλέως Μπιάντη. Ἡ πολιορκία ὁμοῦ ἐκράτους ὁλόκληρα χρόνια, χωρὶς οὔτε ὁ Μπιάντης ν' ἀποφασίσῃ νὰ παραδοθῇ, οὔτε ὁ Ἀμυάτης νὰ φύγῃ.

Τέλος ὁ Μπιάντης γιὰ νὰ πείσῃ τὸν Λυδο βασιλέα νὰ λύσῃ τὴν πολιορκία, ἀπεφάσισε νὰ τοῦ ἀποδείξῃ ὅτι εἶχε τρόφιμα ἀφθονὰ καὶ γὰ πολλὸν καιρὸ. Ἐβλεπε λοιπὸν τοὺς ἀνθρώπους νὰ τρέφοντο μὲ ἀφθονὴ τροφὴν καὶ ἄλλα ἀσπὶς νὰ τὰ παχύνουν ὑπερβολικῶς. Ἐπειτα ἀπὸ μερικὲς βδομάδες πού τὰ ἄλλα εἶχαν γίνῃ περὶ ἐφτάπαχα, ὁ Μπιάντης διέταξε νὰ τὰ ἀφήσουν νὰ φύγουν πρὸς τὸ στρατόπεδο τὸν Λυδοῦν.

Ὅταν ὁ Ἀμυάτης εἶδε τὰ δύο ἄλογα, εἶπε στοὺς ἀξιωματικούς του :

— Γιὰ νὰ ἔχουν τόσο καλοθρεμμένα ἄλογα οἱ πολιορκημένοι θὰ πῇ ὅτι ἔχουν ἀφθονὰ τροφίμα. Πρέπει νὰ βεβαιωθῶμε γι' αὐτό. Καὶ διέταξε ἓναν ἐμπιστο ἀκόλουθό του νὰ προσπαθῇ νὰ μὴ κρυφά μὲς στὴν πόλιν.

Ὅταν τὸ ἔμαθε αὐτό, ὁ Μπιάντης διέταξε ν' ἀφίσουν τὸν κατὰσκοπο νὰ περάσῃ μὲς στὴν πόλιν. Συγχρόνως ὁμοῦ ἔβλεπε νὰ φταῖν ὅσοι ἐκείνη ἀπὸ χῶμα καὶ ὄμιον καὶ νὰ τοὺς σκεπάζουν μὲ στῆρι.

Ὁ κατὰσκοπος, ὅταν εἶδε τοὺς σωροὺς ἐκείνους νόμισε πὺς ἦταν ὅλοι ἀπὸ στῆρι καὶ γυρίζοντας τὸ ἀνέφερε στὸν Ἀμυάτη ὁ ὁποῖος ἔλυσε τὴν πολιορκία καὶ ἔφυγε.

***

Στὸ μοναστήρι τῶν Βενεδικτίνων τοῦ Χιρσάουχ τῆς Γερμανίας βροῦνται μιὰ παμπάλαια μεσαιωνικὴ περιγραφή τῆς ὁποῖα ἀναγράφεται ὅτι ἐτὸς 1117 μ. Χ. ἔγιναν τρομεροὶ σεισμοὶ στὴν Βόρειον Ἰταλία. Οἱ σεισμοί, γράφει ἡ περιγραφή αὕτη, ἦσαν τόσο δυνατοὶ ὥστε τὸ νερὸ τοῦ ποταμοῦ Πῶ, ἐξέρευσεν ἀπὸ τὴν κοίτη του καὶ πετοῦσε ψηλὰ, σχηματίζοντας ἓνα τέτοιο ὄμιον, ὅταν τὸ πῆλὸ καὶ τόσο μακρὸ ἦταν τὸ τόξο αὐτοῦ τοῦ νεροῦ ὥστε οἱ διαβάτες γιὰ νὰ περάσουν ἀπ' τὴν μιὰ ὀχθὴ τὴν ἄλλη περνοῦσαν κάτω ἀπὸ τὸ τόξο χωρὶς νὰ βραχθῶν καθόλου!...

Ἐνας ἄλλος ἱστορικὸς τοῦ μεσαιῶνος, ὁ Παῦλος Διάκονος, βεβαιῶναι ὅτι στὴν περίφημη μάχη ποὺ ἔγινε κοντὰ στὸν Μάρνη μεταξὺ τῶν Ὀθίνων τοῦ Ἀττίλα καὶ τῶν Γότθων, μὲ τοὺς ὁποίους συμμαχοῦσαν καὶ οἱ Ρωμαῖοι, τὸ αἷμα ποὺ χύθηκε ἦταν τόσο πολὺ ὥστε σχηματίζετο ἓνα ἐρημητικὸ ποτάμι, ποὺ παρέσυρε τὰ πτώματα τῶν σκοτωμένων.

***

ἀπ' τοὺς ἀγροὺς καὶ θὰ κοιμόταν...

Ὁς τόσο, ἡ συνοδεία προχώρησε κάτω ἀπ' τὰ παρὰ τὴν νέας καὶ ἀρχισε νὰ τραγουδᾷ διάφορα εἴδη καὶ πρὸς τὴν τραγουδία. Στὸ τέλος τραγουδῶσαν ἓνα αὐτοσχέδιο σατυρικὸ τραγούδι, ποὺ συνέθεσε προχθὲς ἐκείνη τὴν στιγμὴ ὁ ἴδιος καλεσμένος, ποὺ εἶπε προτείνῃ τὴν ἀνάγκη αὐτῆς ἐκδομῇ. Τὸ τραγουδοῦσαν ὅλοι μαζὺ, ἢ ἓναν σκοπὸ ἀπαίσιο καὶ ἀηδῆ.

Ἐκείνη μὲ κάποιο φρόβον τὴν πόρτα τῆς Μαρίας Μπέρλ. Τὸ καμμένο τὸ κορίτσι ποῦς ἔχει πόσο θὰ ὑπέφερε ἀπ' τὴν πρόστυχη ἐκείνη ἐπιδρομῇ.

— Γκωτιέ, εἶπα στὸν φίλο μου, ἐσύ ποὺ τοὺς ξέρεις καὶ ποὺ σὲ ἀφένονται πῖς τοὺς νὰ σωπάσουν.

— Ἀδύνατον! Εἶνε τύφλα στὸ μεθύσι... Δὲν ἀκοῦν κανένα.

Ἐτοί τὸ ἀπαίσιο τραγούδι ἐξακολούθησε ἐπὶ ἀρκετὴ ὥρα.

Ἐφαρξά ἀκούστηκε μιὰ φωνή :

— Νά τιν!

— Νά τιν! ἐπανελάβε ὅλη ἡ συνοδεία.

Πραγματικῶς ἡ Μαρία Μπέρλ ἀνοῖξε τὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ τῆς διέσχισε τὴν πλατεία μισόντυτη, ἀμίλητη, χλωμὴ, μὲ θολὰ μάτια καὶ μὲ βῆμα κλονούμενο πλησίασε στὸν «*πάγκο τῶν νεκρῶν*».

Ἐκεῖ, χωρὶς νὰ διατάξῃ καθόλου, μὲ κινήσεις ἀπλές καὶ ἥρεμες, καθῆσε ἔπάνω σὲ τὸ μάρμαρο ποὺ προσερίσταν γιὰ τοὺς νεκροὺς καὶ ποὺ κανένας ζωντανὸς δὲν εἶχε ποτὲ τολμᾶσαι νὰ καθίσῃ.

Ὅλοι οἱ ἀγριανθρώποι τῆς συνοδείας ἔμειναν τώρα ἀναυδοί. Κανένας δὲν ἐπρόφραξε οὔτε λέξι. Ἐπείτα μερικοί, οἱ νηφαλιότεροι, πλησίασαν τὴν νέα καὶ προσπάθησαν νὰ τὴν πείσουν νὰ φύγῃ ἀπὸ ἐκεῖ. Ἀλλὰ ἡ Μαρία Μπέρλ ἦταν ἀνένδοτη.

Ἀφῆστε με! ἔλεγε. Ἐχω τὸν λόγο μου. Κάποιον περιμένω. Ἐφῆσαν σὲ λίγο οἱ γονεῖς τῆς καὶ οἱ συγγενεῖς τῆς, μὲ κανέναν δὲν μπόρεσε νὰ τὴν μεταπεισῇ.

Ἐνας-ἓνας οἱ ἀγριανθρώποι τῆς συνοδείας ἀρχισαν τότε ν' ἀπομακρύνονται καὶ νὰ φεύγουν γιὰ τὸ χωριὸ τους.

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρῶτ' ἡ Μαρία Μπέρλ ἦταν ἀκόμη καθισμένη στὸν «*πάγκο τῶν νεκρῶν*». Καὶ σ' ὅσους τὴν πλησίαζαν ἔλεγε μὲ φωνὴ θανάσιμα γαλήνια :

— Ξέρετε, ἤρθε καὶ μὲ βρῆκε ὁ Ζοζέφ Ρίς!... Συμφιλιοθήκαμε... θὰ παντρευτοῦμε!...

Ἡ δυστυχισμένη ἦταν τελελή!...

Jacques Christophe

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΠΕΝΘΗ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΥΩΤΑΚΗΣ

Ἀπὸ τὴν Πρέβεζα μᾶς ἤρθε ἀπὸστο τοῦ Φιλιβέρδ τοῦ ἀγελά τοῦ θανάτου ἐνὸς ἀπὸ τοὺς καλυτέρους καὶ συμπαθεστέρους νέους ποιητὰς, τοῦ Κωνσταντίνου Γ. Καρυωτάκη. Ὁ τόσο πρόωγα τερατῖας τὸν βίον του ποιητῆς, κατ' ἄρχην ἀπὸ τὴν Κορινθίαν, εἶχε δὲ γεννηθῇ τὸ 1896 στὴν Τρίπολιν. Εἶχε σπουδάσει νομικὰ καὶ εἰργάζετο ὡς εἰσηγητὴς στὸ Ὑπουργεῖον τῆς Προνοίας. Τελευταῖος ὁμοῦ δ κ. Κίρκος, ἀντὶ νὰ τὸν διατηρήσῃ εἰς τὴν θῆσιν του καὶ νὰ τὸν περιβάλῃ μὲ κάθε ἐντιμῶν καὶ ἀγάπῃ, τὸν μετέθεσε, ταπεινῶς αὐτὸν ἐκδικούμενος, εἰς τὴν Πρέβεζαν. Ἡ ἐξορία αὕτη διήρξε καὶ ἡ κυριώτερα ἀφορμὴ νὰ τερατῖσῃ

ΘΑΝΟΣ Κ. ΠΑΝΟΥΣΗΣ

ΙΑΤΡΟΣ

ΑΓΡΟΔΙΣΙΑ - ΔΕΡΜΑΤΙΚΑ

ΒΕΡΑΝΤΕΡΟΥ 32

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ Ε. ΠΑΝΟΥΣΗΣ

Προς
τὴν Ἐταιρίαν Γαλακτοῦ
Mont-Blanc

ἐνταῦθα

ἀφ' ὧν α. Συνδυάζω,
τὰ δαυμάσια ἀποβιβάσματα ἐν
ὧν τὰ ἐνταῦθα χρησιμοποιοῦν τὸ γάλα
Mont-Blanc διὰ τῆς διατροφῆς τῶν μι-
κρῶν μὲν καὶ τῶν ἀρρώστων, μετὰ ἀνα-
κρίτων τὰ οὗτοι ἀποδίδωμι τὴν ὑπερβολὴν
μὲν διὰ τὰ οὗτοι ὑπερβολῶς

Προσέχετε ἀφ' ὧν αὐτοί, ὅτι ὅτι
μόνον ἐγὼ δὲ ἐφαρμοστικῶς χρησιμο-
ποιοῦν τὸ γάλα Mont-Blanc διὰ τῆς
διατροφῆς τῶν παιδῶν μου, ἀλλὰ δὲ τὸ
οὐδὲν ἐνδύμω καὶ οἱ καὶ οἱ οὐδὲ οὐδὲ
γένεαν ἀποβιβάσω αὐτῶν τὰ χρησιμο-
ποιοῦν καὶ τὸ ἄριστον καὶ αὐτὸ κα-
τὰ ἀνθρώπων ἀποβιβάσω τὸ γάλα
τὰς ἐνταῦθα τὴν φωτογραφίαν καὶ
ἀποδομένον μετὰ τὴν βαδύτητα μου ἀπὸ
ἐνταῦθα

Ἀθήναι 15 Ιανουαρίου 1918

Θαὸς Κ. Πανούσης

"Οχι λόγια, οὔτε ρεκλάμες. Προσέξτε μετὰ τὴν γάλα με-
γαλύνουν οἱ γιατροὶ τὰ παιδιὰ τους καὶ ἀκολουθήσατε
τὸ παράδειγμα τους ἂν ἐπιθυμεῖτε παιδιὰ εὐρωστά.

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ:

ΚΑΡΑΚΩΣΤΑΣ & ΓΙΑΝΝΑΚΟΣ

ΑΘΗΝΑΙ ΚΛΕΙΣΘΕΝΟΥΣ 9